

2. del

Gyllingbogen

eller

Nogle optegnelser om

GYLLING SOGN

og dets beboere gennem tiderne

Bind II

Udgivet 1977 af
Gylling og Omegns Borgerforening

Indhold

- Handel og håndværk i Gylling, ved Tage Fogh 113
Gylling Brugsforening, ved Frank Wammen 131
Sparekassen, ved Evald Jensen 134
Postbesørgelsen i Gylling gennem trekvart århundrede, ved Gunnar Madsen 136
Gylling Andelsmejeri, ved Johs. Kuur 137
I/S Gylling Vandværk, ved Peter Frederiksen 140
Forarbejdning af grøntsager til salatfremstilling, ved Torben Skovgård Dam 142
Landbruget, ved Valdermar Simonsen 143
Sognefogeder, ved Johs. Kuur 162
Gylling kommune m.v., v. Johs. Kuur 168
Den ny Odder kommune, ved borgmester Søren Aagaard 176
Gylling Forsamlingshus, ved Johs Pedersen 178
Datidens Socialvæsen 181
Lægerne i Gylling, ved Gunnar Madsen 185
Hårde vintre, ved Johs. Kuur 190
Gylling Alderdomshjem, ved Gunnar Madsen 191
Set og sket i Gylling 1959-77, udklip fra D. Skovbjergs scrapbog 201

Handel og håndværk i Gylling

Ved Tage Fogh

Inden for handel og håndværk er der sket store forandringer i Gylling gennem de sidste 100 år. Fra at være mange små værksteder og forretninger er der nu kun få tilbage. Senere skal så godt som muligt gøres rede for de enkelte. Karetmagere, smede, cykelhandlere, skomagere og træskomænd findes nu ikke mere.

I 1900 kostede en pilsner 11 øre og 1/1 fl. brændevin 21 øre. I 1924 kostede flormel, kartoffelmel og sukker 16 øre pr. ½ kg., og i 1935 kostede 1 liter sødmælk 16 øre og ½ fl. Brøndum snaps 3,90 kr. Siden er priserne steget stærkt, og vareudvalget i forretningerne er helt anderledes end tidligere. Af manufaktur solgtes meget bomuldstøj, hørlærred og blårlærred i alenmål, og garn og tråd var også store artikler. Købmanden fik varer som sirup, tjære, brændevin og eddike hjem i store tønder. Mel, sukker og salt var i sække med 100 kg. Kakkelovne, jernvinduer og reb var også store artikler.

Under og efter besættelsen 1940–45 var næsten alle fødevarer rationeret, men det værste for forretningsfolkene var at fordele de varer, der ikke var rationeret, så retfærdigt som muligt, f. eks. tøj, strømper, cykeldæk, vin, tobak, snaps og kunsthonning. Et år var der intet hvedemel, og en hel vinter var der kun rationeringsmærker til 3 liter petroleum til en familie, der ikke havde elektrisk lys.

Parti fra Gylling

Håndværkerne måtte klare sig med håndværktøj, indtil de omkring 1920 kunne få maskiner på værkstedet. Nu kører de ud i bil og har deres elektriske håndværktøj med.

Hovedgaden

Tre sønner af sadelmager Hans Pedersen var forretningsfolk i Gylling, kbm. P. Pedersen, urmager Johan Pedersen og sadelmager Chr. Pedersen. I 1905 manglede sadelmager Chr. Pedersen en svend. Han traf i Århus en ung sjællænder, der søgte arbejde, og Lars Mortensen kom til Gylling. Chr. Pedersen, der var ugift, døde 1906, og Mortensen var vellidt og dygtig, så selv om han ikke havde penge, hjalp gode mennesker ham med kaution, og særlig hos »sadelmagermutter«, Chr. Pedersens mor, der endnu levede, havde Mortensen støtte. Hun ville gerne, at han skulle have forretningen, og i 1906 begyndte han så som selvstændig sadelmager i ejendommen Hovedgaden 1, hvor der var værksted og butik. Mortensen anlagde det første fortov i Gylling ud for sin ejendom, fru Gammelgaard i naboejendommen fortsatte, og de forærede det så til kommunen.

1. januar 1950 forpagtede han forretningen ud til K. C. Wilhelmsen, men hjalp lidt til i værkstedet. I 1955 overtog Kaj Madsen forretningen, men købte i 1962 ejendommen nr. 4 og flyttede derover. Efter Kaj Madsens død 1974 førte fru Ruth Madsen forretningen videre med småmøbler og manufaktur samt håndkøbsudsalg. Hun ophørte med forretning i 1976 og solgte ejendommen.

I Hovedgaden 2, hvor der nu er brugsforening, var der tidligere købmandsforretning. Så vidt vides købte Brugsen af kbm. Hjortshøj, som tidligere havde købt af kbm. Frandsen.

Først i 1920'erne oprettede Odder Bank kontor i Gylling Forsamlingshus med én ugentlig kontortid. Efter Odder Banks krak i 1932 blev den overtaget af Århus Privatbank, nu Provinsbanken, der fortsatte med kontor i Gylling og i 1936 flyttede til Sparekassens nye bygning, hvor der nu er kontortid hver dag. I mange år var gårdejer og folketingsmedlem M. P. Rasmussen Bankens stedlige repræsentant.

Skrædder Jens Petersen begyndte skrædderi, Købmagerg. 18, men flyttede snart til et nyt hus, Hovedgaden 6 (bygget af hans broder, murerm. Andreas P.). En søn af J. P. overtog senere forretning og skrædderi og ledede desuden i mange år aftenkurser i skræddersyning. Aksel P.s hustru startede en damefrisørsalong bag ved butikken, mod øst, og fortsatte den så længe hun levede, til 1974. Efter Aksel P.s død, 1975, blev huset solgt til privat brug.

I Hovedgaden 7 var der tidligere savværk, hvis ejer hed Sørensen. I 1920 købte tømmer Chr. Nielsen ejendommen og havde tømmerforretning der til sin død 1936. Hans svigersøn Thomas Jensen overtog den da indtil 1939, da han solgte til Carl Aagaard, men i 1955 overtog Thomas Jensen atter virksomheden og har den stadig.

Ejendommen Hovedgaden 23 er bygget i 1904, og der havde først snedker Rudolf værksted, senere Jacob Nielsen (nu Odder). I 1919 blev den solgt til efterskolen, der dog måtte lukke den efter to år på grund af en epidemisk sygdom. Huset stod tomt et år og blev i 1923 solgt til slagter Alfred Larsen. Han

Parti fra Hovedgaden

havde forretningen til 1944, da sønnen Rs. D. Larsen overtog den, og i 1973 overdrog han den til sin søn Per D. Larsen. Ydun og Rs. D. Larsen er stadig med i forretningen, der i tidens løb er udvidet, så der er godkendt slagtehus med hvad dertil hører. Rs. D. Larsen er desuden handelsmand og opdrætter af travheste.

I 1905 byggede Frederik Poulsen ejendommen Hovedgaden 25, men forinden var han begyndt som malermester i sin fars lade Gyllingnæsvej 1. Poulsen lavede almindeligt malerarbejde, men var også lidt af en kunstmaler. Han malede almuemøbler og billeder. I mange hjem i Gylling hænger der malerier af Fr. Poulsen. I 1955 overtog sønnen Søren Poulsen virksomheden, og foruden at udføre almindeligt malerarbejde lakerer han også biler.

Hovedgaden 31 ejes af mekaniker Jens Simonsen. Han begyndte som mekaniker 1929 i en ejendom, der lå, hvor en del af alderdomshjemmet nu ligger. I 1939 flyttede han til Hovedgaden 31, hvor han byggede værksted, og hvor hans kone havde damefrisørsalon. I 1974 lejede han værkstedet ud til Gert Kristensen, som driver autoværkstedet »Gerts Auto.«

I 1935 var det første hus mod nord Hovedgaden 35, det var dengang jordemoderbolig. Fru Arnsfeldt var da distriktsjordemoder til sin død 1938, derefter kom fru Brix Rasmussen og i 1945 fru Holmberg. I 1947 kom Karen Margr. Sørensen, hvis mand R. P. Sørensen var landpost og skatterådsmedlem. I 1965 blev jordemoderembedet nedlagt, og fru Sørensen blev forflyttet til Odder.

Arnsfeldt var mælkeemand indtil 1930 og var så lillebilvognmand. Mælkehandelen overtog Johan Egeberg, der kørte i næsten 25 år, han boede i Krogen, og var tidligere i mange år mælkekusk og herskabskusk hos ritmester Castenskjold på Gyllingnæs. Hvordan, viser et billede i Gyllingbogens bind 1. I 1954 overtog P. Kristensen, Købmagergade 7, mælkehandelen. Han kørte stadig med hestevogn, men da turen i 1959 blev overtaget af Willy Nellesmann, Søby, blev det med bil. I 1973 ophørte han med at køre, da mælketuren ikke kunne betale sig, efter at bagere og købmænd havde fået mælkehandel.

Købmagergade

I 1893 kom et ungt ægtepar til Gylling fra Endelave, det var M. og M. Jørgensen, som i ca. 2 år boede til leje i Købmagergade 10, hvor de begyndte virksomhed med en strikkemaskine, Omkring 1895 byggede Jørgensen hjørneejendommen Skolegade 2 og åbnede manufakturforretning. Ca. 2 år efter byggede han bageriet Købmagergade 1. Jørgensen var oprindelig bager. Han ansatte N. A. Olsen som bagersvend og havde en dør mellem manufakturforretningen og bagerbutikken. Jørgensen havde mange gøremål. En tid havde han cykelværksted og var ægsamler. Omkring 1920 havde en købmand Hansen manufakturforretningen i ca. 2 år. Efter M. Jørgensens død kom sønne Harald Jørgensen hjem og startede i 1934 ærmebladefabrik. Manufakturforretningen fortsatte i fru M. Jørgensens navn, men det var mest de unge, der passede den. Fru M. Jørgensen døde i 1955, 87 år gammel, og forretningen blev lejet ud til fru Jeppesen i 1956. I 1961 overtog fru Åse Ørbæk forretningen, men flyttede derfra i 1970. I 1976 blev den atter åbnet, idet Jørn Færgemann, Østergade 19, lejede butikken til en radioforretning, som han kalder »Radiosmeden«.

Ærmebaldefabrikken havde Harald Jørgensen til sin død 1969, i 1950 blev der bygget en etage til ejendommen og en fløj ud til systuen. Fru N. Jørgensen drev fabrikken indtil 1972, da hun lejede den ud til Jacob Bruhn, Hovedgaard.

Bageriet blev overtaget af N. A. Olsen og omkring 1935 af dennes søn Viggo Olsen, der døde 1960. Fru Erna Olsen drev bageriet en tid, men solgte til bager Veisbjerg, der i 1968 solgte til Høj, som igen i 1971 solgte til bager Bak. Denne har bygget en etage på ejendommen og moderniseret bageriet.

Det første hus på Købmagergade 2 blev bygget af snedker Peder Jensen 1890. Han begyndte snedkerforretning der, men solgte den og flyttede til Hovedgaden 24, hvor han boede til sin død 1934. Han var nogle år tillige sognefoged.

I 1901 åbnede Theodor Vestergaard købmandsforretning der. 1906 solgte han til kbm. Nielsen, der imidlertid ikke kunne klare økonomien og 1909 rejste bort. Jens Møller Hansen købte da ejendommen af Sparekassen og havde købmandsforretning der med kolonial, isenkram og foderstoffer. I 1955 overtog sønnen Thv. Møller Hansen butikken, mens Jens Møller Hansen havde grovvarereafdelingen til 1969. Thv. Møller Hansen har indført selvbetjening og i 1973 afstået grovvarereafdelingen til A/S J. Torstensen, Malling, der har filial i Krogs-gade 9.

Gylling Hotel – dets oprindelige navn var Gylling Afholds- og Højskolehjem. Det bestyredes i tyverne af frk. Birgitte Kronholm. I trediverne blev hotellet solgt til hendes broder, Viggo Kronholm, der senere fik spiritusbevilling. Efter hans død overtog svigersønnen Vestergaard hotellet. Han solgte det til Kyed, som solgte til Thomsen, der igen 1. januar 1946 solgte til Ernst Jensen. Denne havde en stor forretning, mest med levering af mad ud af huset til selskaber. Desuden var han taxavognmand. 1. januar 1977 har han solgt hotellet til Per Sletting.

I Købmagergade 4 havde Jørgen Madsen i mange år cykel- og træskoforretning. Han boede sammen med sin søster Anna, der var en dygtig kogekone og lavede mad til fester.

Herredsfogden i Hads Herred

gør vittorligt, at ifølge Begæring af:

Jens Møller ~~Bendtsen~~ Hansen
født i Gylling 29 April 1883

der for mig har godtgjort at være i Besiddelse af de i Næringslovens § 2 foreskrevne Egenskaber, meddeles der ham herved dette Næringsbevis, hvorefter han er berettiget til at drive Næring som

Detailhandler i Gylling By, 9 Sogn,
fra Ejendommen Matr.-Nr. 19 med de Rettigheder og Forpligtelser, Lovgivningen herom nærmere foreskriver. Det bemærkes

særligt, at Flytning vil være at anmelde til Politiet.

I Kendelse til Kommunen er betalt 90 Kr.

Til Bekræftelse under min Haand og Embedets Segl.

Hads Herredskontor, den 12 Marts 1909

Heltzen

Næringsbrev udstedt til detailhandler Jens Møller Hansen 12. marts 1909

Odder Landbobank oprettede kontor i Gylling 1932 med én ugentlig kontortid. S. P. Sørensen var den første tillidsmand i Gylling. 1971 blev Landbobanken tilsluttet Jyske Bank, der nu har kontortid 2 gange ugentlig i Gylling Forsamlingshus.

I Købmagergade 6 har der været skomagerforretning. Høllund havde den fra 1934, og senere blev den overtaget af Chr. Andersen, der i 1976 solgte den til beboelse.

I nr. 7 boede Niels Ebbe Christensen til sin død 1948. Han var malermester og tillige musiker ligesom genboen Jørgen Madsen i nr. 4. I mange år gik de to ud som spillemænd til fester.

I Købmagergade 9 er der bageri. Omkring 1894 kom Martinussen dertil og havde bageriet ca. 10 år. Omkring 1910 købte bager Læsø det og havde det til 1928, da han solgte til Thorvald Sørensen, der senere fik bevilling til konditori. I 1956 solgte han til H. Ehlert, der har bageriet nu og har fået spiritusbevilling til konditoriet.

I nr. 10 havde Aksel Holm mekanikerværksted til sin død i 1941. Holm var lidt af et geni. Hvad mange andre ikke kunne ordne ved biler og landbrugsmaskiner, det fik Holm til at fungere med små midler og megen snilde, men økonomisk fik han for lidt ud af det. Hans hustru Agnes havde en overgang hjemmebageri, men gik senere ud som kogekone til fester i hjemmene. Hun var meget dygtig og holdt sammen på hjemmet, hvor børn og børnebørn havde et tilholdssted. Hun blev ved med sin kogekunst, så længe helbredet kunne holde. Da hun holdt op var hun over 70 år.

I Købmagergade 14 havde Henry Rosenberg frisørsalon fra 10/10 1922 til sin død i 1966.

I Købmagergade 13 havde »Skrædder Hans« Hans Hansson (død 1941) skrædderi og manufakturhandel, men han startede allerede i 1885 i nr. 25, som han i 1919 solgte til Anna og Mikael Vestergaard. Hans datter Wivy (nu gift med landpost Willy Pedersen) overtog forretningen i 1931 som »Tatol« og driver den nu som »Sæbehuset« med manufaktur, toiletartikler, ugeblade m.m.

Bødker N. S. Nielsen havde i nogle år værksted forskellige steder i Gylling, til han i 1911 købte ejendommen Købmagergade 15 for 3.800 kr. Alt arbejde foregik ved håndkraft, stave til dritler og kar blev hugget og høvlet til. I 1924 anskaffede Nielsen maskiner. I 1943 overdrog han bødkeriet til sønnen Ejner Nielsen, der lavede smørdritler til flere mejerier og havde drittelstavfabrik. I 1968, da mejerierne holdt op med at bruge smørdritler, og baljer, kar og ajletønder blev lavet af plastik, fik Ejner Nielsen arbejde på en fabrik, men laver stadig nogle fastelavnstøner og blomsterbaljer.

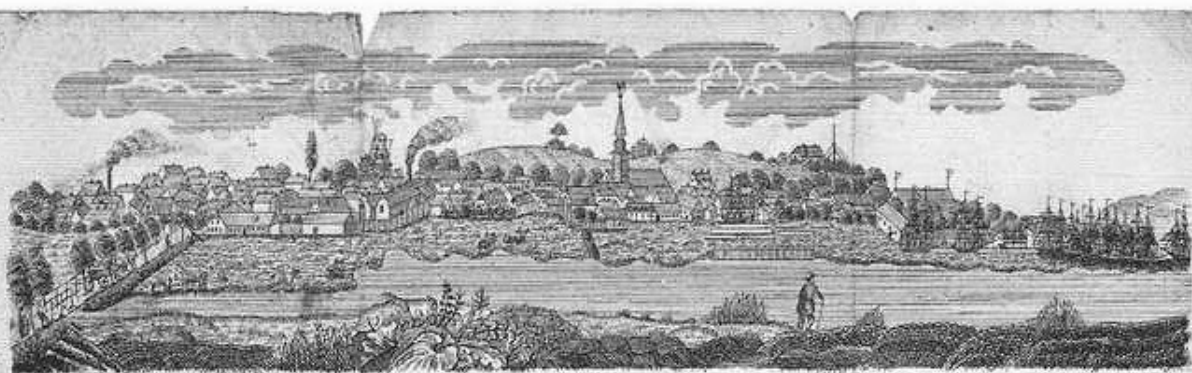
I Købmagergade 17 havde urmager I. P. Sørensen forretning og værksted og desuden boghandel og biograf. Omkring 1942 solgte han ejendom og biograf. Forretningen ophørte, og Holm havde biografen til 1946, da K. E. Nielsen købte den og drev den indtil 1963.

I 1959 startede hans søn Ejvind Nielsen tømmerforretning. Grunden var så stor, at han kunne bygge beboelse i et hjørne af haven og en vinkelbygning på biografen som værksted. Da hans far ophørte med at drive biografen, blev også biografensalen inddraget som værksted.

I det høje hus – også kaldet Sundahls Hus – havde P. O. Sundahl manufakturforretning til omkring 1917.

I Købmagergade 21 havde Bothilde Kruse indtil sidst i trediverne trikotageforretning. Før B. Kr. ejedes forretningen af Kirstine Frandsen, datter af friskolelærer Frandsen.

Anna og Mikael Vestergaard, der var søskende, købte i 1919 nr. 25 af Hans Hansson. Anna havde manufakturforretning, mens Mikael havde en lastbil og

Horsens, d 7 Oktober 1848.

Vi underskrevne bevidner herved at Sadelmagersvend
Hans Peter sen haver affundet sig med det her-
værende Brøderskab. Vi erlynde ham derfor for en
for en vortroelig Sadelmager Svend og boder derfor et-
hvert respektive Brøderskab og erved Sadelmager Svend
at Understøtte ham og i nødvendig Tilfælde Hjælp
og Bistand, det Samme forpligter vi os til imod
enhver Frænde. Hvilket Vi bekræfte med Brøder-
skabets Sæl og egenhændige Underskrift.

Men ser. Ledsjener.
af Hilsted.

J. Sørensen af Horsens
J. Peter sen af Skive.

Bevis for sadelmagersvend Hans Pedersens optagelse i Horsens Sadelmager-
broderskab, oktober 1848

kørte blodfoder ud til landmænd. 1940 solgte de til frøknerne Sørensen og
Sandmand, der lukkede manufakturforretningen i 1971.

I Købmagergade 26 boede sadelmager Hans Pedersen fra omkring 1856 til sin
død 1904. Hans broderskabsbrev fra 1848 er bevaret. Han havde værksted i

Bernhard Sigvort Nerling
 Justitsraad, Aarssfoged og Skriver i
 Aaga Aars, Ridder af Dannebrog

Sjir vittetligh. at ifølge Begjæring af Hans Pedersen
 som for mig har godkjort at være i besiddelse af de i
 Lov af 29. December 1857 § 2 foreskrevne Tegningsbøger,
 meddeles der herved i Medfør af nævnte Lovs § 1
 dette Næringsbævis hvorefter han er berettiget til at
 drive Detailhandlet i Gylling By og Sogn, med de Ret-
 tigheder og Forpligtelser, kundtogs hos nærværende fore-
 skrives og navnlig påhviler det ham i Tilfælde af
 senere Forflytning inden Jurisdiktionens Grænser at
 der skulde efter Lovens § 5 det om at gøre fornøden
 Anmeldelse for Politimesteren. —

Til Bekræftelse under min Haand og Embets Segl.
 Aaga Aars, den 21 Juni 1882.

B. Nerling

Afregning til Kommis-
 sionsregulering 36 104 1/2
 Uderligere Skattepul 16 1/2
 = 130 1/2
 et Hundrede og tredive
 Kroner.

Leopold Sigvert Pedersen,

Kjøbstadsraad, Herredsfoged og Skriver
i Hads Herred, Ridder af Dannebrog,

Sjör oietterligt: at ifølge Begjæring af dettelick Hans
Pedersen af Gylting, meddes hann herved i
Skickhold til hør af 2. Juli 1870 Næringsbevis paa Bræu-
dewinskandel med det til i Forbindelse med sin de-
tailhandel i Gylting By og Løys at forhandle Bræu-
dewin (herunder indbefattet alle Slags destillerede
stærke Drikke) i Stort og Smått, dog ikke i min-
dre Mængde end 1/4 Pot. —

Forpligtelsen til efter dette Næringsbevis,
der ikke tjænker nogen Ret til at have uiddende Gjælder
eller til nogen somhelst Udskjæntning til Fortæ-
ring paa Land, — at være Bræudewinsaffgift bortfalden
ikke, alene fordi den affgiftspæktige Nærings ikke længere
indvies, men des vedbliver at løbe indtil Hans Pe-
dersen afgaar ved Siden uden at efterlade sig
Børn, med mindre uden selv dette Næringsbevis-
opsiges eller forbydes efter Næringslovens § 10 og 11
eller han til Politimesteren indgiver en saadan
skriftlig Erklæring som ommeldt i samme Hovs
§ 73, hvor i han forbyder sig til ikke at besygt-
te sin Forhandlingsret. —

Til samtlige 3de Næringsbeviser er an-
vænt Skattebeløb til ialt 24 Kr. —

Under min Haand og Humbets Segl.
Hads Herreds Kontor, Odder d. 24. Juni 1882.

Kjendelse til
Kommunestyret 200 Kr.
er to Hundrede Kroner

Extract, Udskrift
af
Hads Herreds Politiprotohol

Aar 1883 den 4. Juni, blev Hads Herreds
Politikret sat paa Stillingen: Ordre og betjening af
den ordinære Commune og Pariser, Justitsraad
Rindling, i Overvaret af uidentificerede Retnings
sager da
Sagen N: 29/1883.

Det Offentlige
kontor

Detallist Hans Pedersen af
Gylling for uberettiget Navn-
brug

blev kontinueret.

For Retten vordt Detallist Hans Pedersen af Gylling som tidligere oftere har vordt straffet for uberettiget Navnbrug og som, oftere at vare gjort bekendt med de Forklaringe der ere afgivne af de i under Sagen afbrødt Exponenter, tilbød i allindeligst at ville sette for sig ved at erlægge en Bøde af 80 Kroner til Aarhus Amts Fattighuse, saafremt videre Sag iøvst blev urettede bortfaldt.

Communen modtog det gjorte Tilbød. - Bøde

B83 B486.

erlægges iinden 8 Uger fra Dato —
Pagu descripter alittet.
Solidskatten herved

J. Relling

Retvinder,
H. C. Eriksen, J. E. Petersen.

Extract. Udskriftens Rigtighed bekræftes.
Købe Herreds Kontor, Odense d. 27 Septbr. 1883.
J. Relling

Da Detallist Hans Pedersen af Jylling ikke
midtil har betalt den af ham vedtagne Bøde
80 Kroner, er jeg herved saa fri at anholder om
Skiftauctens Resolution om at Bøden i Man-
get af Betaling maa blive afsonet af Vedkommende
med simpelt Fængsel.

Købe Herreds Kontor, Odense d. 27 Septbr. 1883.

J. Relling

Det Kongl. Artilleri Skiftauct.
Skanderborg

Foranstaaende Bøde, 80 Kr. vil i Manget af Be-
taling af Vedkommende være at afsones med simpelt
Fængsel i 16 Dage
Artilleri Skiftauct den 28 September 1883

H. Rasmussen

Parti fra Købmagergade

baghuset, som står endnu, men sadelmagermutter ville også handle, hun købte spædkalve, slagtede dem i vaskehuset og solgte $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{4}$ kalvekroppe. Senere solgte hun andre varer, og i 1879 fik Hans Pedersen høkerbevilling og butik i den ene stue. I 1882 fik han næringsbevis som detailhandler og spiritus bevilling til at sælge ud af huset, dog ikke mindre end $\frac{1}{4}$ pot, men sadelmagermutter solgte snaps og kaffepunch, der blev fortæret på stedet. Det måtte han betale flere bøder for, og i 1883 vedtog han en bøde på 80 kr. Da bøden ikke blev betalt til tiden, skulle han afsone 16 dages simpelt fængsel, men han betalte bøden dagen før han skulle indsættes. Næringsbrev og udskrift af retsprotokolten er bevaret.

I 1887 solgte Hans Pedersen i nr. 26 byggegrund fra til sin søn Peder Pedersen. Han byggede købmandsforretningen nr. 28, som han havde til sin død i 1915. Hans hustru Inger solgte forretningen i 1916 til I. C. Jensen, der i 1935 solgte til Tage Fogh. Han ophørte med forretning 1975, men bor i huset endnu. Kbm. P. Pedersens kassebog 1893–1903 er bevaret.

I nr. 27 havde Morten Simonsen gartneri til sin død 1928. Hans hustru »Gartner Mine« havde stadig lidt gartneri, så længe hun kunne, og blev boende i huset, til hun var 88 år. Hun døde som 89-årig i 1953.

I Købmagergade 29 har der været malerværksted i den ene ende af huset. Maler Søren Christensen solgte i 1924 hus og forretning til J. Chr. Eskildsen, som havde malerforretning til sin død i 1955.

Smedjen på hjørnet af Aastrædet solgte smed With, der også havde telefoncentral, i 1917 til N. P. Haugaard, der havde smedeforretning der til sin død i 1972. Den gamle smedje er nu solgt til Jørn Færgemann, der er ved at restaurere den, så »Radiosmeden« kan få butik og værksted der.

Murer Rs. Johan Andersen var søn af murer Anders A., der boede i et gammelt hus, hvor nu vognm. Kaj Severinsen har garager. Rs. Joh. Andersen byggede bl.a. husene Købmagerg. 32 og 34, – boede i nr. 32 til sin død, 1932.

En broder til Rs. Joh. A., Jens Andersen, arbejdede for ham, men købte i 1913 en ejendom, Fenstelvej, matr. nr. 46 a. m.fl., Gylling. Han fortsatte dog som medhjælper for broderen. Blev på ejendommen til sin død, 1947.

En fætter til de to ovenst., murer Rs. Rasmussen, købte i 1908 huset, Købmagerg. 34, arbejdede også sm. med og for Rs. Joh. Andersen. I 1914 blev Rs. Rasmussens hustru, Mariane Bøgh R., antaget som bestyrerinde på Gylling Alderdomshjem, og ægteparret flyttede så op i bestyrerboligen der. Men i 1921, da præstegårdsmarken blev udstykket, fik Rs. Rasmussen lyst at forsøge landbrugets muligheder og købte en ejendom, matr. nr. 1.g. Han fortsatte dog som murer. Landbruget var imidlertid ikke så indbringende, som Rs. R. havde tænkt, og i 1936 blev hustruen så igen bestyrerinde på »Hjemmet«, og de flyttede dertil igen. Rs. R. blev ved murerhåndværket til sin død, 1947. Mariane Bøgh. R. sagde da stillingen op og boede andetsteds i Gylling, til hun i 1967 vendte tilbage for selv at nyde pleje i sin alderdom.

K. M. Sode startede omkring 1932 vognmandsforretning med lastbil. Efter ca. 3 år solgte han til vognmand Klit, der boede i et gammelt hus, bygget sammen med Købmagergade 35. I 1939 solgte Klit til Jens Severinsen, der i nogle år foruden lastvogn også havde lillebil. Efter Jens Severinsens død i 1960 overtog sønnen Kaj Severinsen forretningen, og i 1968, da Johs. Madsen holdt op som vognmand, overtog K. Severinsen fragtruterne til Århus og Horsens.

Købmagergade 37 byggede Jens Severinsen, og Kaj købte senere det gamle hus, som Klit havde boet i. Det blev nedrevet, og der er bygget garager på grunden.

I Købmagergade 36, som er sammenbygget med Aastrædet 14, boede Søren Dalgaard til sin død i 1962. Han var dræningsmester og entreprenør.

Snedker Poul Poulsen havde værksted i Købmagergade 39 til sin død i 1957. Ejendommen blev købt af elektriker Erik Krarup, der nu har installationsforretning.

Fiskergade

I Fiskergade 2 bor murermester Jens Astrup Nielsen. Han var murersvend hos Aksel Jensen, men begyndte som selvstændig i 1946.

I Fiskergade 3 boede Rasmus Fisker (deraf vistnok gadenavnet). Han havde karetmagerværksted der til sin død 1947.

Lerdrupvej/, Fallingvej

Gylling Sogns første skolehus ved kirkegårdsmuren, som er afbildet i Gyllingbogens bind 1, er borte. En sten i kirkegårdsmuren viser, hvor det lå. I huset havde »Urmager Johan« Johan Pedersen urmagerforretning. Han var ugift, og blikkenslager Dalsgaards søn har fortalt, at han mange gange fik en 25-øre af Urmager Johan til at hente 2 bajere for hos kbm. Pedersen. De kostede 22 øre, så drengen havde 3 øre i budpenge – det var ikke så lidt i 1903!

Autolakerer Erik Bøgh, Lerdrupvej 15 (Skrivergården) byggede i 1964 øst for Skrivergården et hus til brug for autolakereri, men måtte i 1974 på grund af land- og byzonenloven flytte til Odder, Ballevej 25, hvor der er bygget et helt nyt og moderne autolakereri. Karla og Erik Bøgh ejer og bor på Skrivergården.

Allerede mens Ejev. B. Jensen boede i Højlund, Lerdrupvej, påbegyndte han virksomheden Gylling Maskinstation. Ved overtagelsen af gården i Lerdrup i 1962 udvidede han forretningen, der nu omfatter en stor maskinpark med mange ansatte medarbejdere.

Gylling Bryggeri er videreført og moderniseret først af H. Lindbys søn Kurt Lindby og senere af dennes to sønner Niels Wilhelm og Henrik Lindby. Den største del af produktionen er nu sodavand.

Krogen

Snedker Karl Jensen boede i Krogen 2 og havde tidligere haft en lille ejendom i Lerdrup. Han var en dygtig tømrer og bygnings-snedker og var med til at bygge mange huse i Skolegade omkring århundredeskiftet. Han kom med sit værktøj i en fin sælskindstaske. I 1950 døde han 90 år gammel.

Jørgen Rasmussen kaldet »Gartner Jørgen« (1859-1944) boede i Krogen 4. Han var brøndgraver og brøndborer og desuden meget haveinteresset.

Aastrædet

I Aastrædet 12 boede Anders Jørgensen »Fiske Ajjes« kaldet, da han var fiskehandler. Han havde en gig med en lille hest for, og med den kørte han langt omkring i oplandet og solgte fisk. I 1945 solgte han huset og flyttede til Århus.

I Aastrædet 14 boede fra 1906 til 1947 A.P. Mikkelsen. Han havde været vognmand med hestekøretøj, hvormed han hentede varer i Horsens til byens forretningsfolk, og da var det store tønder med sirup og brændevin, og sække med mel eller sukker var der 100 kg i. Det gamle bindingsværkshus med stald og vognport står endnu.

Otto Møllersgade

Som ung mand byggede tømrer Jens Sørensen ejendom Otto Møllersgade 4 med værksted i kælderen. Han drev tømrervirksomhed der til sin død 1941.

N.S. Sørensen, Otto Møllersgade 10, begyndte i 1921 rutebilkørsel Gylling-Århus. I 1924 krævedes koncession, og Sørensen søgte og fik den. I 1932 blev dæmningen til Alrø bygget færdig. Sørensen fik bilruten forlænget til Alrø og kørte for egen regning til 1934, da Hads Herreds Jernbane overtog den. Sørensen blev ansat som driftsleder og fortsatte til 1965, men bor stadig i Gylling.

Skolegade

I Skolegade 1 havde Carl Larsen cykel- og træskoforretning samt tobakshandel. Han kom til Gylling 1908 og havde forretningen til sin død 1959.

I Skolegade 3 har der været blikkenslagerforretning i mange år. Blikkenslager Dalsgaard solgte den i 1909 til Holger Jensen, der havde værksted og isenkramforretning. I 1946 overdrog han forretningen til sin søn Regnar Jensen, der i 1960 byggede værksted Søbyvej 11. Han købte senere gården Malskærvej 9, hvor han også byggede værksted og flyttede forretningen til i 1974. Han driver den sammen med landbruget. Blikkenslagerfaget er nu ikke, hvad det var før, nu er det mest vand, varme og sanitet, det gælder.

Skolegade 4 har været slagterforretning. Efter friskolelærer Lundgaards død 1915 overtog fru Lundgaard forretningen som slagteriudsalg. I 1935 overtog Frida Thomsen den, og hun havde den indtil 1947, da den ophørte som forretning.

Omkring 1908 kom skrædder Søren Kjærsgaard til Gylling, og et års tid senere byggede han ejendommen Skolegade 8, hvor han havde herreekviperingsforretning og skrædderværksted samt frisørsalon, for han kunne også bruge barberkniv og frisørsaks. Efter Kjærsgaards død 1951 købte Gunnar Frederiksen, der havde lært skrædderi hos Kjærsgaard, forretningen og lejede frisørsalonen ud til Oluf Jensen. I 1959 solgte Frederiksen ejendommen til Hans Rasmussen, hvis hustru var damefrisør. Hun måtte desværre holde op på grund af sygdom, så i 1961 købte Kurt og Else Marie Sørensen ejendommen og havde både herre- og damefrisørsalon. Efter nogle år fik Kurt andet arbejde, mens Else Marie stadig har damefrisørsalonen.

Karetmager Ths. Thomassen, udlært hos Ras. Fisker, (Fiskerg. 3) lod bygge et hus, Skoleg. 9, og begyndte forretning der år 1900. Solgte den omkr. 1925 til en ung mand fra Ørting, Karl, der dog kun blev der få år. Thomas Thomassen døde 1939.

Murer Andreas Petersen, Skolegade 11, var bl.a. med til at bygge Gylling skole, hvor den nu ligger, 1893. Han døde 1946.

Snedker Kresten Pedersen arbejdede vist dels som selvstændig, dels for ovenst. snedker H. Peter Jensen. Kresten Pedersen byggede husene Skoleg. 15 og 17 og havde savværk bag ved hus nr. 15, (nu Fritidshuset). Han solgte senere og flyttede til Malskær, Gyllingvej 71, hvor han blev til 1929.

I det gamle bindingsværkshus ved sportspladsen, Skolegade 18, havde Orlovitch i mange år skomagerværksted.

I skolegade 19 boede smed Jens Christensen, der havde smedje på modsatte side af gaden lige over for beboelsen. I 1940 solgte han til Jens Sand, der havde smedeforretning der, så længe helbredet kunne holde. Han døde 1976, og smedjen blev købt af kommunen og nedrevet.

Gylling har også haft kreaturvægt. Indtil 1930 lå den ved siden af kommunens materialehus – omtrent hvor Karen Jeppe mindestenen nu står, men på det tidspunkt blev den flyttet til Skolegade ved smedjen. Smed Christensen fik halvdelen af vejepengene, 50 øre pr. kreatur eller svin, for at holde rent, holde dørene lukket, udstede vejessedel og føre regnskab. Vægten ejedes af en forening af byens borgere, men driften ophørte i 1968. De sidste medlemmer var Thv. Rasmussen, Harry Frost, Jørgen Poulsen, Anker Hedegaard, Evald Jensen, slagter Larsen, J. Møller Hansen og Johs. Kuur.

Allerede mens Ejev. B. Jensen boede i Højlund, Lerdrupvej, påbegyndte han virksomheden Gylling Maskinstation. Ved overtagelsen af gården i Lerdrup i 1962 udvidede han forretningen, der nu omfatter en stor maskinpark med mange ansatte medarbejdere.

Herluf Møller Jensen, der i 1933 købte Gylling Mølle, havde foderstofhandel og mølleri, der til ca. 1955, da han måtte lukke af helbredshensyn. I 1956 begyndte hans hustru »Møller Signe« med kiosk, og hos hende kunne man købe næsten alt, hvad der måtte handles med i en kiosk. Møllen er nu frasolgt beboelsen og bliver muligvis revet ned.

I Skolegade 25 bor Johs. Madsen, der havde vognmandsforretning. Han begyndte i 1921 med en lastbil, som havde været med i krigen 1914-18 og bar

Madsens vognmandsforretning

tydelige mærker af kugler. Han boede da i »Kasernen«, resterne af den gamle skrivergård, der lå på hjørnet af Lerdrupvej og Krogsgade. Han oparbejdede en god forretning og havde i mange år 2 lastvogne og 1 lillebil samt havde fragtruter til Århus og Horsens. I mange år var hans søn Egon Madsen en god chauffør og medhjælper og i de sidste år medindehaver. I 1968 solgte han den sidste lastvogn til Kaj Severinsen, der også overtog fragtruterne.

Sct. Annagade

På Sct. Annagade 4 byggede Chr. Rasmussen i 1928 gartneri, som han i 1970 solgte til Ejvind Max Hansen, der i 1975 solgte det til kommunen. Det hele er nu jævnet med jorden, arealet tillægges sportspladsen.

Østergade

Østergade 19 købte Jørn Færgemann i 1965, og han har oparbejdet en maskinfabrik med hydraulik som speciale. Ejendommen er bygget i 1961 af H. P. Jørgensen og senere udvidet af Færgemann.

Da krigen kom, og Danmark blev besat af tyskerne i 1940, havde Arne Bøgh, der nu bor i Østergade, lillebilforretning. Benzin kunne han ikke blive ved med at få, så han fik sat trægasgenerator på vognen og kørte med den, indtil der igen kunne fås benzin efter befrielsen.

Kaj Ørbæk startede som selvstændig tømrermester i 1976 med foreløbigt værksted i Arne Jensens lade i Østergade.

I 1974 nedsatte Hans Sørensen, boende Karen Jeppes Gade 16, sig som autoriseret kloakmester og entreprenør.

Gyllingnæsvej

På Gyllingnæsvej 1 byggede tømrer Egon Frederiksen beboelse og værksted i 1953. I 1967 ønskede han ikke at fortsætte som mester og lejede værkstedet ud til N. E. Bøgh og Frode Madsen. I 1971 fik Bøgh stilling på Vitskøl Kloster, og i 1973 ophørte Madsen med virksomheden.

Gyllingnæsvej 3 blev bygget af landpost H. P. Jørgensen, der var udlært som mekaniker. Han købte først »Skovskolen«, byggede så Østergade 19 og derefter Gyllingnæsvej 3, men Postvæsenet forbød ham at have privat erhverv, så hans hustru købte »Fattiggården« i Splidholm, hvor de flyttede til. Nuværende ejer er mekaniker Leif Nielsen, »Gylling Auto«.

I 1967 købte Verner Franck Jensen ejendommen »Kronborghus«, Kalvsømadde, og påbegyndte en vognmandsforretning, solgte senere ejendommen og byggede i 1973 Karen Jeppes Gade 46, hvor han nu driver vognmandsforretning.

Horskærvej

Omkring 1890 blev købmandsforretningen på Horskærvej bygget. Mads Mathisen havde den antagelig i 10-12 år, hvorefter Foldberg havde den til 1906, da Knud Vestberg Rasmussen købte den. Han var født i Fredericia og udlært i en skibsprovianteringshandel i Middelfart. Han var medstifter af Hads Herreds Købmandsforening i 1907, og da Horsens-Odder Jernbane blev anlagt, var han med til at forhindre, at den kom til Gylling. Rasmussen havde forretningen i næsten 60 år og lukkede den i 1965, 83 år gammel.

Gyllingskov

I 1946 solgte Johan Ferdinand smedjen i Gyllingskov til Jakob Lund Jensen, der fra 1933 havde været herregårdssmed på Gyllingnæs. Han havde sit udkomme ved smedjen til 1962, da han fik arbejde i en maskinforretning i Horsens.

Søbyvej + Søby

Aksel Jensen begyndte i 1932 som murermester. I 1934 byggede han Søbyvej 5 og var murermester til sin død 1975.

I Søby, Søbyvej 40, startede Søren Madsen i 1909 som karetmager. Han byggede først et træskur som værksted, men i 1910 byggede han huset, som er der nu. Han var karetmager til sin død 1947.

Hans datter Tove Madsen begyndte i 1939 som dameskrædder i en stue, og efter forældrenes død har hun overtaget huset og har stadig systue.

I Søby har der også været smedje. Den var bysmedje indtil 1939, da bylauget solgte den til Jens Bjerregaard, der havde smedeforretning til sin død 1960.

I 1971 udvidede Axel Bæk Pedersen ejendommen Søbyvej 46 med flere drivhuse og butik og driver nu forretningen »Blomsterhytten«.

Partier fra Købmagergade

Gylling Brugsforening

Ved Frank Wammen

Den 5. december 1873 påbegyndte Gylling brugsforening sin virksomhed med 18 medlemmer, der var dog først et udsalgssted i Ørting, som var oprettet af »Hads herreds arbejderforening«, den bestod af folk fra alle samfundslag, bl.a. var pastor Otto Møller blandt de ledende inden for foreningen, brugsen havde indtil 1871 udsalg i Fensten, men da man senere byggede handelshuset i Ørting, opløstes foreningen, og handelsbevillingen blev overdraget til Gylling brugsforening i året 1873.

Starten blev på den måde ret utraditionel, idet medlemmerne og bestyrelsen slap for mange af de begyndervanskeligheder, som andre foreninger led under i de første år efter starten.

Blandt dem der stod for oprettelsen af Gylling brugsforening var bl. andre friskolelærer H. K. Frandsen, han gjorde et meget stort arbejde i egenskab af formand for foreningen i de første 28 år. – Den første bestyrelse bestod desuden af Anders Sørensen, Søby, Jørgen Fisker, Gylling, Niels Pedersen, Gylling mark, og væver Rasmus Nielsen, Gylling mark.

Brugsforeningen begyndte under meget beskedne forhold, handelen foregik i en lille stue, og den første uddeler var Mads Mathiassen, han var tillige skrædder og sad på sit bord og syede; når der kom kunder, steg han ned fra bordet og udleverede de ønskede varer.

Foreningen var mest interesseret i at sælge små partier til medlemmerne, den travleste dag var om søndagen; efter kirketid benyttede folk sig af lejligheden til at gøre indkøb i brugsen.

Der var på det tidspunkt ikke ret mange penge blandt folk, men alligevel nåede brugsen op på en omsætning på 3.597 kr. det første driftsår.

Generalforsamling blev ofte afholdt om søndagen, men folk var ikke særlig flinke til at møde, og i flere tilfælde måtte der indkaldes til ekstra generalforsamling for at være beslutningsdygtig, – folk var heller ikke særlig præcise til at møde til tiden, så der blev fastsat en mulkt på 10 øre for hvert medl., der kom ½ time for sent.

Efter nogle år flyttede forretningen, idet Mads Mathiassen selv købte hus, og brugsen fortsatte her. – I løbet af de næste 4 år var omsætningen steget til godt 11.000 kr., og pladsbehovet gjorde, at man i 1891 købte den gamle friskole og indrettede den til butik, Mads Mathiassen blev tilbudt at flytte med, men han startede i stedet sin egen købmandsbutik i de gamle lokaler.

Brugsens første revisorer var Johan Jensen, Lerdrup og Mogens Pedersen Fensten, valgt i 1886, vederlaget for arbejdet var 5 kr. halvårlig.

Da Mads Mathiassen forlod foreningen i 1891, valgte man Hans Pedersen som ny uddeler, han havde god kontakt med byens ungdom, og under hans ledelse voksede brugsens omsætning år for år.

I 1901 købte man den nuværende ejendom af købmand Hjortshøj, der var store betænkeligheder ved handelen, men pladsbehovet var så stort, at nødvendigheden måtte overgå betænkelighederne. – Tiden viste også, at beslutningen var rigtig, idet man inden for de næste 5-6 år måtte foretage flere udvidelser.

I 1907 opsagde Hans Pedersen sin stilling, og som ny uddeler ansatte man pr. 1/4-1908 Carl Bank, han havde stor forretningssans og forstod at lede brugsen på en god og rolig måde, og han var i høj grad med til at præge brugsens udvikling gennem 30'ernes krise og gennem den 2. verdenskrig.

Da Carl Bank i 1954 fratrådte sin stilling, blev hans førstemand Ejner Borup valgt til uddeler, og den tillid, medlemmerne altid har haft til uddelerne, er i høj grad overført til Ejner Borup, – herom vidner brugsens solide fremgang gennem årene, således fremgår det af det afsluttede regnskab for 1976, at brugsens omsætning er på godt 3 mill. kr., og næste års budgetterede omsætning anslåes til 3,6 mill. kr.

Brugsens første formand friskolelærer Frandsen virkede fra starten og til 1901, han afløstes af gdr. Jens Jensen, Malskær, Jens Jensen udviste stort initiativ, og der blev gennemført flere bygningsudvidelser i hans formandsperiode.

I 1912 valgtes mejeribestyrer Rasmus Klausen til formand, dette hverv varetog han til 1921, da han rejste fra egnen, han efterfulgtes af husmand Søren Jensen, Krabnab, som i flere år havde været medlem af bestyrelsen.

Under Søren Jensens formandsperiode kunne brugsen fejre 50 års jubilæum, nemlig i 1923. – Der blev ikke afholdt nogen jubilæumsfest, men bestyrelsen udsendte et meget smukt og omfattende festskrift, redigeret af lærer A. Ankerstrøm, Gylling; af skriftet fremgår det bl.a., at brugsens omsætning i jubilæumsåret var på 127.556 kr., og efterbetalingen var på 7 %.

I 1926 blev Søren Jensen afløst af gdr. Claus Pedersen, Fensten, han forblev på formandsposten til sin død i 1935, han udførte et stort arbejde i de meget svære krisetider, det var bl.a. en stor belastning med de udestående fordringer i denne periode.

Efter Claus Pedersens død, valgtes Viggo Jensen, Gyllingskov, til formand, denne post beklædte han på udmærket måde indtil 1954, hans store interesse var andelsbevægelsen og kulturlivet, dette medførte, at der ved foreningens generalforsamlinger ofte blev fremvist film og/eller holdt foredrag.

Da Viggo Jensen trak sig tilbage som formand, afløstes han af gdr. Johannes Frederiksen, Splidholm. Han beklædte formandsposten på fortræffelig måde indtil 1961, da han afløstes af murer Christian Sand, Gylling. I hans formandsperiode blev butikken udvidet i 1964 130 m², og samtidig blev der indført kontant betaling. – I 1967 blev Søby brugsforening nedlagt, og en stor del af omsætningen blev overført til Gylling brugsforening.

I 1970 fratrådte Chr. Sand efter eget ønske formandsposten, men blev fortsat siddende i bestyrelsen. Som ny formand valgtes arbejdsformidler Frank Wammen, Splidholm. – I denne periode er der sket forskellige små ændringer i butikken, men pladsforholdene er igen ved at trænge sig på, således at det i løbet af de kommende år bliver nødvendigt med en ny udvidelse af butikken.

D. 5. dec. 1973 fejrede brugsen sit 100 års jubilæum (kun 2 foreninger i Østjylland er ældre), dette blev markeret ved en reception. – Om aftenen afhold-

tes der fest i forsamlingshuset med deltagelse af 130 medlemmer og 35 indbudte gæster. Der blev også ved dette jubilæum udsendt et festskrift, redigeret af foreningens mangeårige revisor, afdøde mejeribestyrer H.P. Dalby, Gylling, festskriftet fortæller levende om foreningens 100 årige historie.

Bestyrelsen har altid bestået af 5 mdl., og indtil 1930 kun af mænd. I dette år indvalgte fru Anna Kuur, Gyllingskov, som den første kvinde i bestyrelsen, Dette var ret ejendommeligt, idet der først i 1952 indførtes stemmeret for begge ægtefæller.

Foreningens regnskab blev fra starten varetaget af en folkevalgt regnskabsfører, men i 1965 overgik regnskabsføringen til FDBs regnskabscentral. – Ligeledes har revisionen også været udført af lokale revisorer, men på grund af den stigende omsætning og nye moderne regnskabssystemer overgik denne funktion til FDBs revisionstjeneste i 1973.

Som tidligere nævnt anslås omsætningen i indeværende år til ca. 3,6 mill. kr., varesortimentet udvides og forbrugsvarerne ændres fra år til år, – dette har medført, at butiksarealet på 130 m² ikke kan tilfredsstille de krav, som medlemmerne kan stille til en tidssvarende brugsforening i dag. Derfor vil bestyrelsen i den kommende tid sammen med FDBs teknikere forsøge at løse disse problemer, og evt. foretage en udvidelse af butiksarealet, eller måske ændre til en mere praktisk udformning af de bestående lokaler, således at brugsen også i de kommende år vil være rustet til at imødekomme de krav, der vil blive stillet til en moderne nærhedsbutik.

Bestyrelsen for Gylling Brugsforening:

Arbejdsformidler Frank Wammen (formand)

Gårdejer Knud Sørensen (næstformand)

Syerske Tove Madsen

Gårdejer Gunnar Sørensen

Tømrermester Kaj Ørbæk

Brugsen har haft følgende *regnskabsførere*:

Lærer H. K. Frandsen 1873-1905

Købmand Jørgensen 1905-1908

Lærer Lundgård 1908-1915

Lærer Ankerstrøm 1915-1929

Lærer Therkelsen 1929-1932

Lærer Thure 1932-1962

Kæmner Christensen 1962-1965

Brugsen har haft 24 revisorer i alt, de 2 første fra 1886, nemlig gdr. Johan Jensen og gdr. Mogens Pedersen, de 2 sidste – mejeribestyrer H.P. Dalby og forstander M. Græsborg, afgang 1973.

I protekollen fra 1934 er fundet en stemmeseddel med følgende tekst:

At skille sedlerne er besværlig,
jeg fik 2, men jeg er ærlig.

Ak ja, en dejlig afslappet måde at tage tingene på.

Sparekassen

Ved Evald Jensen

Gylling Sogns Spare- og Laanekasse, der blev stiftet i 1882, har ligesom mange andre mindre sparekasser mistet noget af sin selvstændighed, idet sparekassen ved forskellige fusioner har indgået samarbejde med andre sparekasser, for at kunne leve op til de krav, som der i dag stilles til et pengeinstitut. Den første sammenlægning skete 15/2 1969, idet Gylling Sogns Spare- og Laanekasse blev sammenlagt med Hads Herreds Sparekasse i Odder. Senere i 1969 oprettedes *Sparekassen Østjylland*, i 1972 blev det til *Sparekassen Midtjylland* og i dag arbejder man under navnet *Sparekassen SDS* (Sammensluttede Danske Sparekasser), der er en sammenslutning af *Sparekassen Midtjylland*, *Sparekassen København-Sjælland* og *Sparekassen Falster-ØstLolland*. Ved den sidste fusion blev sparekassen den største af sin art i Danmark.

Sparekassen i Gylling har dog ikke helt mistet sin selvstændighed. Man har stadig sin egen garantkreds, hvorfra der hvert år vælges medlemmer til lokalrådet.

I forbindelse med den første sammenlægning i 1969 blev der af sparekassens egenkapital frigivet kr. 200.000,-, der blev fordelt på følgende måde:

Gylling Alderdomshjem	kr. 70.000,00
Gylling Forsamlingshus	kr. 50.000,00
Gylling Kirke	kr. 20.000,00
Gylling Boldklub	kr. 5.000,00
Gymnastikforeningen	kr. 5.000,00
Legatkapital	kr. 50.000,00

Den daglige ledelse: Evald Jensen, Niels Thylstrup og Inger Færch

Legatkapitalen på kr. 50.000,00 blev lagt sammen med et legat på kr. 10.000,00 fra sparekassens 75- års jubilæum i 1957, og renterne af den samlede legatkapital bliver hvert år uddelt til forskellige formål inden for den gamle Gylling Kommune.

Før sammenlægningen havde sparekassen åbent 5 timer om ugen. I dag er åbningstiden 24 timer ugentlig.

Følgende har været *bestyrelsesmedlemmer* fra 1940:

Peter Nielsen, Hans Chr. Hansen, Øvli Mikkelsen, K. Holt Skovbjerg, Johs. Kuur, Holger Rasmussen, Hans Hansen, Isak Hansen, Jesper Laursen, Ebbe Jakobsen, C. Højbjerg, Peter Beck, Peter Mikkelsen, Verner Nielsen, Rasmus Nielsen, Hans Christensen, Peter Frederiksen, Gunnar Kristensen, Evald Jensen, Tage Holm, Villy Nellemann, H.P. Dalby, Jakob Mikkelsen, Ejnar Pedersen, Hans Hartmann.

Formænd:

Hans Hermansen	1940–1954
Johs. Kuur	1954–1958
Jesper Laursen	1958–1966
Rasmus Nielsen	1966–1968
Evald Jensen	1968

Statens tilsynsførende:

Gunnar Madsen
Helge Thure

Bogholdere:

Jens Andersen	1914–1947
Valdemar Simonsen	1947–1956
R. Aasby	1956–1969

Revisorer:

R. Rasmussen, Aksel Sørensen, C. Bank, Kaj Lykke Madsen, H. P. Dalby

Nuværende bestyrelse:

Evald Jensen, Gunnar Kristensen, Peter Frederiksen, Jakob Mikkelsen, Ejnar Pedersen, Villy Nellemann, Hans Hartmann

Bestyrere:

1969: Erik Damgaard
1972: Per Ringgaard
1975: Niels Thylstrup

Kasserer fra 1968:

Inger Færch

Jens C. Andersen var bogholder fra 1914–1947. I den tid gjorde han et dygtigt arbejde, der var til stor gavn for Gylling Sparekasse.

Postbesørgelsen i Gylling gennem trekvart århundrede

Ved Gunnar Madsen

I begyndelsen af vort århundrede blev der oprettet et brevsamlingssted i Gylling skole med daværende førstelærer H. Hansen som leder.

I en årrække blev dagens post hentet i hestevogn i Ørting og afleveret samme sted og på samme måde sidst på eftermiddagen efter lukketid. Midt i tyverne blev brevsamlingsstedet omdannet til postekspedition – med H. Hansen som postekspeditør.

Da H. Hansen i 1929 tog sin afsked fra skolevæsenet på grund af alder og flyttede i huset »Malskærshus« på Hovedgaden i Gylling, beholdt han hvervet som postekspeditør indtil 1935, da datteren Esther Fischer overtog hvervet.

I 1943 – efter sin mands død – søgte hun afsked fra postvæsenet. Stillingen som postekspeditør i Gylling blev overtaget af fru Inger Dam, der i 34 år – indtil 1977 havde det postale ansvar i Gylling.

Ved fru Dams fratræden som postekspeditør medførte forholdene, at man – foruden at skulle ansætte en ny daglig leder – også måtte finde et passende lokale for det nye postindleveringssted, idet postvæsenet ønskede en række mindre postekspeditioner i området enten nedlagt – eller i bedste fald omdannet til såkaldte postindleveringssteder med stærkt nedsat posttid og med bortfald af det lokale postnummer 8773, idet posten samles i Odder og i postbil bringes til Gylling, hvor 2 landpostbude som hidtil sorterer og udbringer den daglige post.

Ordnningen trådte i kraft den 23. maj 1977. En række af byens borgere drøftede den nye situation, der i givet fald ville kunne komme til at betyde en meget følelig forringelse af de hidtil udmærkede postale forhold, man var vant til.

Resultatet blev, at købmand Th. Møller Hansen tilbød at lade indrette et lille, men såre hyggeligt kontor til brug for postvæsenet i sin ejendom på Købmagergade 2. Gennem 7 år havde fru Gerda Pedersen været ferievikar og fast afløser på det hidtilværende postkontor. Hun indvilgede i at fortsætte i det nye kontor som den nye leder.

I en lang årrække blev sognets 2 landpostruter trofast betjent af Peder Laursen (Post-Pier) og Aage Jørgensen (Post-Aage). Da Peder Laursen faldt for aldersgrænsen, søgte den unge mekaniker, Hans Peder Jørgensen (en brodersøn af Post-Aage) stillingen og flyttede senere ud på Ulvagergård i Splidholm. Ved hans død (i en alt for ung alder) blev Villy Pedersen, der en årrække har virket som vikar, fast på den ene rute, medens Steen Keseler indtil videre henter den daglige post i Odder hver morgen og returnerer med dagens post efter Gyllingkontorets lukning.

Gylling fik på denne måde en chance for at bevare sit »Posthus« endnu en tid – hvor længe? Det vil tiden vise.

Gylling Andelsmejeri

Ved Johs. Kuur

Den 24. februar 1949 gik bestyrelsen ind for bygning af et nyt ostelager. Men ved en ekstraordinær generalforsamling d. 7/3 49 blev forslaget nedstemt med 46 stemmer mod 37.

På generalforsamlingen 1/12 49 blev bygning af nyt osteri og lager igen taget op til skriftlig afstemning. Der blev afgivet 119 stemmer med 98 ja, 16 nej og 5 blanke.

I marts 1951 var byggeriet færdigt, men samtidig kom forslag om bygning af nyt mejeri, der af 111 stemmer fik 86 ja, 18 nej og 7 blanke. Dette byggeri var færdigt i juli 1952, og er de nuværende bygninger.

Den 15. juni 1963 havde mejeriet 75 års jubilæum med fest i forsamlingshuset. Samtidig begyndte en del udmeldelser fra leverandørerne. Grunden var, at industrierne var i rivende udvikling og trak arbejdskraften til sig; den kunne give større løn, færre arbejdstimer og lørdag-søndag fri. Landbruget havde ikke tilsvarende indtægter, og det gik først ud over køerne, der betød det mest

Gylling Mejeri fra 1952

krævende arbejde også lørdag og søndag. Efterhånden er der gået cirka 150.000 medhjælpere fra landbruget over til andet arbejde.

Gylling mejeri fik i årene op til 1968 stadig udmeldelser, og på dette grundlag havde man en del forhandlinger blandt andet med Saxil mejeri, og senere med Åholm i Odder. Den 26. juni 1968 blev der ved en ekstraordinær generalforsamling afstemning om salg til Åholm. Gylling mejeri havde på dette tidspunkt 88 stemmeberettigede leverandører, men kun 57 var mødt op, 52 stemte for salget, 0 imod og 5 stemte blankt, og salget var en kendsgerning.

Formænd i bestyrelsen

Karl Jensen 1942

Peder Larsen 1945

Ebbe Jakobsen 1960

Karl Ekkelund 1964

Mejeribestyrer H. P. Dalby fortsatte sit arbejde på mejeriet Åholm i Odder til sin død d. 24. januar 1976.

Karl Jensen 1942

Peder Larsen 1945

Ebbe Jakobsen 1960

Karl Ekkelund 1964

Ok-Rens fra 1971

I året 1971 solgte mejeriet Åholm i Odder, Gylling andelsmejeri med bestyrerbolig til OK-rens I/S v/J. J. Jensen og Søn, Asylgade, Odder. De nye ejere foretog en omfattende ombygning af lokalerne, så de tidligere mejerilokaler kunne fungere til renseridrift.

OK-rens er en serviceforretning, der renser og udlejer arbejdstøj i Jylland og på Fyn og Sjælland og beskæftiger cirka 30 medarbejdere. I 1975 omdannes firmanavnet fra OK-rens I/S til OK-rens Gylling ApS med de samme indehavere. OK-rens Gylling ApS har i dag udvidet virksomheden med en en gros afdeling under navnet OK auto Shop v/OK rens Gylling ApS, hvis formål er at sælge varer til service stationer i Jylland, Fyn og Sjælland. Virksomheden er tilsluttet rensningsanlægget i Gylling.

I/S Gylling Vandværk

Ved Peter Frederiksen

Gylling Vandværks første generalforsamling blev afholdt den 22. august 1931, hvor man besluttede at starte I/S Gylling vandværk med en anlægssum på max. 1500 kroner.

Værkets første bestyrelse bestod af brygger H. Lindeby, entreprenør Søren Dalgaard, smedemester N. P. Hauggaard, gårdejer Johannes Jensen og gårdejer Johannes Rasmussen.

Der blev startet med en punpestation hos brygger Lindby for 70 af byens ca. 160 husstande. Anlægsudgifterne blev dog større end beregnet, nemlig 17.080,75 kroner. Vandafgiften blev fastsat til 2 kroner månedlig pr. hus, 4 kr. pr. ejendom og 5 kr. pr. gård. Det månedlige beløb blev afhentet ved opkrævning. Værkets første opkræver var N. P. Sørensen, der efter skriftligt tilbud fik 1,50 kr pr. måned. Året efter var Viggo Rasmussen, Blæsborg, lavestbydende med 1,75 kr., dette var i 1933, derefter overtog N. P. Sørensen igen sit gamle job for 1,50 kr.

I 1935 drøftede man, om der skulle lægges en ekstra afgift på forbrugere, der tillod sig den flothed at anskaffe vandskylende kloset, hvilket dog forkastedes, derimod vedtog man, at aldersrentenydere og enlige kvinder skulle have vand for halv pris.

Vandværket havde efterhånden jævn tilgang af nye interessenter, ca. 10 årligt, hvilket medførte, at vandmangelen begyndte at melde sig. I 1936 foretog man en prøveboring i Præstegårdens have. Det viste sig, at denne boring var for tæt på den første brønd, så problemet var ikke løst. Nu vedtog man at lægge en ekstra afgift, 25 øre månedlig, på de forbrugere, der havde vandskylende toilet, og de, der havde bil (bilvask).

I efteråret 1937 besluttede man at henvende sig til ingeniør Frederiksen, Århus Vandværk, vedrørende nye prøveboringer. Resultatet blev, at man foretog prøveboringer øst for Gylling by. Dette viste sig at være løsningen på alle problemer. Der var masser af vand, dog med en hårdhedsgrad på 23, hvilket man måtte vænne sig til.

I 1938 byggedes så det nye vandværk med 2 nye boringer til en pris af ca. 18000 kroner. Da det viste sig, at vi nu havde rigeligt med vand, ophævedes alle restriktioner og ekstraafgifter såsom havevanding, bilvask og vandskylende toiletter.

I 1949 blev Malskær tilsluttet vandværket, i begyndelsen som vandkøbere. Der betaltes – efter vandur – 20 øre pr. kubikmeter.

I 1958 og 1960 blev de 20 år gamle stempelpumper udskiftet med nye Grundfos borerørspumper, som har vist sig at være billigere i drift og vedligeholdelse.

I 1959 udvidedes der ad Fallingvej, i første omgang med de fire første ejendomme.

I 1963 udvidedes værket med en 3. boring, og samtidig blev optaget 14 nye interessenter gennem Splidholm til Lilliansborg. Hermed rundede værket 200 interessenter.

I efteråret 1966 påbegyndtes den største udvidelse til Lerdrupskov og Gyllingskov, hvor 25 gårde, 10 ejendomme og 10 huse kom med i første omgang.

I 1967 optoges der 17 interessenter på Lerdrupvej og i Lerdrup by. Gyllingnæs Gods blev optaget som vandkøber således, at vandet leveres gennem vandur i beholder, hvorfra det for egen regning pumpes ud til forbrugerne. Samme år udvidedes værket med pumpe nr. 4, så værket nu havde en kapacitet på ca. 75 kubikmeter i timen.

Desværre måtte vi i 1967 delvis afvise et andragende fra Fensten og Søby. Afvisningen skyldtes for en stor del, at vi var betænkelige ved en højdeforskel på op til 20 meter, hvilket ville medvirke til et meget lavt tryk. Man aftalte så, at Fensten selv skulle foretage prøveboring, der viste, at der fandtes vand nok, men som desværre var noget okkerfyldt og derfor skulle renses, hvad vi lykkeligvis er fri for.

Efter de før omtalte store udvidelser fandt bestyrelsen det rigtigt at søge en vandindvindingsret, og vi fik efter en kendelse fra Århus Amtsrådskreds 2. område den 26/8 1968 tilkendt 250.000 kubikmeter årligt. Dette svarer i dag til vort forbrug, så der i dag faktisk ikke er noget til overs til havevanding, hvorfor der i 1973-74 og 75 har været begrænset havevanding. Af samme grund og i forbindelse med den meget lave grundvandstand i 1976 har der været totalforbud mod havevanding.

Gylling Vandværk begyndte året 1977 med 331 interessenter og 5 vandkøbere. Den årlige vandafgift er for tiden: 50 kr. pr. hus, 100 kr. pr. landejendom og 125 pr. gård. Ved den sidst afholdte generalforsamling udviste regnskabet en samlet formue på kr.: 125.410,03.

Gylling Vandværks nuværende bestyrelse: Installatør Erik Krarup, gårdejer Kristen Larsen, gårdejer Jens Rasmussen, gårdejer Evald Jensen, Kasserer og formand: biavler Peter Frederiksen.

Forarbejdning af grøntsager til salatfremstilling

Ved Torben Skovgaard Dam

Det begyndte en vinteraften i 1967 i en aftenskoleklasse i Gylling.

Flere af egnens landmænd drøftede nye produktionsveje – men hvor var mulighederne? – Gdr. Hans Christensen sagde, at han havde spurgt sig frem, om konservesindustrien var interesseret i gulerødder. – Men nej!

– Ja, men det var da et mærkeligt tilfælde –, sagde konsulenten, som ledede diskussionen. Netop i går spurgte FDB i Viby, om jeg kunne skaffe en avler af gulerødder og andre rodfrugter til salatfremstilling.

Næste morgen var kontakten der mellem FDB og Hans Christensen. I starten blev leveret rensede rodfrugter til Viby, senere blev grisene sat ud og lokalerne på Havnsgård blev ombygget til produktion af terninger til FDB-salater (italienske-franske-russiske-frugt og andre salater)

Siden er produktionen gået støt fremad. Et stort produktionsopsving kom i 1973, hvor HB og FDB blev sammenlagt, hvorved salater til alle landets brugsforeninger fremover skulle fremstilles i Viby. Produktionen på Havnsgård blev fordoblet.

Hovedvægten i produktionen er gulerodsterninger. Tillige forarbejdes i vinterhalvåret rødbeder, roer, løg, kartofler, selleri. I sommerhalvåret forarbejdes agurker, radiser, rødbeder, roer, purløg og løg.

De fleste rodfrugter leveres af faste avlere i omegnen, men i de sidste 2 tørkeår er der supplerende købt en del på Fyn og i Nordjylland. Sommergrøntsagerne købes på auktionen i Århus.

Pr. 1.5.1977 blev virksomheden købt af svigersønnen Torben Skovgaard Dam.

For at honorere tidens krav til miljøbeskyttelse har virksomheden fået tilladelse til at etablere udsprøjtningsanlæg for sit spildevand til igangsættelse pr. 1.9.1977.

Ligeledes søger den i øjeblikket Veterinærdirektoratet om autorisation som levnedsmiddelvirksomhed i henhold til den nye miljølov, hvorved en del ombygning skal foretages.

Landbruget

Ved Valdemar Simonsen

Jens Andersen kalder sin Gyllingbog for »Nogle Optegnelser om Gylling Sogn og dets Beboere«, men til trods for at bogen forlængst har bevist, at den er af megen stor værdi, så er dens lige så beskedent som dens udgiver. På trods af Jens Andersens betroede stilling vedrørende lokale forhold, var hans arbejde altid præget af beskedenhed. Hvor stærkt hensigten med Gyllingbogen ligger ham på sinde, fremgår af hans forord til bogen, hvor hans sædvanlige beskedne og stilfærdige måde er vejet tilbage – ikke netop for et krav – så dog en klar henstilling. Læs igen og med eftertanke hans forord.

Dagene rinder, Tiderne gaar.
Slægter kommer, og Slægter gaar.
Værn og fred om de gamle Minder
sank dem og nedskriv dem Aar for Aar.

Erfaren mand er god at gæste, og der er ingen tvivl om, at Jens Andersen har kendt mindernes værdi, derfor hans opfordring til at samle dem, – ikke af folk udefra, men af sognets beboere, det er dem, der skal »sanke og nedskrive dem Aar for Aar«.

Det er jo så meget ønskeligt, at kommende slægter og beboere vil tage denne henstilling til efterretning og med passende åremål sende en ny udgave af Gyllingbogen til gavn og glæde for efterslægten.

Foruden den store interesse for sognets materielle og kulturelle trivsel var Jens Andersen også meget interesseret og kyndig i vor oltids historie og høre ham fortælle om Danmarks ældste tilblivelse – tiden omkring istiden altså for 12-15000 år siden – var både lærerigt og interessant, især når han fortalte om den tid i gamle dage, da det meste af Hads Herred var skilt fra det øvrige fastland ved et stort og sejlbart bælte. En kendt lokalhistoriker, afdøde lærer Thorval Madsen, Odder, har i forordet til sin bog »Odders og Hads Herreds Tilblivelse« så smukt skrevet: »I en meget smuk Dal, der i fjerne Tider er dannet af Smeltevandet paa en af den senere Istids store Bræer, løber Odder Aa«. – Denne smukke dal, hvori Odder Å løber, er med sine forgreninger mod nord gennem Assedrup enge og ud i Kysing Fjord, og mod syd gennem engene langs Vejleskoven, Randlev og Ørting Moser gennem Åkjær enge til Horsens Fjord, netop minde om dette omtalte sejlbare bælte.

Her i vort sogn har vi jo ikke de store minder fra oldtiden, men der er dog ingen tvivl om, at vores eneste offentlige vandløb, Malskær Bæk, er en rest og et minde om et større og sejlbart vandløb, det fortæller de mange interessante

Høsten 1977

Kalkspredning anno 1977

fund af oldsager fra de udgravninger, som er og stadig bliver foretaget af bopladser, som har ligget ved eller i nærheden af vandløbets bredder.

Bortset fra at en del landbrugsejere med deres familie er omtalt i Gyllingbogen, har landbruget ikke fået megen omtale, men alligevel kan nulevende generation – uden at have noget skriftligt at henvise til – konstatere en meget stor forandring i hele landbrugets struktur.

For at så mange som muligt af landbrugets medhjælpere kunne få eget hjem og bedrift, kom der i 1919 en lovbestemmelse om, at den jord, der hørte til præsteembederne, skulle frigives til oprettelse af husmandsbrug. I 1921 blev Gylling præstegård med sine 170 tdr. land udstykket i 14 brug samt lidt tillægsgjord til bestående brug. Også fra enkelte privatejede gårde blev der i samme tidsrum udstykket til husmandsbrug, f.eks. blev der fra Gersdorffslund udstykket omkring 470 tdr. land. Størrelsen på disse brug var normalt på 8-10 tdr. land god agerjord. På daværende tidspunkt var en sådan brugsstørrelse stor nok til at kunne yde sikker eksistensmulighed for en familie. Senere tiders konjunktursvingninger har desværre medført, at en del har været nødt til at sælge deres bedrift på grund af svigtende indtjeningsmuligheder. I sådanne tilfælde har sælgeren ofte beholdt beboelsen, solgt jorden til sammenlægning med naboen, og selv søgt over i andet erhverv.

En anden stor forandring inden for landbruget er den udbredte mekanisering, der er sket i de senere år. Tidligere blev det meste af landbrugsarbejdet udført med håndkraft både i mark og stald, nu har snild mekanisme og maskiner overtaget det meste af arbejdet både i mark og stald. Som trækraft har traktoren afløst de levende hestekræfter, og forspændt de gode landbrugsredskaber kan den med sine mange kræfter hurtigt og godt kultivere jorden, og sammenbygget med mejetærskeren kan den i samme arbejdsstræk høste og tærsk korn og andre frøafgrøder. Det kunne måske så tænkes, at den udbredte mekanisering har fremkaldt arbejdsløshed blandt landbrugets medhjælpere, men det har ikke været tilfældet, da der i samme tidsrum har været en meget stor afgang fra landbruget, både af unge medhjælpere som en del ældre, der af en eller anden grund har afhændet deres bedrift og søgt over i andet erhverv. Grunden til den store afgang fra landbruget må vel søges i det forhold, at landbrugets indtjeningsmuligheder ikke har stået i forhold til de øvrige erhvervs. Også andre forhold f.eks. forskellige lovbestemmelser vedrørende generationsskifte og lignende har gjort det meget vanskeligt for den unge landmand at få egen bedrift.

Der vil nu følge en fortegnelse over de selvstændige landbrug fra ca. 7 tdr. land og deres ejere. De ejendomme, der er omtalt i første Gyllingbog vil blive videreført, og for de øvriges vedkommende vil de forskellige ejere tilbage til omkring 1900 blive opført, men efter henstilling – uden fødselsdata.

Matr. nr. 26 e m.fl. Fallingvej 12
1900 Jens Kristian Jensen
1908 Jens Madsen
Villy Nellemann
1936 Magnus Hansen
1970 Torben Steen Jensen
Sammenlagt med natr. nr. 26 l m.fl.

Matr. nr. 26 l m.fl. Fallingvej 8
1900 H. P. C. Nielsen
1921 Aksel Jensen
1955 Jens Ove Jensen

Matr. nr. 27 b m.fl. Fallingvej 20
1904 Hans Peter Hansen
1929 Marinus Hansen
Karen Hansen
1963 Rasmus Nielsen
Jorden sammenlagt med 43 a m.fl.

Matr. nr. 1 a »Præstegården« Fallingvej 3
1921 Aksel Sørensen
Dorthea Sørensen
1947 Verner Nielsen
Else Nielsen

Aage
Thorkild
Rita
Tove

Matr. nr. 1 m Fallingvej 15
1921 Chresten Ravn
1923 Kristian Laursen
Bartha Laursen
1955 Anker Hedegaard
Asta Hedegaard

Karen
Knud, Henning
Jytte

Matr. nr. 1 p Fallingvej 11
1921 Ivar Kristian Pedersen
Petrea Pedersen
1938 Ejnar Johansen
Else Marie Johansen

Orla, Jørgen
Ketty

Matr. nr. 43 a Fallingvej 30
1900 Hans Sørensen
1913 Peter Nielsen
1941 Rasmus Nielsen
Helene Nielsen

Yrsa, Peter,
Kaj, Inga

Matr. nr. 45 a m.fl. Fallingvej 16
1900 Karl Pedersen
Sine Pedersen
Marius Frandsen
Sine Frandsen
1919 Johannes Rasmussen
Helga
Anna Rasmussen
1932 Johannes Rasmussen
Johannes Jørgensen

Anna
Møller
Jacob
Ingemann
Helga

Holger, Ellen

1933	Anders Peter Eskildsen Petrea	Aase, Ruth Bent
1972	Peter Juhl Nielsen Grethe Nielsen	Niels Jens
Matr. nr. 46 a m.fl. Fenstenevej 50		
1900	Jens Frandsen	
1913	Jens Andersen Maren Andersen	
1947	Ejnar Figh Gudrun Figh	Agnethe, Hanne Tove, Arne, Jørgen
Matr. nr. 41 a m.fl. Fenstenevej 54		
1908	Niels Sørensen Dorthea Sørensen	Laurits Ejnar
1940	Ejnar Sørensen Hertha Sørensen	Tove Niels, Rasmus
Matr. nr. 73 a Gyllingnæsvej 31		
	Aksel Hemdorf	
1974	Ole Aagaard Frandsen Karin Aagaard Frandsen	
1975	Knud Peter Mikkelsen Anni Mikkelsen	Annette Marianne
Matr. nr. 74 Humlevang Gyllingnæsvej 34		
1900	Jens Sørensen	
1922	Volmer Simonsen	
1924	Kristian Simonsen	
1928	Marius Kristensen Margrethe Kristensen	Asger
1965	Asger Kristensen	
Matr. nr. 14 Holtgaard Gyllingnæsvej 24		
1930	Arne Winther Marie Winther	Svend Aage Preben
Matr. nr. 16 Søndergaard Gyllingnæsvej 5		
	Niels Bredkær Minna Bredkær Viggo Therkildsen	Edith Elisabeth
1953	Peter Grove Lisbeth Grove	
1961	Hans Hansen Karen Hansen	
1971	Leo Jacobsen Metha Jacobsen	
Matr. nr. 27 Løkkegaard Gyllingvej 76		
	Magnus Steffensen Metha Steffensen	Anna, Ragnhild Aksel, Anker
1972	Hans Østergaard Christensen Marie-Louise Christensen	Marianne, Poul

Matr. nr. 28 Lundgaard Gyllingvej 54

Øvli Mikkelsen
 Andrea Mikkelsen
 1944 Peder Mikkelsen
 Karen Mikkelsen

Peder

Matr. nr. 41 ag m.fl. Gyllingvej 51

Kjeld Kristian Nielsen
 Viggo Therkildsen
 1944 Egon Thomsen

Matr. nr. 41 Hindballegaard Gyllingvej 61

1942 Severin Sørensen
 Kirstine Sørensen
 1954 Ejnar Sørensen
 Jenny Sørensen

Marie, Svend,
 Ejnar, Gunnar
 Jytte, Kirsten
 Per, Jørgen

Matr. nr. 10 b m.fl. Julsgaard (tidl. Halkær Mølle) Halkærvej 15

1926 Ingvard Sørensen
 Elfrida Sørensen
 1972 Jørgen Sørensen
 Marie Sørensen

Jørgen, Elfrida, Johannes,
 Erik, Bente
 Kirsten, Bjarne
 Lars, Mette

Matr. nr. 25 Overgaard Hovedgaden 26

Morten Peter Rasmussen
 Kirstine Rasmussen
 1946 Peter Andersen
 Gerda Andersen
 1960 Gregers Andersen
 Birgit Andersen
 1966 Arne Kruse
 Marie Kruse

Carl Ewald, Kirstine

Alice, Gregers,
 Anders

Peter, Sif

Hanne, Birthe

Matr. nr. 26 Smedegaard Hovedgaden 19

Niels Andersen
 Kirsti Andersen
 1964 Gregers Andersen
 1967 Sigfred Kirkegaard
 Aase Kirkegaard

Birgit, Kaj
 Ragnhild, Lise

Birgitte, Lars
 Karen, Jens

Matr. nr. 35 Dulmose Horskærvej 11

1932 Jørgen Rasmussen
 Grethe Rasmussen
 Dagny Rasmussen
 1960 Peter Rasmussen
 Birgit Rasmussen

Aase
 Peter
 Gerda, Niels
 Carsten, Henriette
 Niels Jørgen

Matr. nr. 31 b m.fl. Rolighed Horskærvej 20

1900 Niels Peter Simonsen
 Bodil Marie Simonsen
 1924 Valdemar Simonsen
 Signe Hougaard Simonsen
 1964 Bent Ole Simonsen
 Bodil Yde Simonsen

Elise, Nanna
 Bent Ole
 Lisbeth

Matr. nr. 37 Egeskovgaard Horskærvej 41

1923	Antoni Jørgensen	Niels
	Maja Jørgensen	Kamma
1961	Niels Jørgensen	Flemming
	Nanna Jørgensen	Hans, Pia

Matr. nr. 39 Skovgaard Horskærvej 60

1928	Harald Skovgaard	Inger, Jytte
	Metha Skovgaard	Lisbeth, Grethe
1972	Kresten Larsen	Jette
	Inger Larsen	Per

Matr. nr. 40 Horskærgaard Horskærvej 51

1916	Laurs Jacobsen	
1954	Ebbe Jacobsen	Anne-Lise, Bodil
	Minna Jacobsen	Bente, Jens

Matr. nr. 66 Nørholt Horskærvej 40

1900	Hans Pedersen	
1930	Niels Peter Nielsen	
	Barbara Nielsen	
1934	Georg Nielsen	
	Agnes Nielsen	
1960	Arne Næsborg	Hanne, Lisbeth
	Kamma Næsborg	Preben, Jytte

Matr. nr. 71 Lysmarksgaard Horskærvej 1900

	Jens Pedersen	
	Katrine Pedersen	
1936	Stedvard Mortensen	
1968	Annette Børge Hansen	
	Sammenlagt m. matr. 70	

Matr. 70 Lysvang Kalvsømadevej 10

1900	Hans Sørensen	
1919	Jens Sørensen	Lykke
	Jacobine Sørensen	Marguerithe
	Aksel Jensen	Leif
	Lykke Jensen	
1966	Annette Børge Hansen	

Matr. nr. 38 Jensgaard Kalvsømadevej 25

1923	Rasmus Jacobsen	Jens, Signe
	Marie Jacobsen	Hans
1944	Hans Jacobsen	Leo
	Rigmor Jacobsen	Else

Matr. nr. 113 m.fl. Kalsømadegaard Kalvsømadevej 75

1912	Jens Sørensen Humlevang	
1921	Magne Pedersen	
	Pouline Pedersen	
1947	Magne Malskær	
	Esther Malskær	
1967	N. U. Yoga Ashrama	

Matr. nr. 67 m.fl. Hedebo Kalvsømadevej 30

1900 Peder Pedersen
1918 Anders Peter Pedersen
1925 Karl Nielsen
Karen Nielsen

Niels
Johanne

Matr. nr. 68 Skovly Kalvsømadevej 20

1900 Villum Iversen
1907 Simon Villumsen
Jenny Villumsen
1976 Bent Villumsen

Bent

Matr. nr. 5**Vestergaard Krogsgade 4**

Anton Hansen
Maria Hansen
1957 Harry Frost
Grethe Frost

Grethe
Bodil

Matr. nr. 6 Øvadgaard Krogsgade 9

Hans P. Hansen
Maria Hansen
1960 Jørgen Poulsen
Anna Poulsen

Henry
Anna
Carsten
Hans Christian

Matr. nr. 7, Krogsgaard, Krogsgade 15

Chresten Peder Rasmussen
Mette Rasmussen
1944 Thorvald Rasmussen

Søren, Karen Karen Kirsten,
Vagn, Esther, Thorvald, Arne,
Edel, Børge, Lilly

Matr. nr. 30 Splidholmvej 11

1969 Hans Peter Jørgensen
Conni Jørgensen

Bente
Anne

Matr. nr. 31 Hesselkær Lilliensborgvej 27

Viggo Hansen
1946 Jens Rasmussen
Kirsten Rasmussen

Ulla
Hanne

Matr. nr. 32 Karensminde Lilliensborgvej 35

Niels Kuur
Anna Kuur
1947 Niels Frederik Kuur
Anne-Lise Kuur

Esther
Niels Frederik
Niels, Ejnar
Annette

Matr. nr. 63 Krabnab Lilliensborgvej 70

1900 Johannes Juul
1909 Johan Andreas Maul
1918 Rasmus Nielsen
Signe Nielsen
1953 Jacob Mikkelsen
Ragnhild Mikkelsen

Ragnhild
Verner
Carsten
Erling

Matr. nr. 64 Bølgegab Lilliensborgvej 60

1900 Rasmus Rasmussen
Ingeborg Rasmussen
1935 Niels Rasmussen

Matr. nr. 36 Frederiksborg Lilliensborgvej 40

Isak Hansen
1962 Tage Holm
Kis Holm
Signe, Anders
Lene

Matr. nr. 33 Liliensborg Lilliensborgvej 14

Kresten Dahlgaard
Birgitte Dahlgaard
1950 Poul Dahlgaard
Grethe Dahlgaard
Kresten

Matr. nr. 34 Falbeholt

Poul Sørensen
Niels Sørensen
Sammenlagt med matr. nr. 33

Matr. nr. 13 m.fl. Overbæk Lindenæsvej 40

1900 Jacob Jensen
1911 Jens Frederiksen
Kathrine Frederiksen
1958 Hans Frederiksen
Ellen Frederiksen
Marianne
Elsebeth

Matr. nr. 12 a m.fl. Strandly Lindenæsvej 30

1900 Søren Pedersen
Søren Kruse
Marie Kruse
1047 Arne Kruse
Marie Kruse
Gunnar Kristensen

Matr. nr. 8 Lerdrup Lindenæs Lindenæsvej 20

Kristen Pedersen
Søren Bjerg Pedersen
Ellen Bjerg Pedersen
1975 Jens Pedersen

Matr. nr. 6 m.fl. Lerdrup Rødgård Lindenæsvej 11

Jens Jensen
1944 Henning Jensen
Inger Jensen
Jørgen
Torben, Stig

Matr. nr. 1 b »Højlund« Lerdrupvej 14

Karl Steffensen
1921 Johannes Agerskov
Helmer Mikkelsen
1943 Valdemar Christensen
1946 Mikael Brandbyge
Jorden sammenlagt med matr. nr. 1 c

Matr. nr. 1c

1921 Niels Peter Sørensen
 1931 Svend Aage Jensen
 Kirstine Jensen

Holger, Ejvind
 Henry, Gunnar
 Inger Margrethe
 Thorvald

1955 Ejvind Jensen
 1962 Gunnar Jensen
 1964 Jens Jacobsen
 Henry Nielsen

Matr. nr. 1 d »Midtbo« Lerdrupvej 18

1921 Mikkell Peter Pedersen
 Kirstine Pedersen
 1944 Johannes Pedersen
 Marie Pedersen

Ricard, Johannes
 Ingerlise, Metha
 Kirsti, Jytte

Matr. nr. 1 e Lerdrupvej 24

1921 Jacob Martin Jacobsen
 Maria Jacobsen
 1950 Marius Schneider
 Grethe Schneider
 1967 Poul Erik Hoffmann Larsen
 Birthe Larsen

Else

Flemming
 Rune

Matr. nr. 1 f Lerdrupvej 26

1921 Hans Hansen
 Marie Hansen
 Jorden sammenlagt med 1 e

Rasmus
 Emil, Helga

Matr. nr. 4 Skrivergården Lerdrupvej 15

Carl Enevoldsen
 Bodil Enevoldsen
 1961 Erik Bøgh
 Karla Bøgh

Gurli
 Karla
 Jette
 Lars

Matr. nr. 5 b m.fl. Pilegården Lerdrupvej 25

1900 Johan Jensen
 1919 Kristian Madsen
 1929 Marius Frandsen
 Jensine Frandsen
 1947 Ingemann Frandsen
 Marie Frandsen

Jacob
 Ingemann
 Jørgen
 Inger

Matr. nr. 5 Lerdrup Bassumgaard Lerdrupvej 35

Laurs Peter Laursen
 Martha Laursen
 1965 Liels Laursen

Niels, Jens
 Bodil

Matr. nr. 4 Lerdrup Annasminde Lerdrupvej 55

Peder Nielsen
 Johanne Nielsen
 1960 Poul Sougaard
 Lis Stougaard

Kirsten
 Lis
 Peder, Hans
 Birthe, Anders

Matr. nr. 3 Lerdrup Lerdrupgaard Lerdrupvej 57		
	Poul Rasmussen	Johanne, Olga
	Ane Rasmussen	Viggo, Elna
	Jessen, Odder	
1937	Theodor Pedersen	
1947	Karl Holger Jensen	1950
	Aage Jensen	
1962	Ejveind Jensen	Annette
	Aase Bjerg Jensen	Marianne, Henry
Matr. nr. 2 Lerdrup Lerdrup Nygaard Lerdrupvej 67		
	Karl Jensen	Else, Poula
	Karen Jensen	Jens Erik
1971	Jens Erik Jensen	Lisbeth
	Karen Marie Jensen	Peter
Matr. nr. 7 Lerdrup Volderupgaard Lerdrupvej 61		
	Thomas Pedersen	Hans Peder
	Kirstine Pedersen	Karen
	Hans Peder Pedersen	
Matr. nr. 9 Højsgaard Madikrogvej 31		
	Hans Hermansen	Johanne
	Margrethe Hermansen	
1965	Gunnar Kristensen	Grete, Ole,
	Johanne Kristensen	Lisbeth
Matr. nr. 76 m.fl. Madikrogvej 30		
1906	Peder Christensen	
1912	Hans Hermansen	
1918	Søren Hermansen	Karl
	Cecilie Hermansen	
1951	Poul Maul	
	Nanna Maul	
Matr. nr. 10 Madikrog Madikrogvej 41		
1927	Jens Rasmussen	
	Margrethe Rasmussen	
	Hjalmar Jørgensen	
	Rasmus Rasmussen	
1954	Emil Steffensen	Jens, Dorith
	Anna Johanne Steffensen	Gerda
Matr. nr. 11 Trehøjgaard Madikrogvej 25		
	Carl Pedersen	Margrethe
	Rasmine Pedersen	
	Margrethe Pedersen	
1972	Arne Gammelgaard	
Matr. nr. 9 a m.fl. Lerdrup Toftegaard Madikrogvej 40		
	Peder Pedersen	
	Jensine Pedersen	
1945	Jens Pedersen	Niels, Henning
	Inga Pedersen	Peder Jesper, Rasmus
		Lars, Arne

Matr. nr. 13 b m.fl. Grønvang Madikrogvej 24

1904 Niels Jensen

1929 Jens Vestergaard

1945 Jens Sørensen

Erna Sørensen

Thorkild

Matr. nr. 4 b m.fl. Poulsminde Mantelenvej 11

1900 Kresten Rasmussen

Kristian Margety

1926 Hans Therkildsen

Anna Therkildsen

1930 Johannes Sørensen

Cecilie Sørensen

1961 Knud Sørensen

Edit Sørensen

Knud, Asta
Magda, Anker
Arne, Helge
Marianne

Matr. nr. 23 b m.fl. Skovlyst Mantelenvej 21

1900 Jens Simonsen

Ludvig Poulsen

1922 Volmer Næsborg

Maren Næsborg

1928 Karl Jensen

Kirsten Jensen

1967 Hans Rasmussen

Kirstine Rasmussen

Kirstine

Karla, Mary
Nina, Jane

Matr. nr. 18 m.fl. Bendixminde Mantelenvej 70

1900 Hans Peter Hansen

1914 Hans Christian Hansen

1946 Aksel Hansen

1975 Henry Elgaard

sammenføjet m. matr. nr. 75 m. m.fl.

Matr. nr. 14 m. m. fl. Lerdrup Havnsgaard Mantelenvej 75

1900 Søren Peter Sørensen

1913 Kresten Peter Christensen

Karoline Christensen

1944 Hans Peter Christensen

Iris Marie Christensen

1977 Torben Skovgaard Dam

Astrid Dam

Hans

Gudrun, Astrid
Tove, Vera, Alice
Bjarke
Sigrid

Matr. nr. 21 b m. fl. Skovvang Mantelenvej 5

1900 Hans Jensen

Ane Jensen

1904 Viggo Jensen

Sofie Jensen

1950 Søren Rasmussen

Gudrun, Arne
Maren, Erik, Hans

Matr. nr. 75 m m. fl. Mantelen Mantelenvej 40

1900 Søren Mikkelsen

Frands Mikkelsen

Thomine Mikkelsen

1951 Søren Mikkelsen

1955 Aksel Steffensen

Søren

1960	Henry Elgaard Erna Elgaard	Kirsten, Henning Birthe
Matr. nr. 7 b m.fl. Lerdrup Mantelenvej 50		
1900	ALbrekt Rasmussen	
1921	Erhardt Jensen Karen Jensen	Johanne Emma, Grethe
1956	Hartvig Jensen Agnes Jensen	Ejgil, Henning Poul
Matr. nr. 24 Overballe Otto Møllersgade 1		
	Rasmus Kuur Kristine Kuur	Johannes Nanna
1949	Johannes Kuur Karen Kuur	Kirsten Ejlev
1969	Gunnar Højgaard Nielsen	
Matr. nr. 1 g Præstemarksvej 11		
1921	Rasmus Rasmussen Mariane Rasmussen	Arne, Nanna Herta, Eva
1936	Ove Brandbyge	
1945	Svend Brandbyge Ellen Brandbyge	Verner, Birgit Ruth, Henny
1964	Svend Kristoffersen	
1972	Gunnar Nielsen Susan Mielsen	Marina
Matr. nr. 1 h Præstemarksvej 15		
1921	Niels Eskerod	
1929	Ejnar Jacobsen Margrethe Jacobsen	Holger
1956	Frede Albrektsen Tinne Albrektsen	Hanne Grethe
Matr. nr. 1 i Præstemarksvej 15		
1921	Niels Sejer Hansen Maren Hansen Johannes Sejer Hansen	Søren Kristian, Mary Betty, Johannes
1961	Peter Bom Mary Bom	Niels, Erik Karen Margrethe
Natr. nr. 1 k Præstemarksvej 35		
1921	Anders Peter Andersen	
1931	Hans Albrektsen Margrethe Albrektsen	Frede, Nanna Gerda
Jorden sammenlagt med matr. nr. 1 h		
Matr. nr. 1 q Præstemarksvej 10		
1921	Rasmus Johan Andersen	
1926	Jacob Pedersen	
1941	Søren Kruse Kirstine Kruse	Signe, Peter, Anne Marie Karen Inga, Kirsten Birgit, Helle Lene Bodil, Else Marie
1954	Niels Anker Frederiksen Maren Frederiksen	Carsten, Anne Grethe

Matr. nr. 1 n Præstemarksvej 20

1921	Kristen Jeppesen Jenny Jeppesen	Karl, Thorkild, Asger
1951	Harald Højgaard Nielsen	
1952	Søren Hermansen	
1960	Jørgen Rasmussen Dagny Rasmussen	

Matr. nr. 15 Skovholt Splidholmsvej 30

	Peder Larsen	Aage, Inger
	Johanne Larsen	Kresten
1962	Kresten Larsen	Jette
	Inger Larsen	Per
1972	Peder Jesper Pedersen	Dorte
	Inger Pedersen	

Matr. nr. 29 b Sølyst Splidholmvej 41

1900	Søren Jensen	
1925	Vagn Nielsen Dagny Nielsen	Lene
1973	Ivan Olsen Lene Olsen	Torben, Karsten Flemming

Matr. nr. 19 Maageholm Splidholmvej 21

	Alfred Jensen	Gudrun, Edith
	Laura Jensen	Aase
1954	Jens Rasmussen Margrethe Rasmussen	Signe, Tage, Karen, Anna
1959	Finn Sørensen Harry Jensen Petrea Jensen	Birgit, Svend Aage
1970	Frede Rasmussen	
1976	Sten Hegerslund	

Matr. nr. 62 m.fl. Elkjær Splidholmvej 5

1900	Poul Sørensen	
1906	Søren Sørensen	
1939	Holger Sørensen Helga Sørensen	Lilly, Leif Erling

Matr. nr. 30 Ulvagergaard Splidholmvej 11

	Niels Jørgen Jensen	
1932	Jesper Laursen Eva Laursen	Knud, Else Erik
1960	Conny Jørgensen Hans Peder Jørgensen	Bente, Anne

Matr. nr. 29 e Egely Splidholmvej 31

1900	Jørgen Andersen	
1918	Jens Albert Jensen	
1945	Nike Büchert Anna Büchert	Karen Ruth

Matr. nr. 18 Kirstinelyst Søbyvej 10

Søren Peter Sørensen
Barbara Sørensen
1952 Harald Højgaard Nielsen
Lizzi Nielsen

Maren, Karen
Sørine, Jensine
Jette, Ole
Bjarne

Matr. nr. 21 g m.fl. Johannesminde Søbyvej 21

1910 Johannes Madsen
1918 Antoni Jensen
Petrea Jensen
Arne Kruse

Marie

Sammenlagt med matr. nr. 25

Matr. nr. 34 h m.fl. Budtsminde Søbyvej 26

1900 Peder Nielsen
1917 Johannes Frederiksen
Margrethe Frederiksen
1945 Theodor Andersen
Marie Andersen

Maria
Thora

Matr. nr. 2 a Søby Søby Skovgaard Søbyvej 45

1900 Ratlousdal
1908 Jørgen Madsen
Marie Madsen
1943 Kaj Lykke Madsen
Gerda Madsen

Matr. nr. 29 Sandagergaard Søbyvej 28

Mads Peter Jensen
Kirstine Jensen

Ellen Margrethe, Else
Kirsten, Svend Erik
Kristen Peter

1959 Svend Erik Jensen

Matr. nr. 20 Aagaard Søbyvej 12

Mads Peter Madsen
Laura Madsen
1952 Ejnar Pedersen
Gerda Pedersen
1972 Jørgen Nygaard
Betty Nygaard

Karen Margrethe
Jens, Signe

Marianne

Matr. nr. 88 a Søbyvej 28

1900 Jørgen P. Rasmussen
Karen Marie Rasmussen
1928 Holger Rasmussen
Esther Rasmussen
1959 Harry Jensen
Petrea Jensen
1964 Gregers Dam
1969 Otto Andersen
1971 Hans Hougaard

Rasmus, Morten Peter
Holger, Helga
Grethe, Lilly
Helga
Birgit, Svend Aage

Matr. nr. 21 e Svendgaard, Søbyvej 37

1910 Vagn Hansen,
Marie Hansen

1940 Johannes Overgaard

1969 Ejnar Pedersen
Gerda Pedersen

Karen, Ejnar, Niels Arne
Inger, Jørgen
Karin
Gitte

Matr. nr. 21 Østergaard Søbyvej 29

1936 Regnar Hansen
Rasmus Frederiksen
Anna Frederiksen

1956 Viggo Therkildsen
Anna Therkildsen

1970 Karl Brahe

Peter, Marie, Svend,
Agnethe, Johanne Gunver,
Petra, Egon, Asta
Elin

Matr. nr. 21 b m.fl. Koldhøj Søbyvej 27

1910 Morten Rasmussen
Andrea Rasmussen

1934 Ejnar Gavnholt
Esther Gavnholt

1968 Hans Andersen
Metha Andersen

1972 Poul Andersen
Karen Andersen

Peder, Esther, Thorvald,
Rigmor, Otto
Johannes, Inga, Thorvald
Henning, Hans Peder, Yrsa

Dorthe, Torben, Tommy

Matr. nr. 4 c Søby Lille Strandgaard Søbyvej 36

1965 Anders Sørensen
Johanne Sørensen

Sammenlagt med matr. nr. 4 a

Matr. nr. 6 a Søby Skovbo Søbyvej 52

1900 Peder Markussen
Maren Markussen
Simon Peter Jensen
Gerhard Laursen

Dagmar Laursen

1927 Harald Midtgaard
Birthe Midtgaard

1967 Hans Midtgaard
Inger Midtgaard

Kirsten, Helga
Hanne, Hans
Jette
Søren

Matr. nr. 7 a Søby Skyttegården Søbyvej 60

1900 Ratlousdal

1927 Edvard Nielsen
Mary Nielsen

1965 Niels Andersen

Sammenlagt med matr. nr. 7 e

Matr. nr. 7 e Søbyvej 58

Peder Andersen
Elna Andersen

1971 Niels Andersen

Knud
Niels, Knud

Matr. nr. 7 e m.fl. Søby Hegnsly Søbyvej 56

1926	Magne Malskær Edith Malskær	Børge
1947	Rasmus Hansen Inger Hansen	Karen Jens Arne
1973	Carsten Kragelund	

Matr. nr. 3 a Søby Enemærkelund Søbyvej 34

1900	Jeppe Jeppesen	
1911	Kristen Jensen Marie Jensen	Hakon Dagny, Jens
1960	Hakon Jensen	

Matr. nr. 3 e Havgaard Søbyvej 32

1908	Simon Jeppesen	
1914	Jens Knudsen Kirsten Knudsen	Niels
1964	Niels Knudsen Klara Knudsen	Jens Aksel

Matr. nr. 5 Søby Bækgaard Søbyvej 55

1907	Jens jensen	
1909	Mads Jeppe Madsen Johanne Madsen	Niels Peter, Viggo Agnethe, Harald Verner Kaj, Lis, Henry
1956	Harald Madsen	
1967	Villy Toft Nielsen	

Matr. nr. 8 a 3 b Søby Søby Strandvej 31

1900	Thomas Jørgensen Erik Mortensen	
1937	Jens sørensen	
1941	Thorvald Jørgensen	
1943	Villy Nellemann Ella Nellemann	Aase, Preben Preben, Sonja

Matr. nr. 9 a 3 c Søby Søby Strandvej 21

1932	Mikael Balle	
1936	Jens Hansen Astrid Hansen Bent Beck	Anne Grethe Karl

Sammenlagt med matr. nr. 2 Søby

Matr. nr. 2 f Søby Humlekærsgaard Søby Strandvej 11

1908	Holger Pedersen Anne Pedersen Thorvald Madsen Johannes Pedersen	
1933	Peter Beck Benedikte Beck	Bent Ingvard
1971	Bent Beck Signe Beck	Inger, Peter Tina Kurt

Matr. nr. 4 a m.fkl. Søby Strandgaarden Søby Strandvej 10

1900	Jens Jensen Birthe Kirstine Jensen	
1929	Anders Sørensen Johanne Sørensen	Jens Erik Anne Grethe
1965	Jens Erik Sørensen Lilly Marie Sørensen	Anders, Jørgen Anne-Mette

Matr. nr. 8 Ruen Tværvej 12

	Harald Krogh Inger Krogh Jens Jacobsen	
1964	Leo Jacobsen Metha Jacobsen	Lisbeth Torben

Matr. nr. 13 Højbjergnegård Tværvej 6

Rasmus J. Rasmussen
Mette Marie Jensen
1957 **Evald Jensen**

Matr. nr. 13 Pedersminde Tværvej 4

	Johannes Rasmussen Gundhild Rasmussen	Ejnar, Rigmor, Jens, Inger, Eva, Idon, Jakob
1963	Aage Krogsgaard Poula Krogsgaard	Peter, Svend Erik Knud Anker, Hanne

Matr. nr. 17 Marensminde Østergade 15

	Johannes Jensen Agnes Jensen	Arne, Gunnar, Ernst, Agnethe, Henning
1971	Arne Jensen	

Partier fra Gylling å

Sognefogeder

Ved Johs. Kuur

Omkring 1400-tallet blev den udøvende myndighed kaldt herredsfoged. Begrebet politi er fra omkring 1560, da borgmesteren i København 1567 søgte 100 duelige og stærke karle til vagtmandskab. Ca. 1682 kom begrebet politimester i København, og senere kunne herredsfogederne rykke op som politimestre uden for København. Herredsfogedembedet blev ophævet i 1919.

Sognefogedernes beskikkelse går tilbage til 1791, af oprindelse er de meget ældre. De indtog en meget omfattende og betydningsfuld stilling, idet alle oplysninger om lokale forhold skulle indhentes hos dem, og alle handlinger, som embedsmanden ikke selv kunne udføre eller have tid til, skulle udføres af sognefogederne. For at håndhæve sognefogedhvervet blev derfor forordningen af 1791 udstedt med angivelse af sognefogedernes pligter og rettigheder, og til karakteristik af deres stilling hed det i denne forordnings paragraf 5, at »Sognefogederne skal anses for de mest agtede af Almuen i Samkvemme have de øverste Sæde«, hvorved der tillagdes dem en masse privilegier såsom fritagelse for de fleste af de den gang påførte pligter som hoveri, snekastning mm.

Bestillingen som sognefoged var borgerligt ombud, som enhver sognebeboer var pligtig at modtage i mindst tre år. Ved forordningen af 11. november 1791 kom lægdsmandshvervet ind under sognefogederne. Sognefogederne omfattes af de offentlige tjenestemænd ved disses lovbestemmelser, og den, der hindrer dem i at udføre deres tjenstlige hverv med vold, vil blive straffet. Ligeledes straffes en sognefoged efter strengere regler end andre ved brud på tavshedspligt, uorden i regnskaber mm.

Fra omkring 1875 og opefter skulle sognefogeden føre kontrolbog over tjene-

Legitimationskort No 1251

Stilling: *Coardis*

Navn: *Johannes Pasaru*

Adresse: *Esylling*

Fødselsaar og -dag: *1890 11/8*

er berettiget til i Tilfælde af Evakuering at forblive i
Esylling Kommune.

Hverv: *Sognefoged*

Luftværnschefen i Odder.

stefolk (tyende), der flyttede til og fra sognet – hvem de flyttede ind hos, hvor de kom fra, og hvor de igen rejste hen. Legitimationsdokument skulle forevises (skudsmålsbog), og sognefogeden fik 25 øre for hver flytning.

Sognefogeden skulle føre bog over udleverede jagt- og hundetegn og modtage betaling for begge dele.

Alle vielsespapirer skulle hentes hos sognefogeden og – når de var underskrevet – leveres tilbage med dåbsattester. Sognefogeden skrev så enlysningsattest, der skulle afleveres hos sognepræsten. Hvis der var ønske om borgerlig vielse, skulle sognefogeden udføre den.

Lægdsmanden opgave var at bogføre alle unge karle, der fyldte 17 år. Karlene skulle selv møde hos sognefogeden med dåbsattest. Når de var fyldt 18 år, kunne og skulle de møde på session inden deres 22. år for at blive udtaget til militærtjeneste. Sognefogeden var altid med. Han havde en liste over sine karle og sad sammen med udskrivningsfolkene.

Sognefogeden var udnævnt af amtmanden – gennem de senere år efter indstilling af tre fra kommunen.

Sognefogeden stod under politimesteren, havde samme politiskilt med nummer som politiet og samme beføjelser inden for sognet. Han skulle opkræve restancer af kommuneskat, sørge for stævninger og tilsigelser fra herreds- og dommerkontoret. Til legitimation skulle sognefogeden foruden politiskilt være forsynet med uniformskasket.

Ved en forordning af 18. december 1824 blev sognefogederne stævningsmænd.

Sognefogeden var også strandfoged. I Gylling dækkede han en stor strækning, nemlig fra Fredskoven syd for Hov forbi Søby-Gylling rundt om Gyllingnæs til vest for Lindenæs i Lerdrup.

Foruden de almindelige beskikkelser, der er nævnt, var der 29 specielle dele, som politimesteren kunne forlange hjælp til, hvis det var nødvendigt, f.eks. under krigen 1940-45 var der fra 2/2 til 9/2 1945 indkvartering af tyske soldater, heste og kanoner i Gylling by. Det var sognefogedens opgave at skaffe plads på gårdene til hestene. Forsamlingshuset blev fyldt med halrn, hvor soldaterne sov, og kanonerne blev anbragt på sportspladsen, som blev et stort pløre, da der i disse dage var megen regn.

I tilfælde af evakuering skulle sognefogeden og en karl blive tilbage i byen og se efter dyrene mm. Det var på dette tidspunkt sognefoged Johs. Rasmussen og hans medhjælper Peder Fabrin. Deres legitimationskort nr. 1251 og 1145 samt resolution nr. U 6629 om udbetaling til kvarterværterne er opbevaret. Tyskerne var på dette tidspunkt på tilbagetog fra Finland ned gennem Norge og Jylland.

Politivedtægten for Odder Politikreds var også gældende for sognefogederne, den sidste udstedt 1/7 1969 og fremlagt i sognerådsmødet 13/8 1969.

Sognefogedbeskikkelsen i Gylling Sogn går tilbage til dens oprindelse i 1791, men selve sognefogedhvervet går meget længere tilbage. I Gyllingbog nr. 1 side 16 nævnes den gode sognefoged Søren Sørensen, der omkring 1820 kom meget til Gyllingnæs, hvor der førtes et vildt liv med slagsmål og meget andet. I 1880 hed sognefogeden Jens Peder Jakobsen og boede på gården Petersminde, nu Tværvej 4. Omkring 1900 var købmand A. Dige, der boede, hvor den gamle

Adolf **Vedtægter**
for
Løsning af Hundetegn
i
Gylling Kommune.

§ 1.

Enhver Hundeejer i Kommunen, som holder mere end en løsgaaende Hund, er pligtig at svare Skat af dem alle, nemlig 2 Kroner aarlig af den første og 3 Kroner for hver af de øvrige. Hundeejere, som ikke have egen Husstand, er pligtige at svare 5 Kroner aarlig for hver af deres løsgaaende Hunde.

§ 2.

Afgiften erlægges til Sogneraadsmlem **A. Dige** inden Udgangen af hvert Aars Januar Maaned, første Gang i 1890, og erholder Hundeejeren da et Hundetegn, som han maa opbevare, og som skal lyde paa Ejerens Navn samt indeholde en kort Beskrivelse af Hunden. Tilbagebetaling finder ikke Sted af den erlagte Afgift.

§ 3.

For en afgiftspligtig Hund, der anskaffes eller tillægges (Hvalpe ere afgiftspligtige naar de ere 2 Maaneder) i Løbet af Aaret, betales med en forholdsvis Del af Afgiften.

§ 4.

Enhver Hund, der er afgiftsfri, skal, ligeledes inden Udgangen af hvert Aars Januar Maaned, anmeldes for Sognefogden, der udleverer Anmelderen et med Aarets Tal og Ordet »afgiftsfri« forsynet Tegn, hvis Nr. svarer til det, der gives Hunden i en af Sognefogden for afgiftsfrie Hunde ført Protokol.

§ 5.

Ifølge § 8 i Loven ere Ejere af løsgaaende Hunde ansvarlige for, at disse ikke bide sagesløse Personer, sønderrive deres Klæder eller paa anden Maade foraarsager dem Skade. Forulempes Nogen paa en af de nævnte Maader af en Hund, uden selv at være Skyld deri, anses Ejeren med Bøder fra 2 til 100 Kr., samt paalægges at holde Hunden bunden, indelukket eller forsynet med en forsvarlig Mundkurv.

§ 6.

Sognefogden er pligtig at føre Tilsynet med Overholdelsen af disse Vedtægter og skal om stedfindende Overtrædelser gjøre Anmeldelse til Politimesteren. Enhver Hundeholder er, paa Forlangende af Sognefogden eller af et Sogneraadsmlem, pligtig at forevise denne det ham udleverede Hundetegn.

§ 7.

Udgifterne til Hundetegnene og til 2de Protokoller afholdes af Kommunens Kasse. Afgiften saavel som Bøderne tilfalder den frie Fattigkasse.

Gylling Sogneraad, d. 12. Oktober 1889.

P. S. V.

Jens P. Hansen,
Formand.

John Nielsen

Til Vejledning ved Skatteligningen skal man her-
ved tillade sig at anmode Dem om at udfylde omstaa-
ende Blanket saa nøjagtig som mulig, og senest inden
den 1. December d. A. at ville behageligen hertil tilbage-
sende samme.

Gylling Sogneraad, d. 23. Oktober 1894.

602.

John Nielsen

Selvangivelse.

Til Vejledning ved min Skatteansættelse, skal jeg herved paa Tro og Love meddele følgende Oplysninger om
Indtægter og Udgifter i det sidst forløbne Aar.

Indtægt.						Udgift.				
Kapital og værdipapirer.	Bygnings- Assurance.	Leasøe Assurance.	Ejendom udenfor Kommunen.	Alle andre Ind- tægter, Lønninger, Pensjoner m. m.	Anmærkning.	Gjæld	Landgilde og Byggeskat.	Trender.	Antal af egne ukonfirmerede Børn.	Afbøgt eller andr. Byrder.

189

(Navn og Stilling)

Selvangivelsesblanket fra 1894

J. Nr. Ll. 10845

Kr. 663 Øre 90

Resolution Nr. U 6629

Udbetalende Indkvarteringsmyndighed:

Politimesteren i Ning og Hads Herreder, Odder.
~~Borgmesteren~~

I Henhold til Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 5. Juli 1945
tilkommer der ~~for~~ forskellige Kvarterværter i Gylling, ~~at~~
v/Herr Sognefoged Johs. Rasmussen, Gylling

et Beløb, stort

Kr. Seks Hundrede sekstitre 90/100
(i Bogstaver)

~~for~~ for ~~Brugen af den her tilhørende Bjendøns~~
tysk Indkvartering i Gylling i Dagene 2-9 Februar 1945.

~~at~~ ~~denne~~ ~~er~~ ~~at~~ ~~Indkvarteringsfor~~

Beløbet udbetales af ovennævnte Myndighed.

Udbetaling sker kun mod Forevisning af nærværende Resolution;
det til Udbetaling anviste Beløb noteres paa Bagsiden af Resolutionen.

Den udbetalende Myndighed har Ret, men ikke Pligt til at under-
søge, om den, der møder med Resolutionen, er berettiget til at mod-
tage Betaling.

Skal Rettigheder i Henhold til Resolutionen overdrages til Tredie-
mand, maa den indsendes til den udstedende Myndighed til Udfærdigelse
af ny Resolution.

Udbetaling kan ikke ske paa Grundlag af Genparter.

Udvalget for Indkvarteringserstatning, den 28. December 1945.

P. U. V.
E. B.

Einar Hansen

Vend!

Sognefoged Johs. Kuur

biograf ligger, nu Sct. Annagade 1, sognefoged. Fra 7. juli 1906 til 1. oktober 1934 var snedker Hans Peter Jensen sognefoged. Han boede i det nuværende hus på Hovedgaden 22 og blev ved sin afgang i 1934 af Hans Majestæt Kongen udnævnt til Dannebrogsmænd. Fra 1. oktober 1934 til 31. december 1953 var Johannes Rasmussen, Petersminde, nu Tværvej 4, sognefoged, og den sidste sognefoged fra 1. januar 1954 til 31. marts 1973 var Johannes Kuur, der boede Otto Møllersgade 1, senere Søbyvej 15.

31. marts 1973 ophørte begrebet sognefoged. Alle sognefogeder i Danmark blev afskediget på nær nogle enkelte på småøerne, f.eks. er der stadig en sognefoged på Tunø.

Alle fik tilsendt et askebæger indgraveret med det danske våben, tre løver, og underskrevet Dansk Politi.

Man blev hurtigt klar over, at strandfoged og stævningsmand skulle fortsætte, og disse bestillinger beholdt Johs. Kuur, men fra 1. januar 1977 blev Johs. Pedersen, Lerdrupvej 18, strandfoged. Strandfoged hører under politimesteren, stævningsmand under dommeren, af hvem de udnævnes.

Politimestrene havde fra gammel tid haft sognefogederne samlet til et nytårs-samvær, men for år tilbage blev man i Hads og Ning Herreder, der havde samme politimester, enige om at få damerne med, men dem skulle sognefogederne selv betale for. Det blev til en årlig fest før 1. april.

Den 30. april 1973 indbød politimester Rene Jacobsen sognefogederne med damer, forhenværende politimester A. Kragh og politiets øverste ledelse til en afslutningsfest på Nordsminde Kro.

Gylling kommune m. v.

Ved Johs. Kuur

Udgiveren af Gyllingbog nr. 1, Jens C. Andersen, der var sognerådsformand fra 1909 til 1937, var i samme periode kasserer og regnskabsfører.

Ved nyvalg d. 1/4 37 blev denne post overtaget af præstegårdsforpagter Axel Sørensen. D. 9/1 41 behandlede en sag (punkt 29) om ansættelse af en kærner. D. 13/1 41 var fuldmægtig Back fra amtet til stede og gennemgik de forskellige instrukser (som også var gældende for kærneren i Ørting-Falling kommune), ansættelse, pension (hvis en sådan kunne fås), løn m. m.

*Gylling kommunes vej-
mand Peder Mikkelsen*

Administrationsbygning, senere omdannet til børnehave

Efter dette møde blev pladsen tilbudt Axel Sørensen, som modtog tilbudet fra 1/4 41 efter div. instrukser, som sogneråd og amtet godkender, for en løn af 3.200,- kr. + 300,- kr. i godtgørelse for kontorlokale i forpagtergården. Lønnen var for et år. Kæmneren skulle stille en kaution på 5.000,- kr.

I 1947 købte kommunen Skolegade 15, det nuværende fritidshus, til kæmnerkontor og bolig for kæmneren. (Da forhandlingsprotokollerne fra 1943 til 58 er borte, bliver der en del stof, der ikke kommer med).

1. oktober 1958 fratrådte Axel Sørensen som kæmner. Den nye kæmner blev Erik Christensen, der var assistent i Beder-Malling kommune. Ved kommunesammenlægningen i april 1970 tog Erik Christensen mod tilbudet om at flytte til Odder kommune. Fra 11/10 1967 var Yrsa Eskerod, Fallingvej 34 deltidsansat kontorassistent.

Den 26/10 59 gav boligministeriet igangsætningstilladelse til bygning af en administrationsbygning til en fast pris på kr. 135.081,-, den nuværende Skolegade 12 (der benyttes som børnehave), med bolig for kæmneren ovenpå. Den fik navnet Gylling kæmnerkontor.

Fra 1905 havde sognerådet haft mødelokale (sognerådslokale) i forsamlingshuset, men det blev nu overført til kæmnerkontoret, hvor valg, skatteligning m. m. afholdtes. Gylling kommune havde nu fået alt samlet på et sted.

Rasmus P. Rasmussen, der havde været vejmand i over 25 år, blev i juni 1950 afløst af Peder Mikkelsen, Krogsgade 7, der var vejmand indtil kommunesammenlægningen i april 1970. 30. marts 1952 blev Asger Jørgensen, Købmagergade 24, ansat som tromle- og traktorfører. Han blev i 1962 pedel ved Gylling skole, og hans efterfølger blev Ejner Andersen, Købmagergade 38, der nu er spildevandstekniker ved Odder kommune.

I 1945 blev der anlagt et helt nyt vejstykke fra Kalvsømadevej ved Knophuset, Horskærvej 12, mod øst og syd til Horskærgård nr. 51, og arbejdet varede til 1951. Før den tid var der kun flere privatveje til de omliggende 7 gårde og et hus.

11. november 1964 fik Gylling kommune godkendt ny byplan og jordkøb fra Johs. Jensen matr. nr. 17a. Landinspektør Kold fra Århus redegjorde for den nye byplan. 14. april 1965 godkendte Århus Amt den nye udstykningsplan.

14. december 1965 blev der indkaldt til møde angående kloakering af Gylling by og det nye udstykningsområde samt bygning af et rensningsanlæg. Hus nr. 2 på Karen Jeppesgade blev bygget i 1965, inden byggemodning og rensningsanlæg var færdigt. I 1967 blev det første hus bygget af Hans Sørensen på Karen Jeppesgade nr. 16.

1972 var kloakering og rensningsanlæg færdig. Åen gennem Gylling skulle nu blive renere, da alle kloakkerne blev ført til rensningsanlægget sydøst for Gylling. Der var nu lagt op til, at byggemodning og salg af byggegrunde kunne fortsætte mod øst.

Århus amts sognerådsforening havde hvert år på forskellige steder i og uden for amtet et møde, hvor amtets sognerådsmedlemmer var til stede. I 1955 var det i aulaen på den nye Skovbakkeskole i Odder, hvor daværende indenrigsminister Karl Pedersen talte om kommunesammenlægning, der af de fleste sognerådsmedlemmer ikke blev taget for noget, fremtiden havde brug for.

Men omkring 1960 blev der igen rørt ved sammenlægningen, og forslag til kommunerne blev sendt ud. De nye kommuner skulle helst være på over 3.500 indbyggere, og et forslag blev sendt til Hundslund, Ørting-Falling, Gylling og Alrø. Men Alrø ville ikke være med, men henvendte sig til Odder, og senere ville Hundslund også tilslutte sig Odder.

Der var en overgang forhandling mellem Ørting-Falling, Gylling, Gosmer, Halling, Randlev og Bjergager, men så blev der i Gylling sogneråd forlangt afstemning om tilslutning til Odder, hvor seks stemte for og tre (Evald Stouby Nielsen, Thomas Jensen og Johs. Kuur) var imod. Da det senere stod helt klart, at Beder og Malling kommune skulle tilsluttes Århus, var en sammenlægning mellem de syv omegnskommuner og Odder en kendsgerning. Senere kom Tunø med.

Den 12. marts 1969 indbød Odder kommune til et møde, hvor der blev valgt et sammenlægningsudvalg bestående af to medlemmer fra hver kommune. Som formand valgtes sognerådsformand Søren Ågård, Odder. Repræsentanter fra Gylling var Jens Rasmussen og Johs. Kuur. Udvalget havde et møde i hver af de gamle kommuner med cirka en måneds mellemrum indtil kommunalvalget 1970.

Udvalgsmødernes afslutning i de forskellige kommuner, aflevering af protokoller, og hvad der fandtes i kommunernes arkiver, er optaget på en film, der opbevares på egnarkivet i Odder. På Rådhuset opbevares alt materiale fra de otte omegnskommuner og Odder.

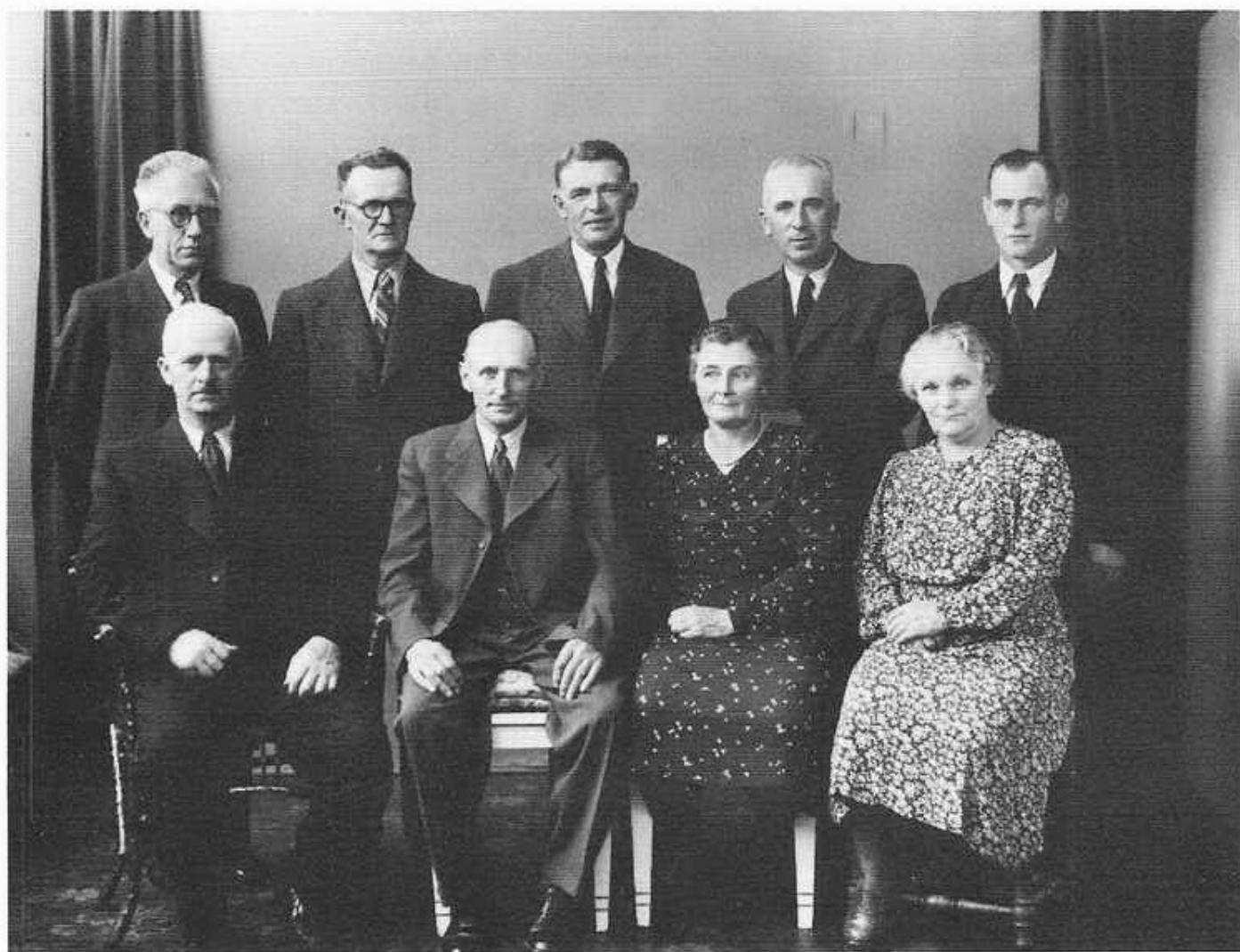
I første valgperiode 1970 til 74 havde Gylling ingen repræsentant i byrådet, men ved valget i 1974 blev Jens Rasmussen, Lilliensborgvej 27, valgt. Han er formand for teknisk udvalg.

Der har i de senere år været ført en del forhandlinger og prøveboringer angående opførsel af et atomkraftværk på sydøstspidsen af Gyllingnæs ud for Svanegrunden, men på nuværende tidspunkt, den 7. marts 1977, ligger forhandlingerne stille. På stedet, hvor A-værket skulle opføres, havde Gyllingnæs en beboelse og en stald til får eller kvier, der hed Tynd Ege, en betegnelse for at der ikke var mange ege netop på dette sted. Men bygningerne blev nedbrudt for flere år siden.

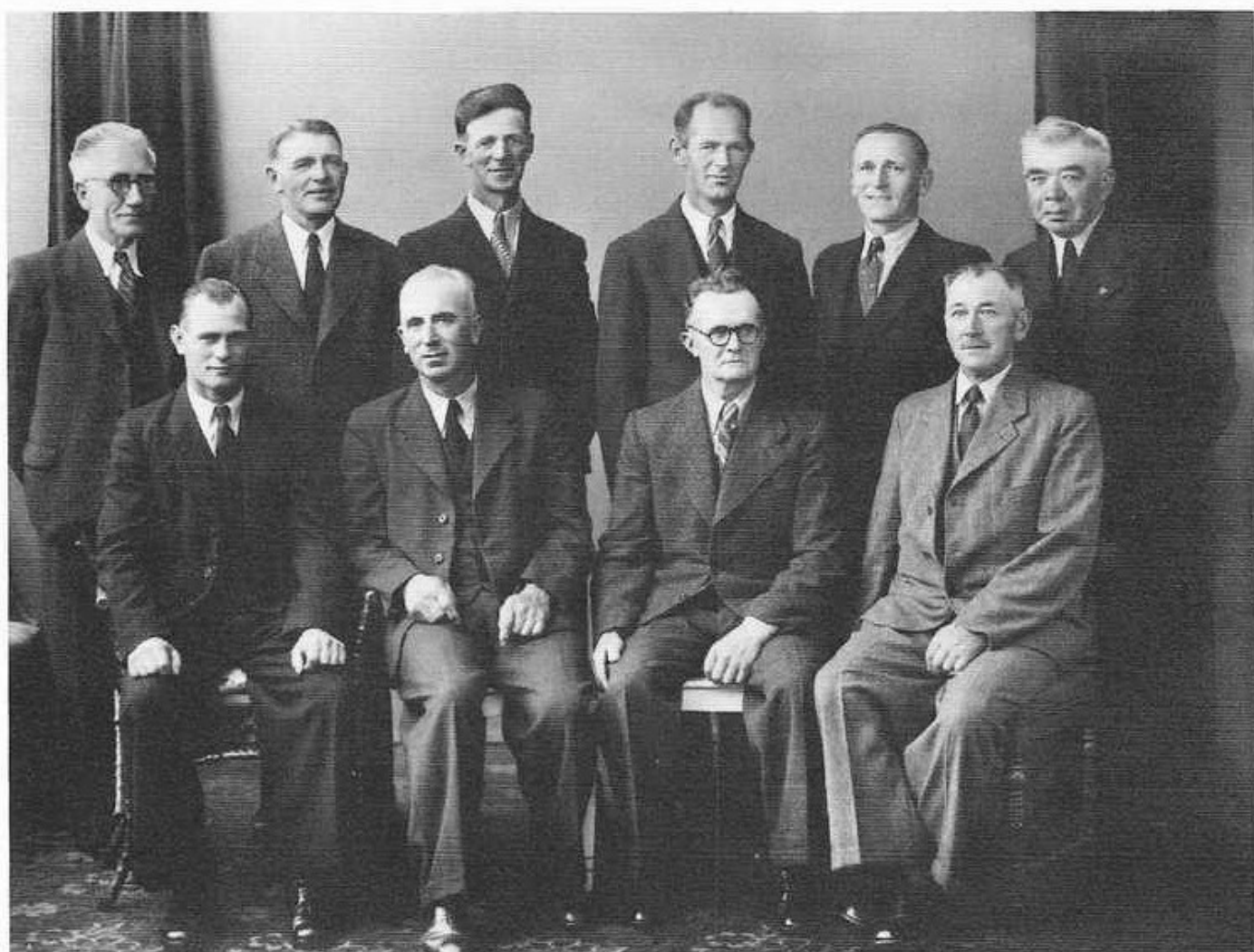
En dæmning fra Gyllingnæs over Svanegrunden, med det sidste stykke vej som en bro til Samsø og færge fra Samsø til Sjælland er på ny taget op til behandling.

Valg af sognerådsmedlemmer

Valgdato	Navn	Stilling	Bopæl	Li- ste	Af- gang	Anmærkn.
12/3 1943	Øvli Mikkelsen	Gdr.	Malskær	D		Genvalgt
12/3 1943	Jesper Laursen	Gdr.	Splidholm	D		
	Fru Johanne Haugård	Fru	Gylling	A		Genvalgt

Gylling Sogneråd 1943-46. Stående fra venstre: Axel Sørensen, Peder Nielsen, Jesper Laursen, Valdemar Simonsen, Jens Severinsen. Siddende fra venstre: Johs. Rasmussen, Øvli Mikkelsen, Bertha Laursen, Johanne Haugaard.

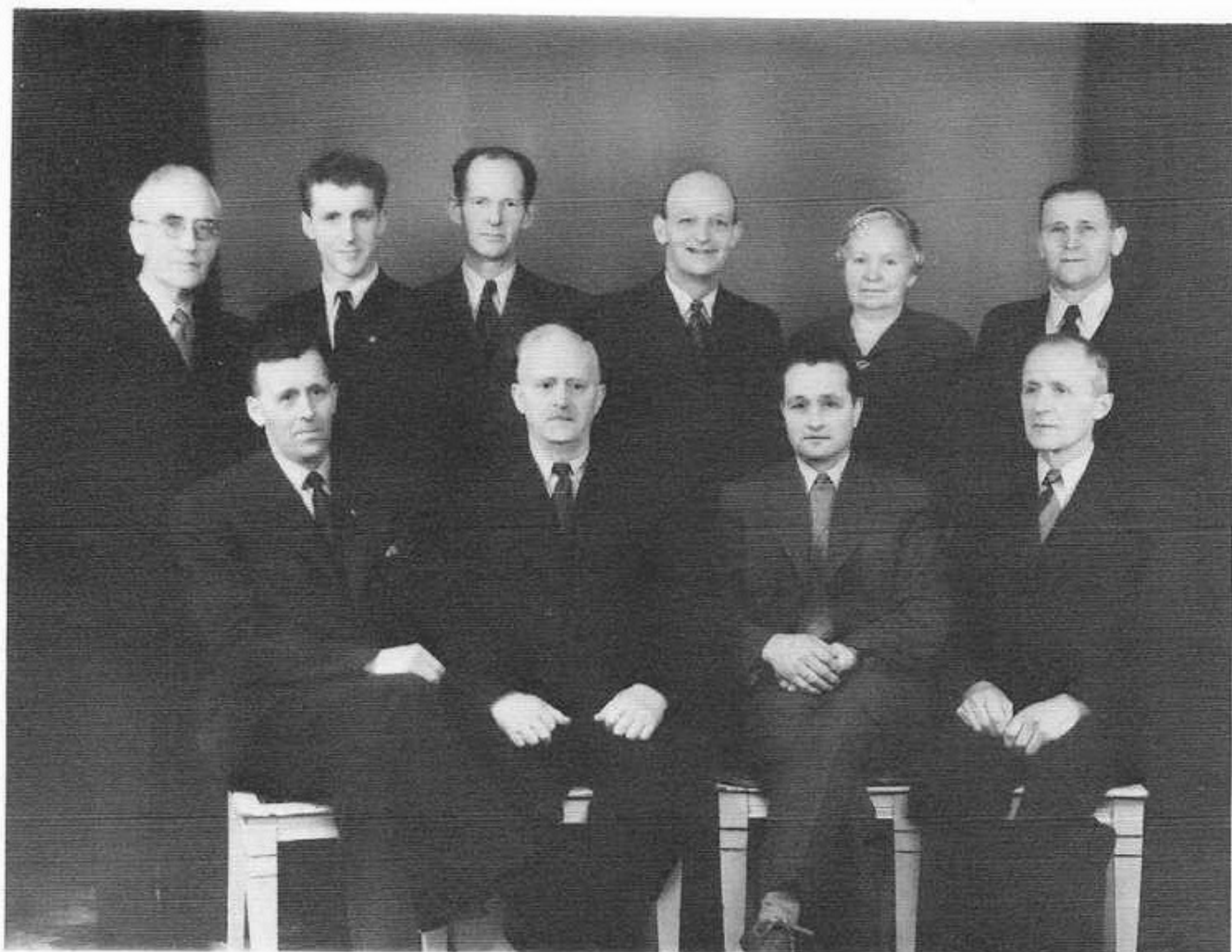

Gylling Sogneråd 1946-50. Stående fra venstre: Axel Sørensen, Jesper Lauersen

Kaj Lykke Madsen, Peder

Mikkelsen, Hans Albrektsen, Isak Hansen. Siddende fra venstre: Jens Severinsen, Valdemar Simonsen, Peder Nielsen, Johannes Frederiksen

	Johs. Rasmussen	Gdr.	Gylling	D		Genvalgt
	Peder Nielsen	Gdr.	Lerdrup	D		
	Niels Ebbe Jensen	Husmand	Gyll.skov	B	1944	Bortrejst
	K. Holt Skovbjerg	Lærer	Gyll.skov	B		
	Valdemar Simonsen	Gdr.	Gyll.skov	F		
	Jens Severinsen	Vognmand	Gylling	A		
1944	Birtha Laursen	Husmoder	Fallingvej	B		Suppleant for Niels Ebbe Jensen
12/3 1946	Isak Hansen	Gdr.	Gyll.skov	D		
	Jens Severinsen	Vognmand	Gylling	A		Genvalgt
	Kaj Lykke Madsen	Gdr.	Søby	D		
	K. Holt Skovbjerg	Lærer	Gyll.skov	B	1/5-48	Bortrejst
	Valdemar Simonsen	Gdr.	Gyll.skov	F		Genvalgt
	Peder Nielsen	Gdr.	Lerdrup	D		Genvalgt
	Peder Mikkelsen	Arb.mand	Gylling	A		
	Jesper Laursen	Gdr.	Splidholm	D		Genvalgt
	Johs. Frederiksen	Gdr.	Splidholm	E		
	Hans Albrektsen	Statshusmd.	Fallingvej	B	1/5-48	Suppl. for K. Holt Skovbjerg
14/3 1950	Johannes Rasmussen	Gdr.	Gylling	D		
	Karl Nielsen	Gdr.	Gyll.skov	D		

Gylling Sogneråd 1950-54. Stående fra venstre: Axel Sørensen, Christian Sand, Peder Mikkelsen, Poul Sørensen, Marie Hansen, Hans Albrektsen. Siddende fra venstre: Johannes Kuur, Johannes Rasmussen, Arne Vinther, Karl Nielsen

	Rasmus P. Sørensen	Landpost	Gylling	A	1951	Til skatte- rådet
	Johannes Kuur	Gdr.	Gylling	D		
	Poul Sørensen	Boelsmand	Gyll.skov	E		
	Arne Vinther	Gdr.	Gyll.skov	D		
	Peder Mikkelsen	Arb.mand	Gylling	A		Genvalgt
	Marie Hansen	Husmoder	Lerdrupvej	D		
	Hans Albrektsen	Statshusmd.	Fallingvej	B		Genvalgt
1951	R. Christian Sand	Arb. mand	Gylling	A		Suppl. for Rasmus P. Sørensen
2/3 1954	Arne Vinther	Gdr.	Gyll.skov	D		Genvalg
	Peder Mikkelsen	Vejmand	Gylling	A		Genvalg
	Johannes Kuur	Sognefoged	Gylling	D		Genvalg
	Karl Nielsen	Gdr.	Gyll.skov	D		Genvalg
	R. Christian Sand	Arb.mand	Gylling	A		Genvalg
	Karl Jensen	Gdr.	Lerdrup	D		
	Anders Sørensen	Gdr.	Søby	D		
	Poul Sørensen	Boelsmand	Gyll.skov	E		Genvalg
	Hans Albrektsen	Statshusmd.	Fallingvej	B		Genvalg

Gylling Sogneråd 1966-70. Stående fra venstre: Harald Højgård Nielsen, Christian Sand, Ejner Pedersen, Poul Sørensen, Evald Stouby Jensen, Thomas Jensen, Emil Steffensen. Siddende fra venstre: Jens Rasmussen, Johannes Kuur, Erik Christensen

4/3 1958	Ebbe Jakobsen	Gdr.	Horskærg.	D	
	Karl Jensen	Gdr.	Lerdrup	D	Genvalg
	R. Christian Sand	Murer	Gylling	A	Genvalg
	Anders Sørensen	Gdr.	Søby	D	Genvalg
	Hans Peter Dalby	Mejeribest.	Splidholm	D	
	Thomas Jensen	Tømterm.	Gylling	A	
	Poul Sørensen	Boelsmand	Gyll.skov	E	Genvalg
	Th. Møller Hansen	Købmand	Gylling	D	
	Harald Højgård Nielsen	Gdr.	Gylling	D	
6/3 1962	Hans Peter Dalby	Mejeribest.	Splidholm	D	
	Ebbe Jakobsen	Gdr.	Horskærg.	D	Afg. v. Genvalg døden 1964
	R. Christian Sand	Murer	Gylling	A	Genvalg
	Poul Sørensen	Boelsmand	Gyll.skov	M	Genvalg
	Harald Højgård Nielsen	Gdr.	Splidholm	D	Genvalg
	Th. Møller Hansen	Købmand	Gylling	D	Genvalg
	Thomas Jensen	Tømtermester	Gylling	A	Genvalg
	Emil Steffensen	Gdr.	Madikrog	D	
	Marius Schneider	Husmand	Lerdrupvej	M	
	Karen Kuur	Husmoder	Gylling	D	9/9-64 Suppl. for Ebbe Jakobsen

8/3 1966	Johannes Kuur	Sognefoged	Gylling	D	
	Christian Sand	Murer	Gylling	A	Genvalg
	Ejner Pedersen	Gdr.	Splidholm	D	
	Marius Schneider	Husmand	Lerdrupvej	M	Flyttet 15/4-67
	Emil Steffensen	Gdr.	Madikrog	D	Genvalg
	Anna Grethe Andersen	Husmoder	Gylling	A	Udtrådt 25/1 1967
	Harald Højgård Nielsen	Gdr.	Splidholm	D	Genvalg
	Jens Rasmussen	Gdr.	Gyll.skov	D	
	Evald Stouby Nielsen	Arb.mand	Gylling	A	
10/5-67	Poul Sørensen	Boelsmand	Gyll.skov	M	Suppl. for Marius Schneider
8/3 1967	Thomas Jensen	Tømrermester	Gylling	A	Suppl. f. Anna Grethe Andersen

Sognerådsformænd

Valdemar Simonsen
1946-50

Johannes Rasmussen
1950-54

Karl Jensen
1954-62

Hans Peter Dalby
1962-66

Johannes Kuur
1966-70

Den ny Odder Kommune

Ved borgmester Søren Aagaard

Fra Gylling og omegns borgerforening har man anmodet mig om en udtalelse til 2. bind af »Gyllingbogen« om de fordele og ulemper for Gylling, der opstod som følge af kommunesammenlægningen samt om Gyllings fremtid.

Det ville ikke volde mig besvær at ridse op, hvad der er sket i Gylling i de 7 år, der er forløbet siden sammenlægningen, men det er svært for mig at skønne om, hvorledes dette tidsrum ville være forløbet for Gylling som en selvstændig kommune og deraf fremdrage fordele og ulemper.

Mit indlæg må derfor bestå af ret generelle betragtninger om den Odder kommune, der blev skabt 1. april 1970, og hvoraf Gylling er medlem.

Allerede i 1963 fremkom Århus amtsråd med et forslag til kommunesammenlægning i Århus amt, og i årene op til 1968 foregik i alle Hads herreds kommuner en bevæget debat om, hvorledes denne sammenlægning skulle forløbe.

Amtsrådets skitse gik ud på at inddele Hads herredet i 3 kommuner, hvoraf den daværende Odder kommune skulle forblive uændret bortset fra en sammenlægning med Torrild, som der allerede forhandlede om. De nord og øst for Odder beliggende kommuner skulle udgøre den 2. kommune, og endelig de sydfør liggende, herunder Gylling, skulle udgøre den 3.

På et tidligt tidspunkt tog såvel Alrø som Hundslund kommuner afstand fra disse planer, og i slutningen af 1968 fulgte et flertal i det daværende Gylling sogneråd denne linie og udtalte, at hvis der i det hele taget skulle ske en sammenlægning, da burde Hads herreds kommuner sammenlægges til én kommune.

I løbet af 1969 kom forhandlingerne mellem de implicerede kommuner i gang og pinselørdag i maj 1969 oprandt den historiske dag, hvor alle Hads herreds kommuner samt Tunø underskrev sammenlægningsdokumentet. Storkommunen var nu en realitet, og det var sammenlægningsudvalgets opgave inden 1. april 1970 at få de mange uafklarede problemer løst på en fornuftig måde.

Den ny Odder kommune havde et areal på 225 km² og et indbyggertal på 15.700 – en ideel kommunestørrelse med Odder by som det naturlige midtpunkt for koncentrering af de fælles funktioner.

I de forløbne år er indbyggertallet steget til godt 17.200, og vi kan konstatere, at vi har en bæredygtig kommune med en fin økonomi – samtidig en kommune med en rimelig beskatningsprocent, hvilket bl.a. skyldes, at vi har en passende sammensætning af befolkningsgrupper, hvis gennemsnitsindtægt ligger over landsgennemsnittet.

Når spørgsmålet drejer sig om fordele og ulemper for den ene eller anden af

de sammenlagte kommuner, vil jeg sige, at dette lader sig dårligt besvare. Generelt vil jeg sige, at næppe alle forventninger er opfyldt – dog de fleste og efter min mening de væsentligste.

Endelig var formålet med sammenlægningen jo ikke at skaffe enkelte kommuner særlige fordele, og såvel under sammenlægningsforhandlingerne som gennem de snart 2 byrådsperioder har alle ansvarlige bestræbt sig på ikke at påføre dele af kommunen særlige ulemper.

Formålet var det enkle at sammensmelte de bestående mindre enheder til én større, for derved at opnå større bæreevne og effektivitet til at klare de stadigt større krav og opgaver, der fra amt og stat blev lagt ud til kommunerne.

Når dertil kommer, at 70erne indtil nu har belastet den kommunale administration med en uendelig strøm af love og forordninger, er det forståeligt, at den ny storkommune har måttet udvide sin administration betydeligt ud over, hvad der var i de sammenlagte kommuner før 1970.

Når der mand og mand imellem tales om ulemper ved storkommunen, er det vel nærmest den større afstand mellem borger og folkevalgt, der tænkes på. Den afhjælpes jo i væsentlig grad deraf, at de sammenlagte kommuner pånær de 2 mindste er repræsenteret i byrådet.

Uanset Gylling ifølge by- og landzoneloven i 1970 blev placeret i landzone, der umiddelbart betyder begrænset udbygning, så er der efter 1970 gennem jordopkøb og byggemodning muliggjort en udvidet byggeaktivitet, hvilket har bevirket, at Gylling er et af de områder uden for Odder, der har haft befolknings-tilvækst.

Jeg forventer, at der også i fremtiden vil ske udvikling i Gylling, og jeg vil udtrykke det håb for Gyllings fremtid:

At udviklingen må ske i en rolig rytme, og at nye beboere vil værne om Gylling skole og den kultur, der skabes der i dag lige såvel som den gamle kultur, der findes i Gylling.

Det er jo en kendsgerning, at ingen by i Odder kommune har fostret så mange kulturpersoner som Gylling.

Gylling Forsamlingshus

Ved Johs. Pedersen

Der er siden den første Gyllingbogs udgivelse og til dato sket en hel del med forsamlingshuset, som sognets beboere og mange udefra har været flinke til at bruge, både til fester og andre ting.

De skiftende bestyrelser har gjort deres bedste for at vedligeholde og forbedre huset efter økonomisk evne, så det til stadighed er intakt til sit formål. Vi kan i en by som Gylling ikke undvære vort forsamlingshus, hvad brugen af det jo også tydeligt fortæller, så det er den nuværende bestyrelses håb, at der også fremover vil være mulighed for at få det til at gå økonomisk rundt.

I 1968 søgte husets bestyrelse det daværende sogneråd om et tilskud til husets vedligeholdelse. Det blev bevilget således, at der årligt blev givet et beløb på 2.000 kr., og på det grundlag optoges et lån i sparekassen; dette anvendtes til nyt tag over den store sal og isolering af loftet over samme, samt nyt gulv i køkkenet.

I 1969, ved Gylling Sparekasses sammenlægning med Hads Herreds Sparekasse, uddelte Gylling Sparekasse en del af sin egenkapital, hvoraf forsamlingshuset fik en god del (50.000 kr.). Det var på et for huset heldigt tidspunkt, da der trængtes til mange ting for at holde det tidssvarende. Blandt andet blev der indrettet dametoiletter nede ved gangen, hvorimod det før var på førstesalen. Den store og lille sal blev moderniseret. Ideer og tegninger til denne store forandring blev til i samarbejde med arkitekterne Friis og Molkte.

Efter en udvidelse af store sal i 1976 og indkøb af 50 nye stole kan der nu dækkes til ca. 250 personer. Denne udvidelse skete desværre på bekostning af scenen, men der er plads til at bygge en ny, så snart den økonomiske side af sagen er i orden, hvilket bestyrelsen ikke mener ligger så langt borte.

Aften i forsamlingshuset

N° 204

Bestyrelsen

40 Kroner

for
Gylling Forsamlingshus

l. m. b. A.

tilstaaer herved at:

Herr

Chr. P. Christensen

Lerdrupskov

eller den til hvem dette Andelsbrev ved
lovlig Transport paa Navn overdrages
er Andelshaver i bemeldte Selskab for

Fyrretyve Kroner

og som saadan berettiget til forholdsmaas-
sig Andel i det Udbytte som i sin
Tid maatte tilkomme Andelshaverne

Gylling, d. 1. April 1941

Waldemar J. Frederiksen N. Bredvejær

E. Bank *Hansgaard* *Johansen*

Dette Andelsbrev er noteret i Selskabets Bøger
og derved bleven legaliseret.

Waldemar J. Frederiksen
Formand.

Der blev også i 1976 lavet om på belysningen i store og lille sal, hvor der var alm, el-pærer. Disse blev udskiftet med neonrør, uden at lyskvaliteten ændrede sig; det skulle sætte husets forbrug af el ned til ca. halvdelen af, hvad der hidtil har været brugt.

Husets bestyrelse fra 1942: S. Kjærsgård, form. fra ca. 1942. C. Bank, Gylling, Jens Frederiksen, Lerdrupskov, Edvard Nielsen, Søby, Johannes Kuur, Gylling, K. Højbjørre, form. fra 1951. Ebbe Jakobsen, Gyllingskov, Aksel Petersen, Gylling, (formand fra 1958), Th. Møller Hansen i bestyrelsen og kasserer i 25 år. Herluf Malskær, Malskær, Kaj Lykke Madsen, Søby, Evald Jensen, Gylling, Regnar Jensen, Gylling, Jørgen Poulsen, Gylling, Orla Dam, Gylling, Johs. Pedersen, (form. fra 1972, Harald Højgård Nielsen; Gylling, Thomas Jensen, Gylling, Aage Jensen, Søby.

I/S Gylling Forsamlingshus

Regnskab for året 1. april 1976 til 31 marts 1977

DRIFTSREGNSKAB

<i>Indtægt</i>		<i>Udgift</i>	
Leje t/ gilde/bal	15290,00	rente/afdrag	7464,33
leje t/ møde/spil	7240,00	forsikringer	914,45
leje af køkken	3360,00	fyringsolie	16514,36
leje af inventar	1270,00	el lys	1129,20
Jyske Bank	4900,00	gas t/køkken	632,70
Brændselstisk f/vært	400,00	Brandbyge	8061,54
tilskud f/kommunen	2000,00	Snders Andersen	990,50
overført bankbog	8000,00	Th. Jensen, à conto	6000,00
kommunelæn 10 år	20000,00	Carl Bak & Søn el	419,90
nyt lån i Sparekasse	25755,46	Ernst Hansen, maler	1486,95
renteindtægt	20,70	Fensten Maskinfor.	238,48
erstatning (vandskade)	2103,35	50 nye stole	5152,00
solgt gl. jern	10,00	skorstfejer/fyr eftersyn	360,05
		vandafgift	100,00
		gave t/kassereren	170,00
	90250,01	annoncer	55,20
		rengøringsartikler	2780,44
		renovation	215,00
		gardinst./mnøgler	/0/,0
		mødeudgifter	
		Astrup Nielsen	835,48
			<hr/>
			54.367,98
			<hr/>

KASSEOPGØRELSE 31. marts 1977

Indtægter iflg. ovenst.	90.250,01	
Udgifter iflg. ovenst.		54.367,98
Indfriet kassekredit		12.699,08
Ch. konto i SDS		22.480,61
Kassebehold. 1. april 1976	61,71	
Kassebehold. 31. marts 1977		764,05
	<hr/>	<hr/>
	90.311,72	90.311,72
	<hr/>	<hr/>

Nr. 607. 1904
N. 224. 1912/14

FOR DOKUMENTER AF
FØRSTE KLASSE,
som angaa ikke over 12 Kr.
Stempel-Tarif No 1.

FOR DOKUMENTER AF
ANDEN KLASSE,
som angaa ikke over 50 Kroner.
Taxt: 5 Øre

Aftægtskontrakt.

Til Anledning af, at jeg, Elise Cathrine Jensen, Ende efter
Boelmanns Ledsel Christensen Lerdrup, under Dags
Dato har meddeelt min Søn, Christen Peter Christen-
sen, Børne paa den mig hiidtil tilhørende Gærdum,
Næst No 9^b af Lerdrup, Eylling, har jeg forbeholdt mig
følgende Aftægt, som bliver at søge af min næste
Søn og sønlig Elvere Lige af Gærdummen, saalange
jeg lever.

Til Bølg for mig betalles det i den østre Ende af det
paa den søgte Gærdum tilhørende Stuehus 3 Sag Hus med
Loff, Vinduet og ~~den~~ Udgang til Kæns søndst Lide,
Børnen og Kaldet ~~den~~ Hal Lejligheden indrettes, saa
den er hienlig til ~~den~~ for mig, saalange jeg lever, og vedlige
holdes i lige Maade ~~den~~ Aftægtsbørg. Jeg forbeholder mig
ligeledes Børgen ~~den~~ det over det til Bølg for mig indret-
tede Rum ~~den~~ de Kysterum, som skal afsildres for
det øvrige ~~den~~ det i den østre Ende af Stuehuset an-
bringes et ~~den~~ forbeholdning af mit Brændsel.

Indretningen ~~den~~ det er novent i det freyaaente,
saa som samme ~~den~~ Vedligeholdelse paabølet af.
Jeg forbeholder for mig Børgen af den søndst

S. SEJERSSEN
SAGFØRER, BRANDKERTER
TORVET, ODDER.

1738

Eksempel på datidens socialvæsen: Aftægtskontrakt fra 1904 udstedt i Odder

Høve med alle Skjøttor, nemlig ogsaa Skjøttene af disse.

2.

Til Brændsel for mig leveres aarlig 6000to Rdr inden 1ste Junij
og $\frac{1}{2}$ Saar Bøgetræde, savet og sløvet, inden 1ste Junij.
Endvidere leveres mig 1 Potk sød Melk hver Onsdag og Lørdag
og 2 Potter Edummet Melk ^{hver af} de andre Dage i Ugen.
Stedets Ljst skal besøge min Vadd og yde mig fornødne
Ljst og Opvartning, nemlig ogsaa i Sygdoms- og Ulykkes-
tilfælde; han skal besøge Ljst hentes samt besøge
andre fornødne Skovler for mig og iøvrigt gøre for mig
personligt et passende Antal Gange om Aaret.

3.

Af Ljst betales der mig 40 Rdr., fyrrerør Kornet, om
Aaret, dersom jeg, hvortil jeg er beattiget, nyder Nodden
ved Aftagelydrens Bord, ligesaa god, som han og Familie
nyder den; i dette Tilfælde bortfalder Skatteydelsen efter Potk.

Dersom jeg ikke ønsker at faa min Kork paa
den anførte Måde, betales der mig 30 Rdr. aarlig samt
^{skatte efter Potk.}

Betalingerne estages med en Sjerdel hver 1ste Junij,
1 April, 1 Oktbr. og 1 Decbr.

4.

Skulde jeg forflytte Aftagelydren, bortfalder alle
de fornævnte Ydelser, og hvis Ljst der betales mig 400 Rdr.,
fjerd Hundrede Kornet, aarlig, dertil lægges med en
Sjerdel til de i Potk 3 i. f. anførte Tidst.

5.

Med min Død skal Aftagelydren besøge og ledede min
hadrlige Begravelse efter Ugens Skik og Brag med som Vedst.
lag at faa mit efterlattede Fuldbr.

Jeg

Bodemann Christen Peter Christensen indgaar for mig efterfølgende
 Eje af fornavnte Ejendoms paa fornævnte Kонтракт,
 hvis Bekendtgørelse jeg lover mig at opfylde, og til Lids-
 kerhet for mine Forpligtelser i saa Henseende gives jeg
 hermed Aftagemynderden 1ste Prioritet og Rangsord i
 den mig overdragne Ejendom, Afst. Nr. 9b af Lerdrup,
 Eylling Fogd, af Hardsom 4 Ek. 1 Ak. 0 1/2 Alb., med
 Bygning og Værelser, derunder Kældere, Komfirt og Brude,
 Besættning og Inventarium, Arv og Afgrøde samt Gårding,
 Andel i Ejendommens med Gælds og Skulds betydelig
 Kony. og Kreditskand, som og i det pantsatte Arv-
 omgængsmet.

Vi bestyrer deslids, at i Løjmands tilfælde, som rejser
 sig af denne Kонтракт, bliver den vel d. 15 Jan. 1828
 lykkedes Retfølgning at anvende.
 For Skemlets Bøyd anvendes de aarlige Ydelser efter
 Kонтракten af 400 Rdl., som 5 Gang taget indgj. — R. 1000, 00 R.
 hvilket dommer Ydelserne efter Post loy 5 ————— 400, 00 —
 hvorm 1 Kl. 2 Tost indgj. 16 Rdl. ————— 16, 00 R.

Til Betænkelse underskrives denne Kонтракт af
 begge Parter ardenspart, idets Kонтракten for Ydelsens
 Bekendtgørelse tiltrædes ved Medunderskrift af
 dennes Kurator, Detailhandl. Jens Chr. Christensen,
 Rødt.

Lerdrup, den 8. November 1804.

Indtægtstager:

Indtægtsgever:

Elsk Kristine Jensen Chro Peter Christensen Jens Kurator: Jm. Chr. Christen

Til Væddelighed
 Morten Simonsen. Hans Pedersen.

Læst i Hads Herreds Ret den 21. Septbr. 1904
 Prot. fol. 40. Rec. - fol. 156.

Købet

Agiter udslettet i H. 1.
 Esbjerg Byggeselskab
 Dated d. 16 Juni 1913
 For Vidne
 L. H. Jensen

	Kr.	Skr.
Gebyt	5	29
20%	1	06
1/100		
1/2%		
Kopi & Belæg	1	33
Salt		7 68
skriver L. H. Jensen skrevet den 21. Septbr. 1904		

Lægerne i Gylling

Ved Gunnar Madsen

I fortsættelse af J.C. Andersens omtale i Gylling-Bogens bind I af lægerne i Gylling er det mig en kær pligt at efterkomme et ønske om at finde frem en særlig omtale af lægefamilien Ida og Jens Didriksen.

Nu afdøde redaktør Holger Andersen, Odder, bragte i Demokratens søndagsnummer den 7 marts 1965 en samtale med Jens Didriksen, landsbylægen fra Gylling gennem 42 år. Samtalen gengives her i dens fulde ordlyd:

Læge Jens Didriksens barndomshjem »Solbakken«, Møen

»Barndomshjemets bestandige betydning for det enkelte menneskes udvikling skal ingensinde forflygtiges, erkender man gang på gang, når man har lejlighed til at analysere betydelige menneskers liv og værd. Man mindes derom, når man læser brudstykker i en nekrolog, som den omkring århundredskiftet betydelige politiker Frede Bojsen skrev om en afdød bonde, Hans Didriksen, på Møen: Dette er et af landets fornemste hjem – ikke ved arv og rang...

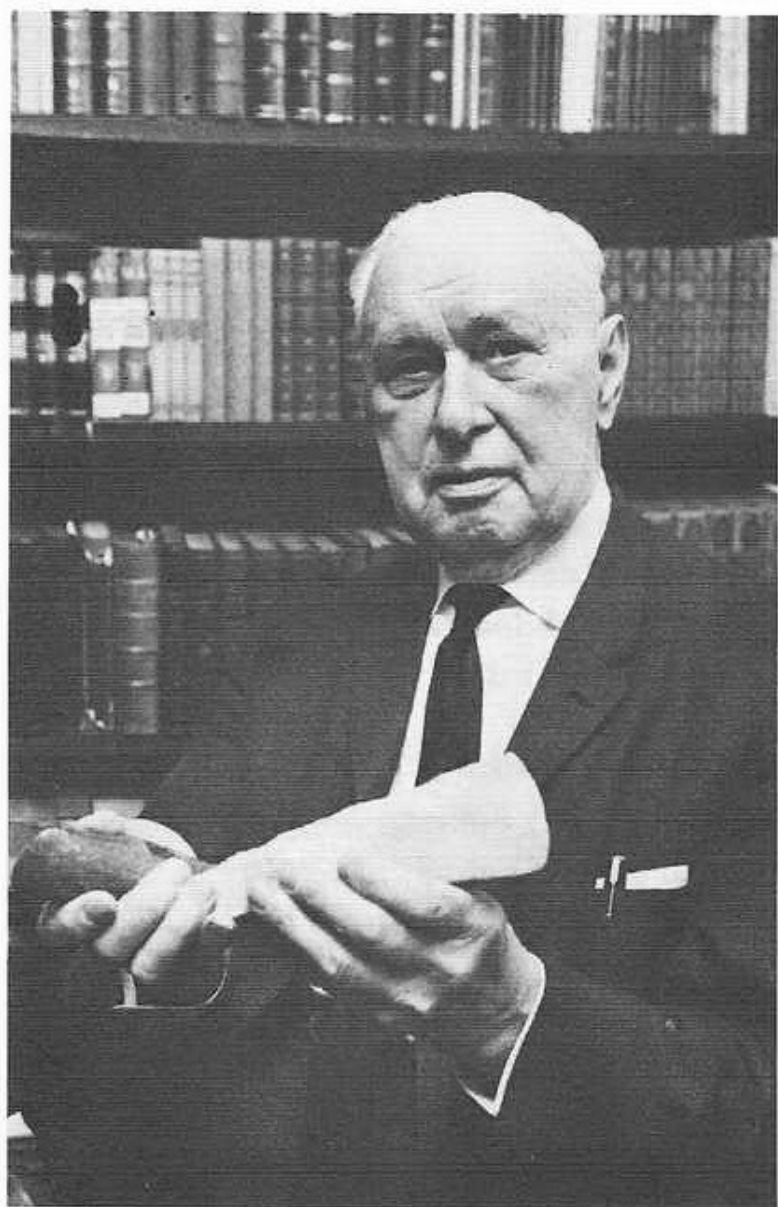
Hans Didriksen og hans udmærkede hustru havde bosat sig på en lille gård, »Solbakken«, på 30 tønder land mellem de store klintebakker ud mod havet. Fire sønner og seks døtre. – Det var ligefrem en øjenlyst at se denne børneflokk. Og nu kom underet. Det lykkedes ikke alene at give børnene en virkelig opdragelse, der knyttede dem inderligt til hjemmet, men også at give såvel sønner som døtre en sådan undervisning, at det banede vej for ansete stillinger. Jeg har i mange år kunnet set på alt dette som et under, som kun har kunnet gennemføres, fordi der var lagt en særegen velsignelse i arbejdet på »Solbakken«.

Landsbylæge i 42 år

Den ene af de 4 sønner var Jens, som blev født den 12. marts 1885. Han kom til at virke i 42 år som landsbylæge i Gylling og gjorde sig bemærket ikke blot som læge og udpræget menneskeven, men som amatør-arkæolog, der ved visse lejligheder har formået ikke blot at dupere, men også retlede sagkundskaben på en måde, der skabte respekt om hans navn – også hos sagkundskaben.

I en lille halv snes år har Jens Didriksen nu nydt sit otium i sit hyggelige hjem på Castenskjoldsvej i Højbjerg, men så sandelig ikke uvirksom, for først nu får han tid til at fordybe sig i og glæde sig over de utallige minder fra et langt og virksomt liv, og han registrerer det hele med eksemplarisk omhu i ark og arkiver.

»Nej, vist kommer man ikke uden om barndomshjemets indflydelse,« siger den nu snart 80 årige læge. »Det har jeg erfaret så ofte. Min far havde stor indflydelse på min kærlighed til naturen, og i drengeårenes omstrejfen med ham som fortælleren blev lagt grunden til den rigdom af minder, jeg siden har

Læge Didriksen

hentet i kontakt med naturen. Et håndfast bevis er de skabe med sommerfugle og biller, jeg samlede som realskoledreng, og som jeg ofte endnu glædes ved at studere. Der var ikke midler til nogen stor uddannelse for den store børneflokk, men impulserne fik vi hjemmefra.

Da jeg var 13 år, sagde læreren til mig en dag: »Jens, nu kan jeg ikke lære dig mere...« Så blev det realskolen og derefter 2 år på Herlufsholm, og i de år havde jeg mine spekulationer, for oprindeligt ville jeg gerne være lærer, men jeg blev mere og mere klar over, hvordan det var at være lærer, og omsider bestemte jeg mig til ikke at ville være skydeskive for uartige unger. Jeg sagde til rektor, at jeg overvejede at blive læge, og rektor sagde: »Jens, jeg tror, du bliver en god læge. Du giver tillid og ro. Jeg vil regne med, hvis du fortsætter som her, vil du få en god fremtid.«

Så satte min bror, som var 9 år ældre og læste på Silkeborg Seminarium, sig i bevægelse for at få mig på universitetet. Men det var ikke så ligetil at skaffe midlerne, for man skulle dengang være sikker på, at indsatsen kom hjem igen, og jeg har måske skrantet vel meget. I hvert fald blev der tegnet en livsforsikring på mig, og den skal jeg betale til, indtil jeg fylder 90 år. Det viste sig da også, at der var nogen risiko ved at investere på mig, for da jeg havde læst i 3 år, blev jeg stærkt angrebet af bronchitis og lungehindebetændelse og måtte forlade studierne et par år. Men i 1912 tog jeg dog den afsluttende eksamen som læge, og

ikke længe efter var jeg i Jylland i kandidatåret: i Grindsted, Bjerre Herred, Århus og Grenå.

Til Gylling i 1914

I 1914 overtog jeg praksis i Gylling efter læge Kirketerp. Det har jeg aldrig fortrudt. Det blev en meget rig tid gennem 42 år i Gylling – også familiemæssigt set. Jeg kom til at holde af jyderne, og jeg tvivler da heller ikke på, at det var gensidigt, som en af mine patienter, en gammel kone – med megen iver fastslog: »Ja, det vil a sej dæ, hvis nouen sejer nouet om Didriksen, så æ'et løwn.«

»Med al respekt for lægens tavshedspligt, så må der være meget interessant at røbe fra så lang en lægepraksis, ikke?«

»Ikke fra Gyllingegnen – ikke et ord – mine patienter skal ha' deres privatliv i fred...«

»Det er ingen hemmelighed, at De har nedskrevet Deres erfaringer og erindringer som læge...«

»Det har jeg, men det er en hemmelighed, hvad der står deri. Optegnelserne vil blive opbevaret af lægeforeningen i 50 år, før nogen uden for lægestanden får adgang til dem...«

Grød på bordet

»Noget af det, jeg beskæftigede mig meget med, var renligheden i hjemmene – eller rettere mangel på renlighed. Det har ofte været chokerende. I de første år kom jeg i et fattigt hjem hos et nøjsomt og sparsommeligt ægtepar, hvis talstærke børneflokk ofte var plaget af sygdom. Jeg var noget usikker med hensyn til hjemmets hygiejnestatus, indtil jeg en dag kom uventet på besøg, netop som middagsmaden blev serveret. Alle børnene havde opstilling om det lange spisebord, mens moderen øste en stor slevfuld grød op på den bare bordplade ud for hvert barn og så en tallerkenfuld til manden. Børnenes appetit var der intet i vejen med, de skrabede med rutinerede bevægelser maden med skeen lige fra bordkanten i munden.

Fra lægeboligens egen brønd, som vi var henvist til de første år, kom ikke så sjældent en regnorm eller to i vandspanden, hvortil vor gamle havemand bemærkede: »Jamen det bedste vand kommer da fra de brønde, som har – i det mindste – en tudse.«

Fandt oldtidsbrønde

At komme til Alrø var en indviklet historie. Først på cykel, derefter ofte et stykke på færgemandens ryg ud til en lille robåd.

De lange køreture med mangeartede køretøjer, ofte ved nattetid, gav anledning til mangehånde tanker, men også mange skønhedsindtryk. Ofte sad man og lyttede til de særeste ting, som kusken fortalte, og det gav vældig interesse for egnens natur og historie. Mine tanker kredsede ofte om, hvor alene man egentlig var som læge over for det hele, over for patienten, over for familien. Andre tanker gik tilbage til det, som far havde fortalt, det, man havde lyttet til og suget til sig om naturen, om menneskelivet, om samfundsforholdene og oldtidsminderne, som i øvrigt var hans store interesse...«

Fandt oldtidsbrønde

»Og deri bunder vel Deres interesser, som kom til at betyde så meget, sideordnet med landsbylægens gerning? Vi erindrer noget om to oldtidsbrønde – eller var det tre?«

»Min fars interesse for oldtiden var så stor, at man bad ham om ved Nationalmuseets 100 års jubilæum i 1907 at tolke den danske bondestands taknemlighed over for museet. Det var en stor dag for far. En af bevæggrundene til, at det blev ham, var vel nok, at han på Møen havde fundet den første oldtidsbrønd, man havde påvist herhjemme. Nogle arbejdere havde fundet en underligstensætning og tilkaldte Hans Didriksen. Det var et sensationelt fund...«

»Og den næste oldtidsbrønd fandt hans søn, Jens Didriksen i Smederup Mose?«

»Ja, det var et mærkeligt tilfælde, at far og søn skulle finde de hidtil to eneste kendte oldtidsbrønde. Man havde gravet tørv i Smederup mose i et par år og havde fundet krukker og siden smykker, og jeg fik min anelse om oldtidsbrønden, som smykkerne pegede hen imod. Det viste sig at være rigtigt.«

»Og siden har De fundet en tredie?«

»Ja, jeg mener, den findes ved »Kamskjel« ved Saxild. Den er fra romertiden. Den blev påvist for 7 år siden.«

»Men det blev en middelalderbrønd, der kom til at slå Deres arkæologiske berømmelse fast?«

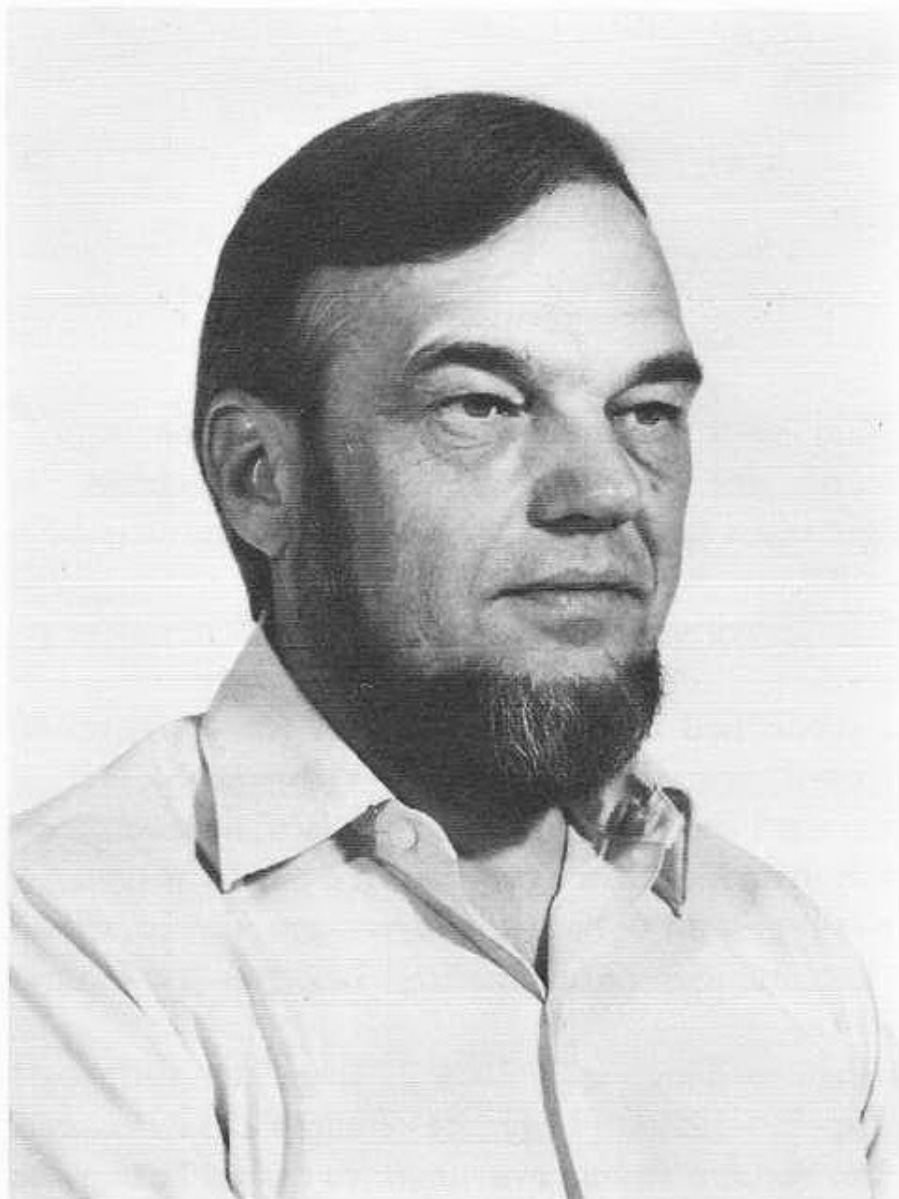
»Jeg havde jo puslet med gamle gravpladser, bopladser og køkkenmøddinger og havde held til at påvise ting i samarbejde med Odder Museum, som Nationalmuseet måtte anerkende, selv om det tog sin tid at hjemføre anerkendelsen. For videnskaben kan jo ikke tage fejl, mener de selv. Men med middelalderbrønden og dens indhold fik jeg den anerkendelse, at Nationalmuseets inspektør Chr. Aksel Jensen sagde om min teori: Jeg kan ikke finde nogen bedre forklaring.«

Lægen beretter videre om fundene ved Kjærsgaard, der formentlig blev stormet og nedbrændt af Niels Ebbesens »frihedskæmpere« i 1340, hvilket adskillige armbrøstspidsers placering viser, om Ålstrup-bopladsen, om runeåden fra Morsholt mose, om uroksehoveder, rensdyrgevirer og meget andet, som han har været direkte impliceret i, og som bidrager til at give et rigt og broget billede af oldtiden og middelalderen i Hads Herred.

Mange flere spændende og interessante ting i forbindelse med en omtale af lægen og amatørarkæologen Jens Didriksen burde nok være taget med i Gyllingbogens bind II, ikke mindst en nærmere beskrivelse af »Bjørnkærfundet«, men Jens Didriksen har i forbindelse med netop dette fund i »Meddelelser fra Odder Museum nr. 1« udgivet af Museumsforeningen for Odder og Omegn i 1941, selv givet en udførlig beskrivelse af dette store arbejde, der førte til Bjørnkærfundet – en beskrivelse, som det må formodes kun de færreste i Gylling har kendskab til, men som kan lånes på Odder Bibliotek og i Gylling Bibliotek.

Kun godt 5 år fik lægeparret fra Gylling lov til at nyde sammen i deres nye hjem i Højbjerg ved Århus.

Den 23. august 1961 blev fru Ida Didriksen stedt til hvile på kirkegården i

Højbjerg, og 7 år senere døde læge Jens Didriksen og blev stedt til hvile ved sin hustrus side.

Den 1. juli 1956 flyttede lægeparret Henning Th. Schmedes og fru Kirsten ind i lægeboligen i Gylling.

Læge Schmedes er født i 1922 i Ring sogn, er kandidat fra 1951, gjorde i årene 1951–1956 tjeneste på forskellige sygehuse, sidst som reservelæge på Skanderborg sygehus. Fra 1. juli 1956: praksis i Gylling. Fra 1. juli 1970: konsultation Rådhusgade 2 i Odder og fra 1. november 1976: konsultation i lægehuset i Odder sammen med 5 andre prk. læger.

Men lægeboligen i Gylling er stadig rammen om lægefamiliens privatliv.

Hårde vintre

Ved Johs. Kuur

I tiden omkring 1919 og opefter kørte jeg meget for den daværende læge J. Didriksen om vinteren i slæde, når der var meget sne og stærk snefygning. Vi havde flere nattere til Tynd Ege; vejen derud gik til Gyllingnæs og gennem hele skoven, en tur på 16 km.

Det var en hård tørn for en landsbylæge, der måske skulle op flere gange på en nat.

En tur kl. 24 om natten i slæde ned til Amstrup Pakhus (det nuværende anneks for Statsfængslet i Horsens), hvor der dengang var købmandshandel og sommerrestaurant. Hestene blev sat i stald og kusken lagde sig til at sove på en bæk. Imens skulle lægen ned til stranden, hvor færgemanden Simon Jørgen fra Alrø stod og ventede for at bære lægen ud til båden. Når de kom til Alrø, skulle han bæres ind igen, og turen fortsatte igen på slæde. Efter besøget, den samme tur tilbage, måske i stærk snestorm.

Der var nogle meget hårde vintre dengang. I 1923-24 begyndte vinteren i november og varede til midt i april; i 1928-29 begyndte vinteren også i november og varede til midt i april. Det var den vinter, hvor man fra Samsø kørte over isen til Hov med heste for slæden pålæsset smør og levende svin og købmandsvarer, og grovvarer blev bragt med tilbage. Transporten varede cirka 3 uger fra omkring 1. marts.

Gylling Alderdomshjem

Ved Gunnar Madsen

Man har bedt mig om at udbygge og videreføre redegørelsen om Gylling Alderdomshjem i Gylling-bogens bind I.

Desværre har jeg måttet savne hjemmets forhandlingsprotokol for tidsrummet 1940–56, der ikke har kunnet opspores, og visse faktiske oplysninger har jeg måttet finde frem til ad anden vej. Med velvillig assistance (udlån af forskellige akter m.v.) af Odder kommunes socialudvalg er det lykkedes i nogen grad at følge hjemmets udvikling i årene 1940 til i dag.

Det bør fremhæves, at Gylling Alderdomshjem i den relativt lange årrække stedse har nydt godt af en forstående velvilje og imødekommende offervilje hos de skiftende sogneråd i Gylling kommune, Århus amtsråd og – siden kommunesammenlægningen – Odder kommune, herunder især Odder kommunes socialudvalg.

Bestyrere på Gylling Alderdomshjem i årene 1936–77

- 1936–47 Marianne Rasmussen (tidligere også 1915–21)
- 1947–48 Klara og Jakob Frandsen (overtog et pensionat i Odder)
- 1948–52 Diakonparret Elly og Peder Møller (overtog et privat hjem i Højbjerg)
- 1952–55 Esther Sørensen (blev bestyrer på et alderdomshjem i Sabro)
- 1955–62 Anna Sørensen, Århus
- 1962–64 Fru Ragnhild Hansen (søster til Anna Sørensen)
- 1964–66 Anna Sørensen overtager atter sin gamle stilling indtil sit giftermål med smedemester Jens Sand, Gylling
- 1966– Fru Gerda Andersen

For dem alle gælder det, at de – efter bedste evne – har søgt at gøre hjemmet til et godt sted at være for beboerne.

Når der kan noteres forholdsvis hyppige skift, må grunden dertil nok søges i, at bestyrerlønnen i en lang årrække var relativt lav.

Planer om at gøre Gylling Sygehjem til et kommunalt alderdomshjem

I 1947 udtrådte lærer Kr. Holt Skovbjerg af hjemmets bestyrelse efter egen anmodning. I hans sted valgte Gylling Sparekasses garantskab førstelærer Gunnar Madsen. Bestyrelsen konstituerede sig herefter med Gunnar Madsen som formand.

Af personlige grunde, som ikke skal uddybes i denne bog, anmodede jeg i et bestyrelsesmøde den 22. december 1951 om at måtte udtræde af bestyrelsen med øjeblikkelig virkning og begrundede min anmodning – begrundelsen blev

tilført forhandlingsprotokollen, der nu desværre er bortkommet. Min anmodning blev godkendt af Århus Amtsråd i skrivelse af 28. februar 1952. I mit sted indvalgte gårdejer Jesper Laursen, Splidholm.

Allerede i 1939 sikrede hjemmets bestyrelse sig en mulighed for udvidelse af hjemmets arealer, idet man af mekaniker Jens Simonsen erhvervede dennes ejendom, hvilket fremgår af endeligt skøde, udstedt den 15. juni 1939.

Nyt opkøb af ejendom og areal

Endvidere købte bestyrelsen og fik tilskødet ejendommen, matr. nr. 79 m af Jens Møller Hansen, Hans Hermansen og Isak Hansen for en pris af 3.300 kr. Endeligt skøde udstedt den 19. april 1949. Det var – som anført – tanken om engang ad åre at gøre Gylling Sygehjem til et kommunalt Alderdomshjem, der foranledigede de nævnte ejendoms køb, hvad der senere har vist sig at være en udmærket og særdeles forudseende idé.

Gavebrev og skøde

Efter mange forhandlinger i Gylling sogneråd synes tanken om at gøre Gylling Sygehjem til et kommunalt alderdomshjem nu at skulle blive til virkelighed.

Den 18. marts 1954 kunne bestyrelsen for Gylling Sygehjem overdrage og tilskøde Hjemmet til Gylling kommune ved dets sogneråd, hvis formand var Johannes Rasmussen, hvilket fremgår af gengivelsen af gavebrev og skøde.

Gylling Sparekasse og Gylling Alderdomshjem

Som det er enhver i Gylling bekendt, har Gylling Sparekasse gennem årene ydet tilskud til en lang række gode formål, men Gylling Sygehjem – nu Gylling Alderdomshjem – har nok modtaget broderparten af disse tilskud.

I denne forbindelse bør nok nævnes, at ikke så få enkeltpersoner bl. a. testamentarisk har tilgodeset Gylling Alderdomshjem med forskellige pengebeløb.

Som anført her i gengivelsen af skrivelse i anledning af Gylling sogns Sparekasses sammenslutning med Hads Herreds Sparekasse i Odder, skænkede Gylling Sparekasse af egenkapitalen en sum af *kroner 70,000*, som Gylling sogneråd fik til opgave at administrere til udsmykning og forbedring af Gylling Alderdomshjem – dog stadig i samråd med Gylling Sparekasse. Overdragelsen af dette forholdsvis store beløb skete den 8. oktober 1969.

En brandulykke blev vendt til gavn og glæde for mange mennesker

Den 30. december 1973 nedbrændte Gylling Alderdomshjem, og de 17 beboere måtte i største hast og med bistand fra brandvæsenet og behjertede Gyllingborgere reddes ud af den brændende bygning i aftentimerne.

En lykke – midt i den forfærdende situation – at ingen mennesker kom til skade.

Mens Odder brandvæsen natten igennem kæmpede mod de grådige flammer for i det mindste at redde den sidst opførte østfløj fra at blive ildens bytte, hvad også lykkedes, blev hjemmest beboere anbragt først og fremmest hos deres familie, og – hvor mærkeligt det end kan lyde – i løbet af få dage faldt man så

Hygge i dagligstuen

meget til ro efter choket, at man så småt begyndte at glæde sig til engang at flytte ind i et nyt hjem.

Der forestod hjemmets utrættelige bestyrerinde, fru Gerda Andersen, og hendes dygtige personale et meget krævende og enerverende arbejde med hjælp og støtte til de gamle, der så pludselig måtte skifte opholdssted, men også med råd og dåd, da planerne om hjemmets fremtid skulle drøftes af myndighederne.

Odder byråd tog imidlertid – prisværdig hurtigt – en rask beslutning og bestemte sig for ikke blot at genopbygge den nedbrændte hovedbygning, men desuden at opføre en helt ny værelsesafdeling.

Glæde i Gylling over det nye, hyggelige alderdomshjem, der blev rejst på brandtomten

Om vi er tilfredse? Nej, vi er ovenud tilfredse, var det prompte svar fra en af beboerne på det nye alderdomshjem, der er rejst på brandtomten mellem Gylling Skole og Otto Møllers Gade.

Efter en genopbygningsperiode på 1 år og 3 måneder er det nu igen blevet hverdag for de 20 beboere og personalet på det nye hjem.

Aarhus Stiftstidende og Horsens Folkeblad besøgte det nye alderdomshjem af og til under genopbygningen og ved indvielsen.

Her er skabt et institutionsmiljø, som opfylder alle tiders krav, uden at det er gået ud over den varme og intime atmosfære, der prægede det gamle hjem. Institutionens lykke er, at hjemmet ikke er større. Arkitektfirmaet René Sørensen, Odder, har helt bevidst udnyttet dette forhold, da man fik til opgave at genrejse alderdomshjemmet i Gylling. Ved at bygge i gård-stil har man kunnet

Parti fra gårdhaven

borteliminere den hospitalsagtige atmosfære, der kendetegner mange større alderdoms- og plejehjem. Størrelsen er helt ideel, siger hjemmets bestyrerinde, fru Gerda Andersen. Vi har nær, personlig kontakt med samtlige 20 beboere, der også indbyrdes trives godt sammen.

Værelserne på Gylling Alderdomshjem er lyse og venlige. Alle har egen udgang til en lille terrasse, og der er bad, garderobe, køleskab og et lille tekøkken i forbindelse med hvert værelse. Den helt lukkede atriumgård i midten af komplekset er om sommeren et populært opholdssted for beboerne. Her er bænke, magelige havestole, planter, blomster og et springvand.

Odder er en af de kommuner i Århus amt, der har flest pensionister i forhold til indbyggertallet. Alligevel ligger kommunen i den bedste ende, når det gælder antallet af pleje- og alderdomshjemspladser.

Gylling Alderdomshjem er det sidste nye skud på stammen, og i dag finder man ingen, der beklager den dramatiske nytårsbrand for godt et år og tre måneder siden.

Gylling Alderdomshjem indvidet

Ved en smuk og stilfuld fest blev det nye alderdomshjem indvidet den 1. april 1975. Ved festen udtalte socialudvalgets formand, Frost Larsen, Odder: Jeg retter en hjertelig tak til fru Gerda Andersen, til hjemmets øvrige personale, til hjemmets beboere og til Gylling sogns beboere for den tapre måde, på hvilken man havde taget alle vanskeligheder, indtil hjemmet på ny var rejst.

Frost Larsen rettede desuden en tak til arkitekt René Sørensen, ingeniør Poul

Ved indvielsen af Gylling Alderdomshjem 1975. Fra venstre borgmester Søren Aagaard, bestyrerinde Gerda Andersen og socialudvalgsformand Frost Larsen

Nielsen, Odder, samt til håndværksmestre og deres medarbejdere for et meget dygtigt og præcist arbejde og understregede, at tidsplanen var blevet overholdt til punkt og prikke.

I sin tale rettede borgmester Søren Aagaard en tak til socialudvalgets formand, Frost Larsen, og han betegnede Gylling som Odder kommunes kulturby.

Endvidere blev der talt af arkitekten, René Sørensen, murermester, byrådsmedlem Poul Sørensen, der bragte håndværkernes hilsen og tak og overrakte 2 skønne malerier af kunstmaler Leif Mosevang, Sondrup. Endvidere blev der talt af sognepræst Erling Kristiansen, der fremhævede betydningen af, at man fornemmer Gylling Alderdomshjem i egentlig forstand som et hjem, hvor der er godt at være.

Gylling Alderdomshjem er nærmeste nabo og genbo til Gylling Skole. Skoleinspektør Jens Nørgaard udtrykte i sin tale glæden over det nære og berigende fællesskab mellem hjemmet her og skolen.

Aftenens værtinde, forstanderinde fru Gerda Andersen, rettede en varm tak til såvel de kommunale myndigheder som til dem, der på enhver måde havde været med til at skabe dette skønne hjem.

Bygge- og anlægsudgifter vedrørende det nye alderdomshjem

Nedenstående kopi af Odder Kommunes regnskab for kapitalbevilling har social- og sundhedsudvalget i Odder velvilligst stillet til rådighed for Gyllingbogens bind II. Heraf fremgår, at den samlede udgift beløb sig til 2.284.874,95 kr. Det bør nævnes, at forsikringsselskabet som erstatning bidrog med 875.000 kr.

Vedtægter for Gylling Sygehjem

udarbejdet og godkendt af Århus amtsråd den 11. november 1939

Da det må formodes, at en del læsere kan have interesse i at kende disse vedtægter, der efter amtsrådets ønske blev udarbejdet i forbindelse med den relativt store udvidelse af Gylling Sygehjem i 1940, som Jens Carlo Andersen har gjort udførlig rede for i Gyllingbogens bind I, gengives disse vedtægters oprindelige ordlyd her i bogen.

§ 1. »Gylling Sygehjem« er en selvejende institution, hvis formål er i den dertil indrettede ejendom matr. nr. 79l 79n 79p 79c 79s af Gylling by og sogn at modtage til ophold og pleje fortrinsvis ældre mennesker, som dårligt kan hjælpe sig selv, samt andre svagelige personer, der ikke kan henvises til sygehuse og hospitaler.

§ 2. Udensogns boende kan optages på hjemmet, hvis pladsen tillader det, men for øvrigt skal pladserne forbeholdes sådanne personer, som på tidspunktet for indlæggelsen har bopæl i Gylling kommune.

§ 3. Opholdet på hjemmet betales med et vederlag, som fastsættes af bestyrelsen; dog skal vederlaget for personer fra andre kommuner fastsættes noget højere end for indensogns boende i betragtning af, at hjemmet er oprettet for midler, fremskaffet i Gylling kommune.

§ 4. Til varetagelse af hjemmets ledelse og drift vælges en bestyrelse på 5 medlemmer efter følgende regler: 2 medlemmer vælges af Gylling sogns spare- og lånekasses garant ved sparekassens generalforsamling i februar måned. 2 af Gylling sogneråd ved dets konstituerende møde i april. Et 5. medlem vælges af førnævnte 4 medlemmer i forening. Skulle disse 4 medlemmer ikke kunne enes om valget af det 5. medlem, vælges dette af Gylling sogneråd ved dets ordinære møde i maj måned. Det således valgte 5. medlem må ikke være garant for ovennævnte sparekasse ej heller medlem af Gylling sogneråd.

Hvis han (eller hun) i tidens løb skulle indgå som garant for Sparekassen eller blive medlem af sognerådet, fratræder vedkommende straks som bestyrelsesmedlem, og et nyt vælges.

Bestyrelsens sammensætning skal approberes af Aarhus amtsråd.

Bestyrelsens funktionstid er 4 år, og valg foretages således, at perioden falder sammen med sognerådets funktionstid.

Stemme flerhed er afgørende i ethvert spørgsmål. Bestyrelsen forestår hele hjemmets drift uden nogen som helst indblanding andetsteds fra; og hvor ikke anderledes er bestemt i vedtægterne, har bestyrelsen ret til at træffe en hvilken som helst disposition sygehjemmet angående, som den efter egen bedste overbevisning finder stemmende med sygehjemmets tarv og med øjemedet for oprettelsen deraf.

Den antager bestyrer efter regler, som den til enhver tid finder mest hensigtsmæssige og påser, at de på hjemmet boende personer får en ordentlig og forsvarlig pleje og omgang. Bestyrelsen fører en forhandlingsprotokol, hvori særlig bestyrelsesvalgene indføres.

En af bestyrelsens formand bekræftet udskrift heraf danner i alle forhold fuld legitimation for bestyrelsens medlemmer. Bestyrelsen anvender gaver og udbytte af eventuelle legater på bedste måde til sygehjemmets tarv og så vidt muligt i overensstemmelse med givernes ønske.

§ 5. Gylling sygehjem må ingensinde sælges eller pantsættes, ej heller undergives nogen fra formålet afvigende disposition af nogen slags, jfr. nedenfor § 7.

I henseende hertil er de ældre vedtægter af 30. juni 1903, hvis punkt 4 er ligelydende med nærværende bestemmelse, tinglyst som servitutstiftende på den ovennævnte ejendom.

§ 6. Bestyrelsen vælger af sin midte inden hvert års 1. maj en formand og en kasserer. Hvis forholdene måtte tale derfor, kan formanden dog tillige fungere som kasserer. Regnskabsåret går fra 1. april til 31. marts. Regnskabet revideres af de kommunale revisorer, hvorefter det indsendes sammen med kommunens regnskaber til amtsrådets revision og godkendelse.

§ 7. Skulle forholdene i tidens løb udvikle sig således, at driften af Gylling sygehjem som privat institution efter bestyrelsens skøn ikke på forsvarlig måde kan fortsættes, skal bestyrelsen, når det sker enstemmigt, til den tid være berettiget og forpligtet til at overdrage hjemmet med samtlige det

tilhørende aktiver til Gylling kommune på betingelse af, at det overdragne tjener som hjælp til oprettelse af et kommunalt alderdomshjem. Såfremt dette ikke kan lade sig gøre, må bestyrelsen realisere samtlige værdier på bedst mulig måde, og det deraf fremkomne udbytte anvendes til oprettelse af et legat med det nævnte formål. Det bemærkes herved, at bestyrelsen er legitimeret til at sælge ejendommen, og den skal udfærdige den efter dens skøn mest hensigtsmæssige fundats for legatet.

§ 8. Nærværende vedtægter kan ikke ændres uden Aarhus amtsråds tilladelse.

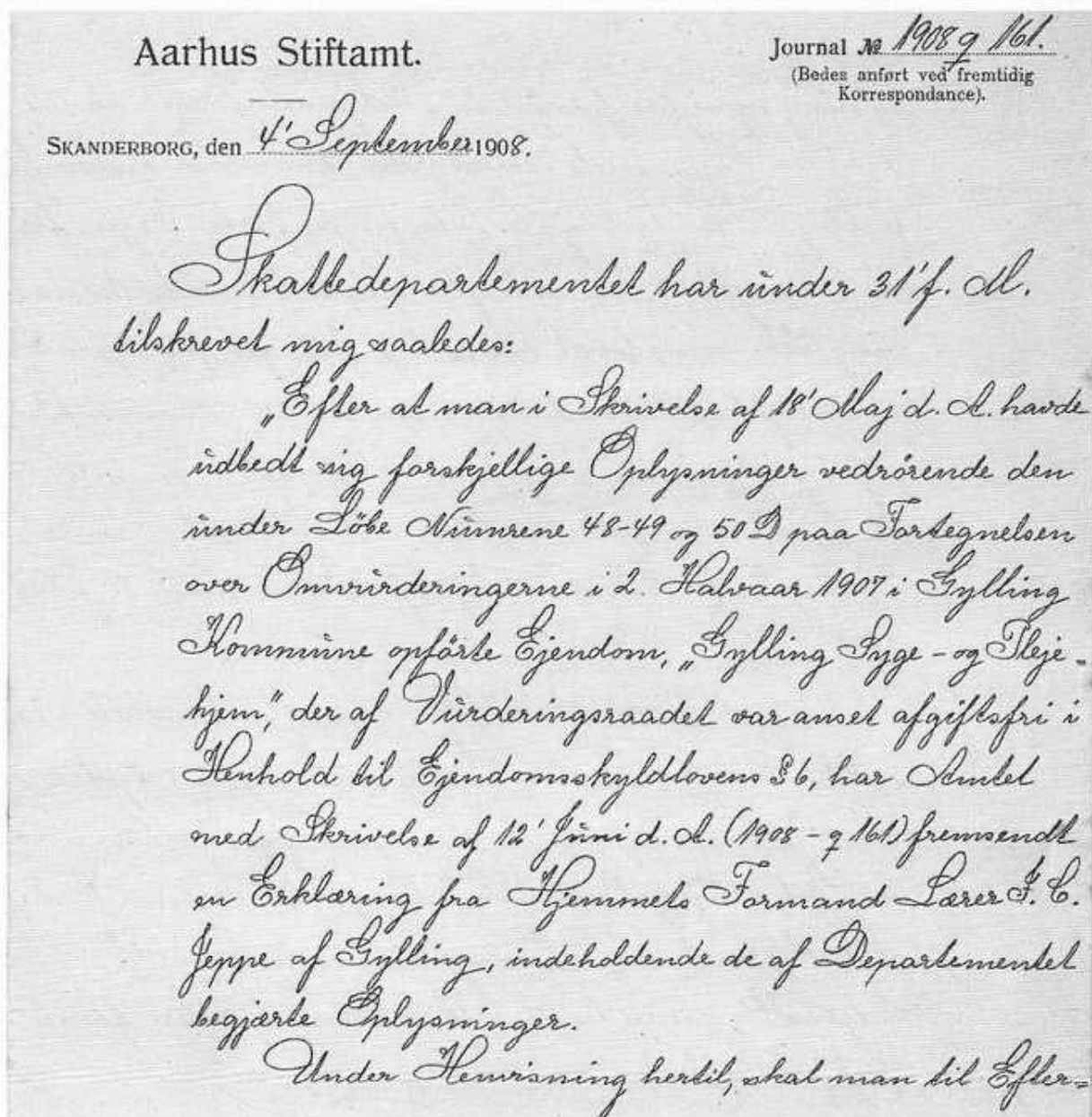
Foranstående vedtægter for Gylling sygehjem godkendes herved.

Aarhus amtsråd, den 11. november 1939.

V. Hvidt

Gengivelse af officielle skrivelser fra Århus Stiftamt 1908 og 1909

Når jeg har ønsket at medtage disse 2 officielle skrivelser fra Århus Stiftamt henholdsvis 1908 og 1909, begge tilstillet lærer I. C. Jeppe, Gyllingskov, skyldes det ikke blot skrivelsernes indhold, men mere det at lade læserne af denne bog få et indtryk af, hvor omhyggeligt en officiel skrivelse fra et stort, offentligt kontor i begyndelsen af dette århundrede, da skrivemaskinen tilsyneladende endnu ikke var almindeligt kontorinventar, kunne udformes.

regning og videre fornøden Bekjendtgjørelse meddele;
le; at da Hjemmets Beskyrelse ikke skaar under of-
fentlig Kontrol og der ikke findes faste Regler for
dets Benyttelse, kan det efter Departementets For-
ming ikke anses for at være et lege fritaget for Ejen-
domsskyld. Derimod har man under Hensyn til
Hjemmets almen velgjørende Formaal i Henhold
til Ejendomsstyldlovens § 6, 2' Stk. tilstaaet Hjemmet
Fritagelse for Ejendomsstyld for Tiden indtil 30' Juni
1909.

For at opnaa Fritagelse ogsaa efter bemeldte Tids-
punkt, maa der til sin Tid derom indgives Andra-
gende hertil.

Det tilføjes, at man D.D. har givet Aarhus Amt-
sive Underretning i Overensstemmelse hermed.
Hvilket tjenstlig meddeles til Efterretning og videre fornø-
den Bekjendtgjørelse.

Til Herredsfogden i Hads Herred. Tilstillet

Hjælpstøt Hr Lærer Jeppe Gyllingrov

HADS HERREDS KONTOR
ODDER

den 5 September 1908

Heltøren

Andragendes om fortræt Fritagelse for
at svare Ejendomsstyld indsendt til
Stiftamtet d. 13 Juli 1909.

J. G. Jeppe

Aarhus Stiftamt.

Journal № 1909 g. 259.
(Bedes anført ved fremtidig
Korrespondance).

SKANDERBORG, den 21de December 1909.

Skattedepartementet har under 17 d. M. tilskrevet
mig saaledes:

I Anledning af det med Amlets Skrivelse af
26de Juli d. A. hertil indsendte Andragende, hvori Formanden
for „Gylling Lyge- og Teglbyen“ Lærer J. C. Jeppé, anholder om
Frikagelse for at svare Ejendoms skyld af den Hjemmet tilhørende
Ejendom, Matr. N: 79^{1/2} m. fl. af Gylling By og Sogn, der
sunder Løbs N: 46 paa Forbudsretten over den 2de alm. Ansættelse
til Ejendoms skyld i Gylling Kommune, Hads Herreds Skyldbrevs,
er opført med Vurderings sum og afgiftspligtigt Beløb 5.700 Kr.,
skal man til Efterretning og videre fornøden Bekjendtgørelse for
Andrageren meddele, at man i Henhold til Ejendoms skyldlovens
§ 6, 2de Stk, efter Omstændighederne har bevilget det Ansøgte.

Frikagelsen gjælder for Siden fra 1de Juli d. A. indtil
videre, saaledes at Afgiftsfriheden bortfalder fra Begyndelsen

R II 12 1909

af det Skattehalvaar, i hvilket en ny Vurdering af Ejendom,
men lægges til Grund ved Skattes Beregning.

For at Fribagelse eventuelt ogsaa senere skal kunne
gaaar, maa der til sin Tid indgives fornøjet Andragende derom.

Det tilføjes, at man D. D. har givet Aarhus Amt,
skue fornøden Ordre i Overensstemmelse hermed samt Be-
myndigelse til at tilbagebetale den for Liden efter den 1te Juli
d. A. eventuelt erlagte Ejendoms skyld af den nævnte Ejendom.

Snilket kjærlig meddele til Efterretning og videre fornøden Bekjend-
gjørelse.

A. W. M. M.

Distriktskriver og Byrettsdirektor Laxer
J. C. Jørgen, Byrettssekretær

HADS HERREDS KONTOR
ODT. L. R.

den 22de Decbr 1809

Hetteen

til

Herredsfogden i Hads Herred.

Set og sket i Gylling 1959-77

Uddrag fra Dagny Skovbjergs scrap-bog

Husmand Poul Sørensen ses her ved det store marsvin

Marsvin paa tre meter skyllet op ved Gylling

VIL DET BLIVE NØDVENDIGT AT SENDE DET STORE DYR TIL DESTRUKTION?

Et omkring tre meter langt marsvin er natten til i gaar dreve. I land paa Gylling strand. Det store dyr, de. antagelig ikke har formaet at holde sig fri af kysten i de sidste dages haarde storm, blev i formiddag fundet af husmand Poul Sørensen, hvis ejendom ligger lige ud til stranden.

Marsvinet var skyllet ca. 50 meter op paa den lavlandede kyst og havde efterladt sig en tydelig stribe i sandet.

— Da jeg opdagede dyret, siger Poul Sørensen, var det lavvande, og jeg gik ud for at se paa kalori-us. Det kan ikke have været dødt ret længe, idet der var frisk blod paa sandet og paa den side, som den havde skuret paa ind mod stranden.

— Hvad skal der ske med dyret?

— Endnu ved jeg det ikke. Jeg haaber, at en eller anden institution eller lign. kan faa gavn af det. Men kommer der ikke en henven-

delse i løbet af dagen i dag, bliver jeg nødt til at sende det til destruktionsanstalten — selv om det i og for sig er det sidste, jeg kunne tænke mig med et saa smukt dyr. Men vi kan jo ikke have det liggende evigt. Cal.

20. NOV. 1959

Den nye administrationsbygning i Gylling indviet

Vi har med ærlig vilje søgt at følge med udviklingen — om det er lykkedes, maa fremtiden vise, sagde sogneraadsformanden

Gylling sogneraad var torsdag aften vært ved en sammenkomst i forsamlingshuset, hvortil var indbudt arkitekterne H. P. Nielsen og Holm Nielsen, Odder, de haandværkere, som har haft med opførelsen af den nye administrationsbygning i Gylling at gøre, tilsynsraadet for Gylling Sparekasse samt enkelte andre.

Sogneraadsformand, gdr. Karl Jensen, Lerdrup, bød velkommen og udtalte bl. a.: Vi savner ved denne lejlighed en af de haandværkere, der var med, da vi begyndte arbejdet, smedemester J. Bjerregaard, der pludselig afgik ved døden; vi vil mindes ham som en flittig og arbejdsom haandværker.

Vi vil i aften standse op en kort stund og gøre status. Enhver, som er interesseret i kommunens ve og vel, ved, hvorfor denne bygning er opført, og at den nye skolelovs krav nødvendiggør, at der skaffes udvej for flere lærerboliger. Sogneraadet tog derfor den beslutning at inddrage den hidtidige kæmnerbolig og lade opføre en ny og mere velegnet administrationsbygning. Udviklingen stiller stadig større og større krav, papirvældet vokser, og en samling paa det hele er en bydende nødvendighed. Fordelene i den nye bygning er store — praktisk og hensigtsmæssig, som den er indrettet.

Kun første etape

Nogle vil maaske sige: Hvorfor denne forandring? Vi var ogsaa indenfor sogneraadet betænkelige ved at gaa i gang med de store opgaver, som nu er planlagt i kommunen. Dette byggeri er jo kun første etape, mere følger som bekendt efter: Ny

lærerbolig og derefter skolens endelige udbygning. Disse arbejder vil blive igangsat i den rækkefølge, der her er nævnt.

Tegningen til bygningen er udført af arkitekterne H. P. Nielsen og Holm Nielsen, Odder, og jeg tør sige, at de herrer har løst opgaven paa en fortræffelig maade. Vi takker for idéen til huset, og overdrager trykt til kommunen en grundsolid bygning, velindrettet baade til kæmnerkontor, til sogneraadslokale m. v. og endvidere en ypperlig bolig for kæmneren. Vi tror, at denne bygning fremover vil være i stand til at opfylde de krav, som stilles til en administrationsbygning.

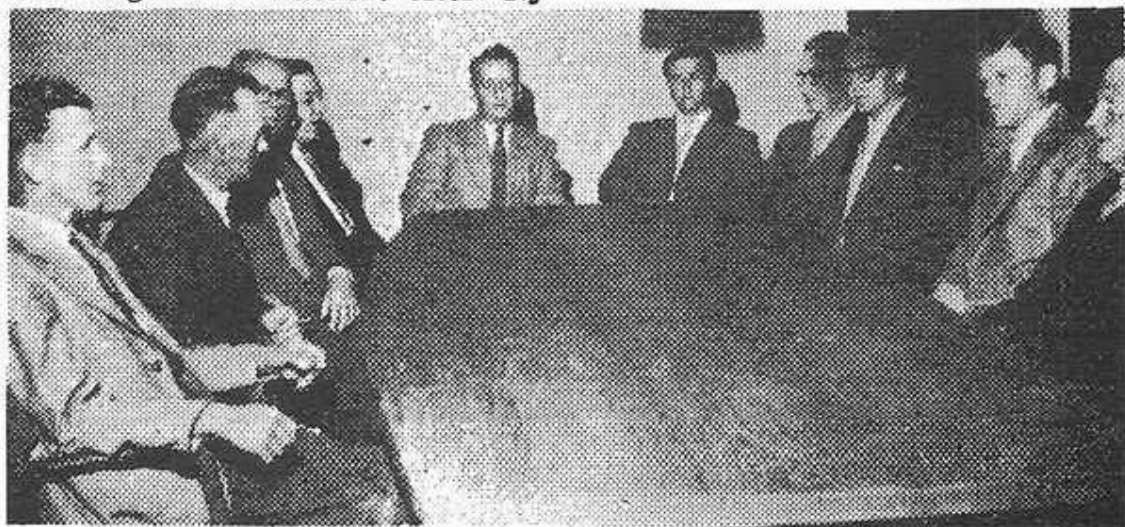
Arbejdet udført lokalt

Det har været sogneraadet en stor tilfredsstillelse, at saa godt som alt arbejdet har kunnet overdrages kommunens egne haandværkere. Vi paaskønner og takker for veludført arbejde, og vi haaber, at ogsaa det næste byggeri, som staar for, maa blive overdraget kommunens haandværkere.

Det har været det nuværende sogneraads lod at følge med i udviklingen. Vi har med ærlig vilje søgt at varetage opgaven. Om det er lykkedes, maa fremtiden give svar paa.

Paa haandværkernes vegne takkede murermester Aksel Jensen, fordi arbejdet var blevet dem betroet. — Endvidere blev der talt af sognefoged Johs. Kuur og førstelærer Gunnar Madsen.

Den samlede byggesum, herunder byggegrund, inventar m. v. andrager ialt 165.700 kroner. 4. AUG. 1960

Stabler af digte

paa hylderne

*Vers er noget man maa
betale for, siger versema-*

geren Dagny Nielsen fra Gylling Skov

Dagny Nielsen har for længst hittet ud af, at tanker er flygtige, og at de skal gribes i flugten og hurtigst paa papiret.

— Prøv at drille Dagny lidt, saa svarer hun nok med et vers! Saadan sagde skolekammeraterne i Gylling Friskole i tyverne, raar de syntes, det var lidt længe siden, Dagny havde henvendt sig til dem paa vers.

Fru Dagny Nielsen, Gylling Skov, bor stadig i sit fødehjem, og vers er endnu en hobby, som hun driver. Hun er en skattet versemager ved festlige lejligheder paa Odder-Gylling kanten. De nærmeste naboer henvender sig til hende, andre skriver langvejs fra i god tid, naar festlige lejligheder staar for.

— Jeg vil helst have en frist, fortæller Dagny Nielsen; det med hastværk ligger ikke for mig. Bedst flyder versene, naar jeg arbejder for mig selv, ved roelugning eller jordbærplukning. Jeg tror nok, den smukke natur her omkring har inspireret mig mere, end jeg har været klar over.

Foraar og efteraar er i alt fald de to aarstider, der synes at være det største behov for vers — og det er de

to aarstider, da jeg har lettest ved at skrive dem. Det morer mig, og med aarene er det gaaet op for folk, at vers er noget, man maa betale for, og ikke blot noget gratis, som en verse-mager kan ryste ud gennem ærmet.

Dagny Nielsen ville helst have været haandarbejds lærerinde, men som saa mange andre kom hun først og fremmest ud at arbejde som ung, og saa fik det andet vente.

Naar hun ikke er optaget af digteriet eller det daglige arbejde paa husmandsstedet ved Gylling Skov, finder hun mønsterpapir og aflagte tøjstykker frem og tegner og syr. Det er hovedsagelig legetøjsfigurer, som de mindste sætter pris paa. For husmandsforeninger paa egnen holder hun demonstrationer og lærer fra sig. „Noget af ingenting“ kalder hun sine aftener, og de yngste faar lejlighed til at kalkere hendes mønstre af og selv arbejde videre med dem til endelige figurer. De faar at vide, at man aldrig maa kaste tøjrester bort, men anvende dem til noget, der kan glæde som et led i fritidsarbejde.

Demonstrationsfigurerne er et vigtigt led i undervisningsaftenerne, og disse er nogle af Dagny Niensens bedste.

Selv de mindste tøjstykker anvendes til kludeklip.

Hver fest en enhed

Ved en høstfest i Aarhus-Hallen vandt Dagny Nielsen 1. præmie for sin tekst til „Høstvalsens“, som siden er blevet en tradition ved lignende lejligheder, og hvorfra dette vers er hentet:

*Høsten er endt, nu er hjerterne glade.
Bonden vender blikket over mark
til by.*

*Brødre, som bor i den brolagte gade,
deler hans glæde hver sommer paa ny.
Dejlige dage af solgudens naade
gæster mig,
flyvende sommer med sølvspundne
traade nester sig.*

*Glad mellem farver saa dristige,
kaade fester jeg.
Kom, jeg vil kvæde min høstvals og
træde en dans med dig!*

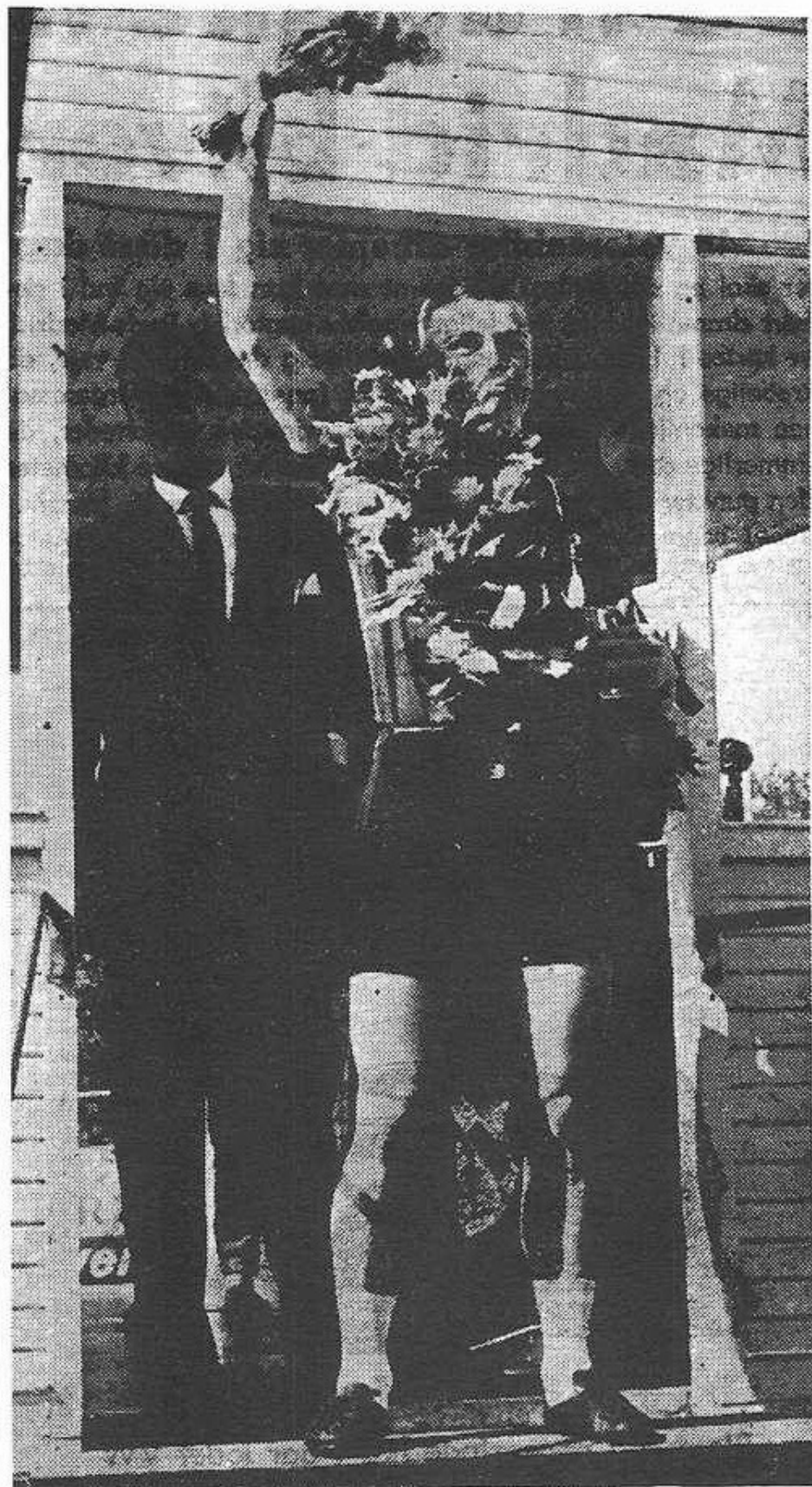
Hjemmets fester er en særlig inspiration for Dagny Nielsen, og hun favner hele familien i nedenstaaende: *Nu har vi sol og søndenvind,
og hele familien har lys i sind.
Vi fester her i hjemmets skød,
thi far og mor har sølvbryllupsdag
og fødselsdag farmand tillige.
Bror Gert har klareret sin svendesag,
og Niels byttet ring med sin pige!*

Det er vers, som landboerne forstaar, og Dagny Nielsen har stabler af dem paa sin hylde. Men een ting protesterer hun imod, og det er at lave om paa vers, der er skrevet til en bestemt lejlighed.

— Det kan ganske simpelt ikke lade sig gøre, siger hun. Hver festlig lejlighed er en enhed, en ejendomsret, som man ikke piller ved. Den tilhører familien, den er skrevet for.
m s.

2. JAN. 1961

5. JUNI 1961

Vinderen af Prix Falck Hansen, Per Sarto, Odder, modtager publikums hyldest for præstationen.

En 17-årig realskoleelev, Per Sarto fra Odder, viste i går hele rytterstaben og et alt for faatalligt publikum på Aarhus Cyklebane, hvorledes der skal køres sprint. I overlegen stil besatte han førstepladsen i Prix Falck Hansen og slog fast, at han er det navn, cyklebanen har ledt efter med lys og lygte.

Sarto siger Sparto

Per Sarto — kan vinde
Prix Ellegaard.

Blandt verdens bedste

Cykelrytterne møder med en topkandidat, nemlig den 18-årige Per Sarto. Han blev dansk mester i sprint paa Odense Cyklebane og skabte dermed en meget stor overraskelse. Hele forsæsonen havde han staaet i skyggen af Keld Blæsild. Det skyldtes blandt andet, at han var blevet skadet paa begge ben ved at knuse en flaske med iseddike.

Sarto viste ved Ordrup-banens høstkriterium, at hans sejr ikke var nogen tilfældighed, da han paa ny slog hele den danske elite. Danmarks-mesterskabet i sprint har kun een gang tidligere tilhørt Aarhus, nemlig i 1956, da Ejvind Holmstrup crobrede det.

Til dette kan maa saa føje, at han ved verdensmesterskaberne i Milano naaede mellem de 16 bedste. Han blev slaaet ud i ottendedels-finalen, men kan altsaa lige saa godt være verdens 9. bedste som verdens 16. bedste amatør-sprinter.

Per Sarto — sprinter-mester

Som den første provins-cykelrytter vandt den kun 16-årige Per Sarto fra Odder i aftes Prix Ellegaard i København. Ligeledes som den første har han hermed vundet alle tre begynder-Grand Prix'er. Først Prix Falck Hansen paa Aarhus-banen, dernæst Prix Brask Andersen i Odense og nu det fornemste, Prix Ellegaard paa Ordrupbanen.

I imponerende stil slog han favoritten Sten Hoffmann Jensen, København, og modtog et bragende bifald for sin indsats.

Per Sarto er skudt op i dansk cykelsport som en komet og nævnes i cykelsportskredse som et stort talent. Inden præmieoverrækkelsen i aftes kunne Per Sarto i en samtale med ATMSTIDENDE kort udtale sin oprigtige glæde over det bemærkelsesværdige resultat.

qui—

25. JULI 1961

Sa sikkert vandt Per Sarto, Aarhus, Prix Ellegaard foran Steen Hoffmann-Jensen.

Nye remser fra Odder-egnen — og lidt om pinkemanden

NYE REMSER FRA ODDER-EGNEN OG LIDT OM PINKEMANDEN — AFTENBØN FRA DYNGBY, REMSER FRA GYLLING OG RUDE OG SAGN OG REMSE FRA KYSING

Det synes, som om hensigten med omtalen af de gamle remser naas. Vi ville gerne samle saa mange remser, som endnu kan huskes, saa de kan reddes fra forglemmelse, og der kommer stadig »nye« remser fra læserne. Skulle der endnu være nogle, der kan huske remser, saa ville det være interessant, om de blev skrevet ned og optrykt.

Da der blev udvundet salt af havet

Fra to sider har vi faaet sendt en ejendommelig aftenbøn fra Dyngby. Slutlinien henleder tanken paa den tid, da der blev udvundet salt af havet — det er altsaa ogsaa sket ved Dyngby strand.

»No læge a mi Krop te rou,
tolv Guds Engle faar mæ sto,
tou ve met Houed
aa tou ved mi Fædde
aa jen ve hver ou mi Sier,
tou mæ dække, aa tou mæ vække,
aa tou mæ felle tæ Hawet
aa brænd swot Salt i muen«.

Pinkemanden fra

Ørting-remsen

Fra læge J. Didriksen, Castenschieldsvej 4, Højbjerg, tidligere Gylling, har vi faaet den efterlyste forklaring paa pinkemanden, der var nævnt i slutningen af Ørting-remsen saaledes:

I Ørting har de ikke en Mand
uden Per Nielsen, den Pinkemand«.

Pinkeren eller natpinkeren var kort og godt rakkeren. Hans forretning bestod i at slagte gamle, kassable dyr og flaa dem. Krop og knogler var ubrugelig og kastedes i en »rakkerkule« ved hans hus, som laa i den vestlige ende af Ørting by. Endnu ved vort aarhundredes begyndelse var det et gængs udtryk, naar man saa en gammel og udtæret hest: »Den æ no itt for gued te aa trækk te Pinkeren mæ«.

Rakkoren havde i regelen god for-tjeneste, og flere af dem var ligefrem velstaaende folk, men de regnedes for uærlige og afskyedes ofte af folk. De maatte ikke spise af samme fad eller drikke af samme krus som ærlige godfolk. Gamle folk kunne fortælle om saadan en velstaaende pinker, at han mødte selv med sølvske, kniv og gaffel og et mægtigt sirligt forarbejdet sølvbæger.

Fra Rude m. m.

og Kysing

Læge Didriksen sender endvidere nedenstaaende fra Rude og Kysing:

En gammel remse fra de østlige sogne lød saaledes:

»De Rude Tyv,
de Kysing Knyv (Knive),
de Saxild Herrer,
de Dyngby Lærer,
de Randlev Grande,
de p.... i djer Spande«.

Et sagn om en

Kysing-præst

Præsten laa en dag oppe paa huset beskæftiget med at lægge mønning. Han blev fra sit høje sæde opmærksom paa en hel del menesker, der gik ad kirken til, og saa slog det pludselig ned i ham, at det jo muligvis var søndag.

Han gav sig til at regne efter:

Mandag bog vi (bagte),
Tirsdag og vi (kørte),
Onsdag slagter vi et Nød,
Torsdag kogte vi Grød,
Fredag faast vi (fastede),
Lørdag kaast' vi (rensed korn).
»Hille Guds Kors! Det er jo
Søndag«,

raabte han og skyndte sig ned for hurtigst muligt at komme op til kirken.

Endnu en Hads

Herreds-remse

Vi har endvidere fra husejer Viggo Jensen, Gylling, modtaget:

Da jeg forleden havde skrevet den gamle remse om Gylling m. fl. byer, kom jeg i tanker om en anden remse, der ogsaa, i Hads Herreds-dialekt, er fortalt mig af »Mølle-Ann« i Saxild:

»Gu Muen Kys, et ku da' it ha lønt Kjesten Pieste (Pedersdatter) te Kjerk. A æ saa faah:ppet aa saa faahjapperet aa haa li wo hen aa kopp hans Enkikuen, aa da A kom hjem, haad Kuen kjelt, aa Kallen lo' bag Daren, aa Kresten græd aa Ajes græd, men Kresten græd no da'it slet saa mødd saom Ajes, faa haj wa let mie faastalje. Gudaw sku A wal sej«.

Forklaringen: Hun er saa »faahip-pet«, at hun snubler over ordene. Remsen skal fremsiges nogenlunde hurtigt. Hun ville have sagt god morgen, Kjesten (Pedersdatter), jeg maatte vel ikke laane din kyse til kirke? — og saa kommer hun i tanker om, at det er saa langt hen paa dagen, at det er for sent at sige: Gu muen.

Kys: Hovedtøj. Hans enkekuen: Hans enekone. Ajes og Kresten: Hendes drenge: Faatalje: Forstandige.

— Vi modtager stadig gamle remser.

E. T.

24. JUNI 1961

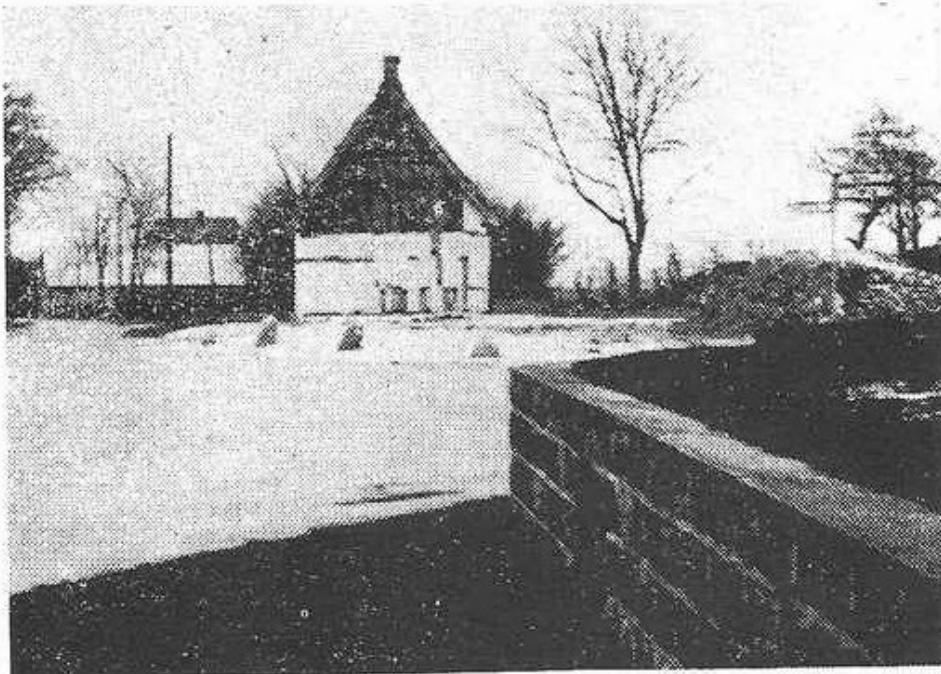
„Kasernen“ i Gylling vil nu blive revet ned

Men den 300-årige sjældne portkonstruktion i bygningen bevares

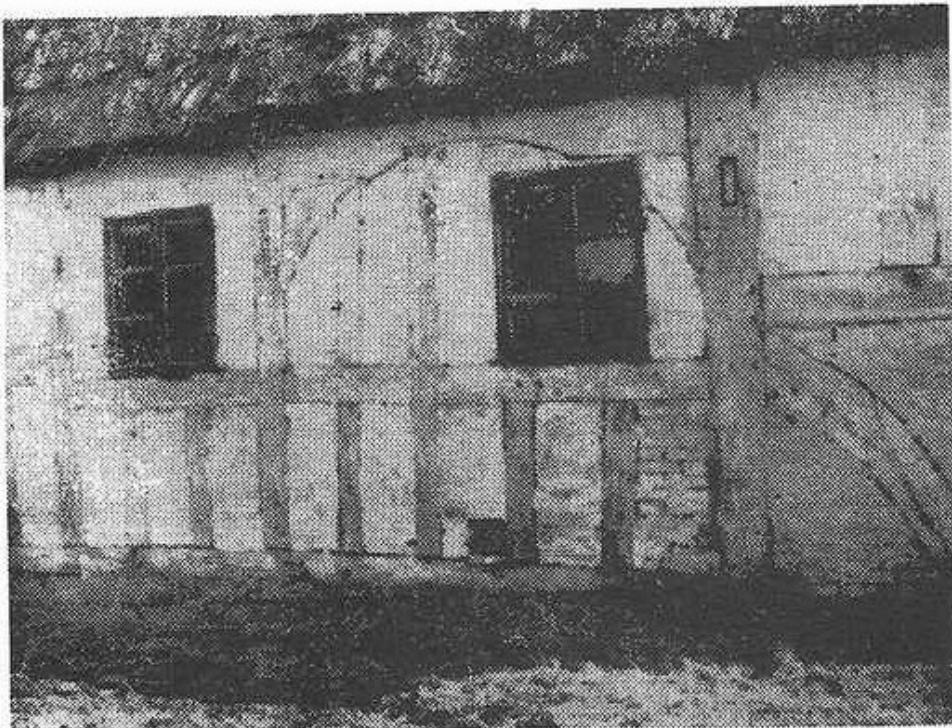
Inden for den aller nærmeste tid vil Gylling blive en 300-årig bindingsværksbygning fattigere. »Kasernen« er ikke mere beboet og vil derfor nu, som det længe har været hensigten, blive revet ned.

Bygningen, der ligger over for kirken, erhvervedes for nogle aar siden af kommunen, ligger paa en central plads mellem vejene til Lerdup Skov og Alrø, og det har

hele tiden været kommunens hensigt at indrette rutebilholdeplads og samtidig parkeringsplads her. der kunne skaane græsrabatterne foran kirken og præstegaarden, der nu benyttes til parkering. Denne plan staar stadig ved magt, men den bliver næppe bragt til udførelse, før vejforholdene er udbedret — ogsaa i henhold til tidligere beslutning

Man ser tydeligt konturerne af den gamle porthvælving.

»KASERNEN« I GYLLING — Paa billedet her kan man tydeligt se konturerne af den tilmurede port i den 300 aar gamle bygning »Kasernen« i Gylling. Porten er af en sjælden konstruktion. — Paa billedet i gaar saa man pladsen, hvor der skal indrettes parkeringsplads.

Pædagogik andespil!

Hvad underviser man dog i paa skolerne nu om dage! Det er næsten lettere at opremse, hvad man ikke lærer børnene.

I Gylling byskole blev den norske gæst og Nordens udsending, lærer Jacob Wisløff, inviteret til at overvære et andespil paa skolen. Med et blink i øjet sagde førstelærer Gunnar Madsen i et frikvarter til sine kolle-

ger: *ne lærer hurtig at finde frem til enere, tiere osv., og jo mere træ- nede de er, jo stærkere fart sæt- tes der paa oplæsningen. Og spændingen om hvem der vin- der, skal nok skærpe viljen til at finde de rigtige tal i en ruf. Det blev Anne-Marie, der triumfe-*

— Vi kan da vist ikke lade vor gæst rejse hjem til et Norge uden at have lært ham, hvorle- des Danmarks mest populære un- derholdning, andespil er!

Og saa tog lærer Madsen sin noget desorienterede norske kol- lega med ind i en første klasse, hvor fjorten smaa elever først læste, regnede og skrev saa kvikt, at det frydede førstelære- ren og fik gæsten til at se aner- kendende paa børnene. Og til belønning fik børnene lov til at spille andespil!

Der er en mening med det

Det viste sig at være et pæda- gogisk andespil. Naturligvis. Man har paa skolen taget et al- mindeligt tallotteri til hjælp i ar- bejdet med at lære børnene tal- lene og talbehandling — børne-

Den norske lærer fik mange gode tips med hjem fra Gylling. Her viser førstelærer Gunnar Madsen og børnene i 1. klasse, hvorledes man spiller andespil.

25. JANUAR 1962

Andespil i skolen

I Gylling har man indført andespil i skoleundervisningen.

*Man tvivler paa ordsproget
af og til
om intet nyt
under solen:
Nu faar vi at vide,
at andespil
i Gylling
er indført i skolen.*

*Der findes saa meget
i verden her,
som det er gavnligt
at vide.
Og andespil
er en kunst saa svær,
at den bør
læres i tide.*

*Men derpaa har børn
i Gylling forstand,
og spillets fiduser
de kender.
Dog vil jeg mene,
det er en and,
at der spilles
om rigtige ænder.*

*En rigtig gevinst
var dog rar at faa
for de flittige børn
i Gylling.
Men dersom en and
er for stor for de smaa,
kan man saa ikke
nøj's med en kylling?*

MATABELE

Førstelærer Gunnar Madsen med to af sine energiske andespillere.

Skræddersvend Niels Johnsen i Gylling fylder 70 år

ODDER — Skræddersvend Niels Johnsen i Gylling kan ikke lide hav og knallerter.

I sin grønne ungdom blev han tvunget ud i en lemfældig udflugtsbåd på Århus-bugten, og i en mere moden alder satte en bekendt ham op på en knallert, løb ham i gang, og turen endte tre kilometer senere med grimme skrammer.

Niels Madsen Johnsen ville ikke leve hele sit liv om. På torsdag fylder han 70 år, og det er faktisk kun de sidste 15, der var værd at tage en gang til.

— Jeg havde 15 års bryllupsdag i går, i pinsen havde jeg været lige så længe her hos skræddermester Aksel Petersen, og om et lille års tid betaler jeg sidste afdrag på mit hus. Jo, det er ved at se helt godt ud. Men det har sørme også været slemt før.

Jeg startede i Balle 1915. Det fik jeg ikke meget ud af, efter tre fjerding år kunne jeg ikke sy knappen i et par bukser. Mester havde fire geder, og dem blev jeg sat til at passe. Efterhånden fandt jeg ud af, at det ikke kunne blive ved at gå, og jeg vendte tilbage til mine forældre og 10 søskende. Der var ikke meget plads hos os, så jeg blev hurtigst muligt sat i lære igen,

denne gang i Sønderjylland, hvor jeg blev svend. Flere gange prøvede jeg at starte mit eget, men uden held. Pengene var knappe, og jeg havde for godt et øje til flasken. Men de tider er da heldigvis forbi.

Før jeg kom her til Gylling, boede min kone, Katinka, og jeg i et bitte hummer i Børkop. Der var så lidt plads, at vi blev nødt til at sætte stolen op på bordet for at komme om ved hinanden, og bag tapetet hyggede kakerlakkerne sig. Men så fik vi lov til at købe hus af Aksel Petersen, min mester, og Katinka flyttede med herop. I begyndelsen gik det ikke uden besvær. Regningerne strømmede ind, og til sidst blev det for meget af det gode. Vi pakkede vores ting og tog væk. Inden havde vi åbnet for kanin-burene. De stakkels dyr skulle også have en chance for at fordufte. Vi kom imidlertid tilbage igen efter et stykke tid, og siden da er det gået gevaldigt.

Niels Johnsen, som han helst vil kaldes, er ikke vild med moden i dag.

— Mændenes bukser er alt for snævre. Og de swingpjat-modeller, der var moderne i min tid, og som er højeste mode i dag, kan de også

beholde for sig selv. Men hvis kunderne beder om det, så skal de da også have det. Vi har nemlig en god pasform her i butikken.

Det kan godt være, det kommer af alderdommen, når jeg ikke rigtig er med længere. Man bliver gammel, jeg kan mærke det i benene. De bliver stive. Men det rører mig ikke at sidde hele dagen på skrædderbordet. Min bag er godt garvet efter alle disse år.

Den gamle skræddersvend er helt vild med cowboy-film i fjernsynet. Især Laredo var populær.

— Når ham Reese svingede sin lille næve, så skete der noget. I mine unge dage kunne venstrehånden også godt sidde løs. Jeg kunne ikke tåle at blive uretfærdigt behandlet. Nu tager man den mere med ro. Min højre arm har også været skidt i mange år. Jeg faldt ned på et cementgulv, og dengang var der ikke noget, der hed at gå til doktoren. Det kan jeg mærke endnu.

Niels Johnsen slipper ikke nålen, før det bliver noget skidt, han laver. Og det varer sikkert længe. Indtil nu har pasformen været helt i orden.

24. JULI 1968

Niels Madsen Johnsen ved syarbejdet på bordet.

Afstår vognmandsforretningen

- Men kørekortet har jeg stadig, siger 82-årige Johannes Madsen, Gylling, der lægger op efter 48 år som vognmand

ODDER — Vognmand Johannes Madsen i Gylling var for nylig på politistationen i Odder for at få sit kørekort fornyet. Han er 82 år og har bogstavelig talt levet af sit færrebevis i 48 år. Nu realiserer han sin vognmandsforretning og på mandag køres den sidste fragtmændstur til Horsens og Århus.

— Men jeg beholder min lille Opel, og så er det jo også nødvendigt at holde sit kørekort a jour, siger Johannes Madsen. Det skal fornyes hvert år, men da jeg sidst var inde på stationen, sagde jeg til overbetjent Henriksen: „Kan du ikke lade det gælde i fem år, så skal jeg nok lade være med at komme igen“. „Ikke tale om“, sagde han. „Det er da så hyggeligt med dine besøg hvert år!“

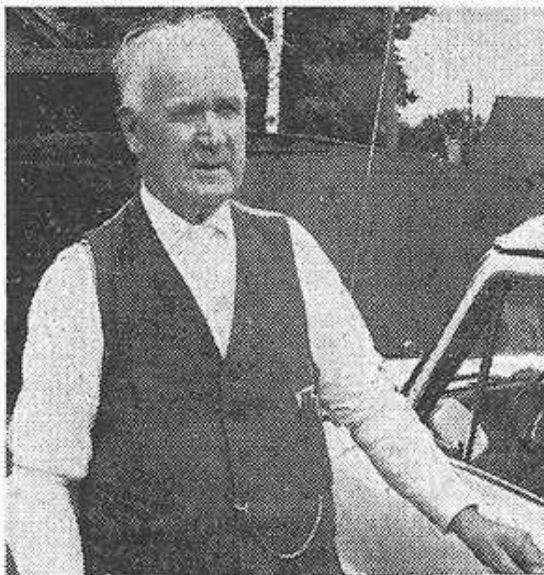
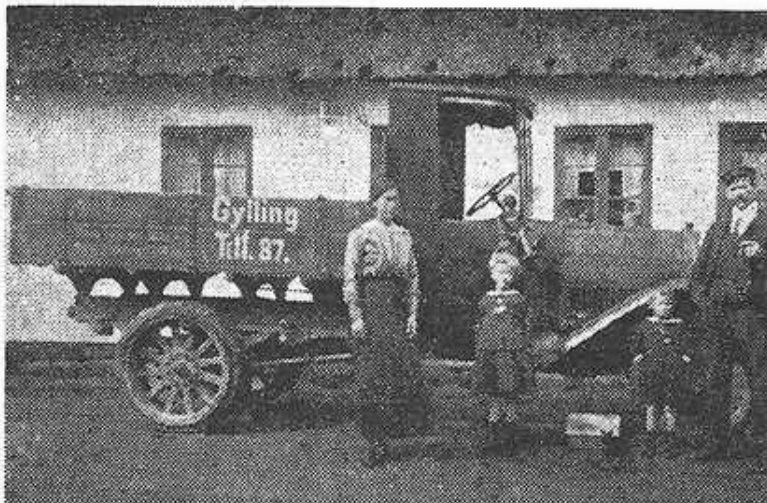
Da Johannes Madsen i 1920 tog sit kørekort i Horsens var det nærmest for skægs skyld. „Det får jeg da aldrig brug for“, sagde han til sin kørelærer. Han arbejdede på det tidspunkt på maskinfabrikken Kramper og Jørgensen i Horsens, som blandt andet byggede lastbiler. Det var interessen for disse selvkørende vogne, der fik Johannes Madsen til selv at tage kørekortet. Det viste sig dog hurtigt, at dette lille stykke papir blev adgangskortet til Johannes Madsens manddomsgerning: Vognmandsforretningen i Gylling.

Den første lastbil

drede kroner! Det var jo nærmest historie for sig, siger Johannes Madsen. Det var en af de såkaldte „krigsinvalid“ fra den første verdenskrig. Da jeg købte den i 1921, kostede den . . . ja, hvad tror De? 10.500 kr. Ti tusinde og fem hundrede kroner! Det var jo nærmeste en kæmpeformue dengang, og det skal da heller ingen hemmelighed være, at jeg senere ærgrede mig en smule over denne handel. Vognen var gennemhullet af kugler fra sin tid ved fronten, og den maksimale hastighed stod at læse på bagsmækken: 18 km i timen. Det var endda pral, for den kunne kun køre mellem 12 og 15 km i timen, uanset om den var uden last eller fuldt læsset. Det var en langsomme lig affære at køre fra Århus til Gylling dengang.

De tog den bare

Johannes Madsen kan fortælle mange interessante træk fra sine næsten 50 år som vognmand og koncessioneret fragtmænd på ruterne Gylling-Horsens og Gylling-Århus. Mens det var ham, der under den første verdenskrig erhvervede en lastbil fra den tyske krigsmagt, skete der det omvendte under den sidste krig. Tyskerne kom simpelt

Johannes Madsens vognmandsforretning og fragtkørselen til Horsens, Odder og Århus overtages af vognmand Kaj Severinsen.

Johannes Madsens første lastvogn — en såkaldt „krigsinvalid“ — blev erhvervet i 1921. Købesum: 10.500 kroner. Tophastighed: 18 kilometer i timen.

Vognmand Johannes Madsen, Gylling, kører sin sidste tur mandag.

25. SEPTEMBER 1968

hen og hentede en splinterny Bedford fra Madsens garager i Gylling. Han så den aldrig mere, skønt han og sønnen lige efter krigen tog til Sønderjylland for at lede efter den. Han fik heller ingen erstatning. En seks-personers Chevrolet lykkedes det ham at sælge til en mand i Århus, få timer inden tyskerne kom for at hente den.

Kort efter at han havde erhvervet sin første lastbil kørte Johannes Madsen en tur ud til godset Gyllingnæs, men her fik han ikke nogen stormende modtagelse. „Du skal ikke sætte snuden op efter nogen kørsel her!“, sagde den daværende godsforvalter Sandager. Senere blev Gyllingnæs en af Johannes Madsens allerbedste kunder, både hvad angår lastvognskørsel og lillebilkørsel.

Aldrig øl i bagbutikken

Det er et af flere principper i Jens Møller Hansens Gylling-købmandsskab gennem 60 år

ODDER — 11. marts 1969 lukkede købmanden i Gylling biksen og forsvandt. Politiet kom for sent, men fik senere fat i ham. Det viste sig, at regnskaberne ikke balancerede helt pænt. Nyheden om den formastelige købmand gik over hele Hads Herred, og en vaks kommis hos Carl Sørensen i Odder øjnede straks chancen. Nu var der jo ingen købmand i Gylling. Fluks blev der spændt for, og 12. marts åbnede Jens Møller Hansen, 25 år gammel, Gylling ny købmandshandel.

Magdalene, postens kone, stillede beredvilligt sit hus' entré til rådighed de første par måneder, men efterhånden blev der midler til at flytte hen i den gamle købmandsgård. Og der har Møller Hansen været siden.

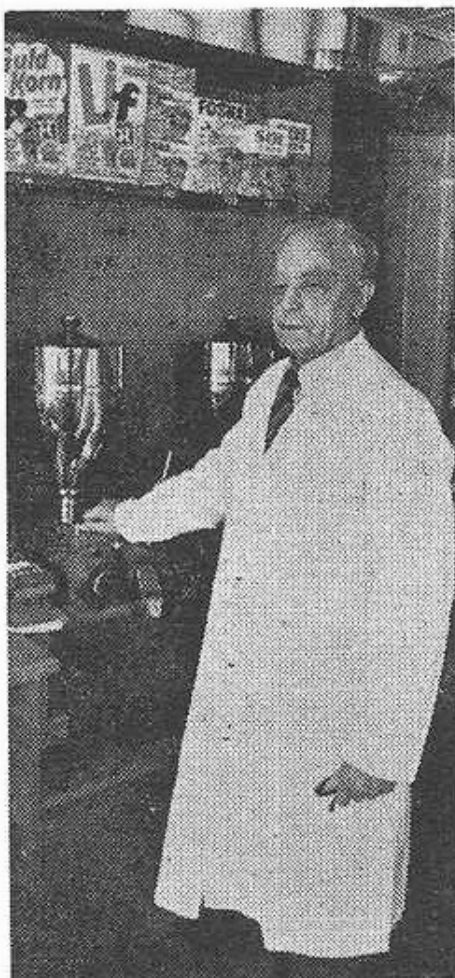
I dag kan han fejre 60 års jubilæum som købmand, og der bliver ikke mange dikkedarer af den grund. Hvis det skal stå til den gamle købmand. Men nu er han altså ikke chef mere. Junior har overtaget forretningen. Jens Møller Hansen er igen kommis.

Det var ikke småting, man skulle overholde, hvis man ville være købmand i 1909. I Møller Hansens næringsbrev af 3. april samme år fremgår det, at herredsfogeden meddelte næring på Brændevins-handel med ret til i forbindelse med detailhandelen at forhandle brændevin i stort og småt, dog ikke i mindre mål end en kvart pot.

— Det var nu ikke noget problem med den kvarte pot, siger Møller Hansen. Dengang kunne man få to tønder brændevin (41 procent) for 76,92 kr., og dem var der 280 pottes i. Desværre var der en del fattig-

folk, der ikke kunne holde måde. Brændevinen var deres eneste trøst.

— Længere nede i næringsbrevet er der en passus om, at „der ikke hjemles ret til at have siddende

Jens Møller Hansen: — Dengang var brændevinen billig.

gæster eller til nogensomhelst udskænkning til fortæring på stedet“. Den slags kan en købmand da ikke overholde?

Det kunne jeg i hvert fald. Der har aldrig siddet nogen i bagbutikken. Derfor kæmpede jeg også hårdt for at få givet det gamle afholdshotel spiritusbevilling. Det lykkedes langt om længe, og så kunne folk sætte sig derover, hvis de havde lyst.

— Der er nogle damer, der synes, at købmanden ikke holder åbent længe nok.

— Dem skal man ikke regne for meget med. De er emsige med deres krav om ny lukkelov. Jeg kan garantere, at vi har verdens bedste lukkelov. Jeg var selv med til i tidernes morgen at samle underskrifter blandt købmænd i Vejle på ønsket om lukning kl. 20 hver af ugens fire første aftener. Det fik vi også igennem. Tidligere kunne man blive nødt til at hænge oppe til langt over midnat. Det var der heller ingen mening i. Som lærling var man i forvejen hængt hårdt op. Vi gik på handelsskole fra kl. 20 til 22 to gange om ugen, og for dem, der ville, var der ekstra undervisning søndag formiddag.

I dag ser tingene jo lidt anderledes ud, de unge kræver og kræver. Pligterne glemmer de.

J. Møller Hansen er gammel organisationsmand. Han var kasserer for Hads Herreds Købmandsforening i 28 år og formand i 10 og han har modtaget hæderstegn fra Centralforeningen af Købmandsforeninger i Jylland. I dag er det sønnen, købmand Th. Møller Hansens tur. Han er nu formand for den lokale købmandsforening.

11. MARTS 1969

Jeg er vild med cirkus

Og det kan man blive socialdemokrat af, siger Emil Pedersen Gylling, der er præcis 15 år ældre end kong Frederik

ODDER — Det kan godt være, kongen har fødselsdag tirsdag. Men ude i Gylling flager de lige så meget for hele byens havemand, Emil Pedersen, der med forskrækkelse ser tilbage på 85 år — still going strong, bare lidt bronchitis ind imellem. Noget skal man jo fejle.

— Jeg kan takke min præst for, at jeg bliver 85 på tirsdag, siger Emil Pedersen. Ikke så meget på grund af troen, det var mere, fordi jeg havde fået at vide af mine forældre, at nu var jeg 14 år, og så skulle jeg gå til præst. Men da jeg kom derhen, sagde han, at jeg var 15 år. Det var noget værre rod, også selv om vi var syv søskende derhjemme. Og præsten blev ved med at drille mig, når jeg skulle have nye papirer. Det var en gjæv præst. Otto Møller her i Gylling.

Emil Pedersen har været medhjælper hele sit liv. Og han har været godt tilpas ved det. På væggen i stuen på Gylling alderdomshjem hænger diplom for lang og tro tjeneste. Han er ikke gået af vejen for at tage 15 år på indtil flere arbejdspladser.

— Jeg har altid været glad ved arbejde. Vi kom ud og tjene som 11-årige dengang. Det var et slæb fra morgen til aften. Fra skolen var vi vant til disciplin. Lærer Hansen i Gylling sagde, at han hverken skulle spørge Per eller Poul, om han måtte give ungerne

en omgang høvl, og så faldt spansk-røret. Ham var vi bange for. Mange af mine kammerater oplevede det samme bankerier hos bønderne, hvis de trådte lidt ved siden af. Men jeg har altid været sådan en lille undseelig fyr, så de har simpelthen glemt mig.

Forelsket

Da jeg tjente på Alrø Møllegård blev jeg så grumme forelsket i en af malkepigerne. Dejlig og dygtig, det var hun. Jeg var bare ikke galant nok, for hun vinkede mig af. Det var et grimt slag, men de andre trøstede mig med, at jeg var kommet slemt under tøffelen, hvis hun havde taget mig. Det ville have været forfærdeligt. I dag savner jeg ikke en kone.

På samme tid fik jeg bud om at komme over til en kammerat i Amerika. Jeg skulle sørme have gjort det. Jeg havde kærestesorg, og man kunne vel altid lære sproget. Men der var ikke nok krudt i mig, og det kunne også være det samme, for et par år senere ville jeg være blevet sendt til vestfronten som amerikansk soldat i 1. verdenskrig.

I stedet for blev jeg indkaldt til turnustjeneste i den danske hær. Fra Alrø skulle jeg tage til Ålborg. Der gav de mig en uniform og en madpakke, og så kunne jeg køre ned til den gamle grænse. Det var noget bureaukrati det hele, men jeg havde det såmænd helt godt.

Jeg har forøvrigt hilst på kejserinde Dagmar af Rusland. Ikke sådan personligt, men ved en militærøvelse på Sjælland i 1908. Hun kom kørende i sin landauer med en rigtig kosak på bagsædet. Ved siden af red Frederik VIII og kong Georg af Grækenland. Og efter dem kom alle europæiske uniformer. Især de franske officerer var flotte. Også deres heste.

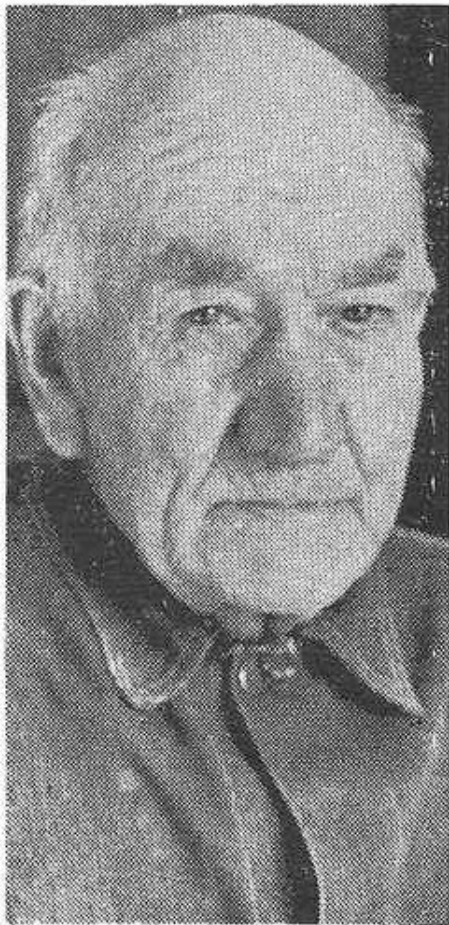
Dyrplageri

Jeg har altid interesseret mig for heste. Cirkusheste. Og jeg har været i alle de gode gamle cirkus, der rejste rundt i gamle dage. „Helvetia“, „Charles“, „Beck Olsen“, „Belli“ og „Schumann“.

Også Cirkus Miehe. Men der behandlede de hestene skidt. Det var en ynke at se på, hvordan de blev pisket rundt i manegen. En skønne

dag gik det da også galt. Den socialdemokratiske folketingsmand Peter Sabroe var i cirkus og så uhyrlighederne. Jeg skal love for, at han fik sat en stopper for det dyreplageri. Dressøren kom i spjeldet og blev frataget retten til nogensinde at blive cirkusdirektør. Da jeg hørte det, blev jeg for alvor socialdemokrat. Cirkus, det skal være ordentligt. Senere fik Sabroe også premierløjtnant Tværmose ned med nakken og i fængsel. Han havde skamredet sin hest, og det fandt aviserne ud af. Så var det sket med ham.

Men selv om jeg var socialdemokrat, gik det fint med husbond, der jo altid var venstremand. Man skulle bare indordne sig. Det kunne min far, der var smed på Gyllingnæs bare ikke. Han røg i totterne på Castenskiold. De kunne ikke enes, og så måtte far rejse. Det kunne han sige sig selv. Man kan lige så godt se det i øjnene. Det gælder også nu: Vil du i verden frem, så buk! Det er ikke til at komme udenom

Emil Pedersen: — Vil du i verden frem, så buk.

10. APRIL 1969

Det er også konfirmation:

77.520 kødboller og melboller

Og det er bare, hvad Gylling Hotel overkommer på en enkelt søndag

ODDER — Nu er det så også sket med de gode, gamle dage, da fatter selv gik i stald og under hvinen og skrigen afsjælede det flomme fede og ejegode svin, når næste mand i rækken skulle konfirmeres. Og egentlig er det en stor skam, for det kunne — stadigvæk i de gode, gamle dage — give fridag for de skolepligtige i børneflokkene, der omfattede de aftenlige slagtninger med den allerstørste interesse.

Men det skal altså ikke være mere, og det nymodens, der overbeviser selv bedstemor nede i „Nørrekær“ om det tåbelige i at stå alene med ister-terninger og pølse-terninger, lanceres for tiden med den allerstørste tilslutning over det ganske Hads Herred. Man får det hele bragt. På fad i absolut nøjagtige proportioner. Og een af de lykkelige budbringere er den 52-årige Ernst Jensen, der fra Gylling Hotels beskedne lokaliteter skubber både suppe, steg og dessert i munden på selv de fineste fra Hovedstaden.

Lad os f. eks. tage sidste søndag, der var en meget stor konfirmationssøndag, bevares, men alligevel: Ernst Jensen og hans kogekoner leverede ikke færre end 646 middage, der, som det vil forstås, består af suppe, steg og dessert.

— Desserten er is, forklarer Ernst Jensen. Vi har sørme ikke tid til at stå og lave budding eller fromage. Is eller ingenting. Det er vilkårene, og dem erklæ-

rer kunderne sig fuldt indforståede med. Er der måske noget bedre oven på suppen og stegen end en lækker luksusdessert-is med ild i toppen. Hvad skal man så med den budding, der hører klunketiden til.

— Men suppe vil folk altså have, fortsætter hotelmanden i Gylling, der faktisk var bondetamp, som han selv udtrykker det, indtil han fik så meget indblik i afsætningsvanskeligheder for det rå, at han gik over til det stegte kød og er blevet dér siden.

— Det er da umuligt at overkomme 646 middage på een dag?

— Med lidt fornuftig tilrettelægning går det. Vi begynder med det hele torsdag, fredag. Tænk på, at der til 646 kuverter hører 77.520 kød- og melboller. Og hver gang suppe skal være over ilden i mindst fem timer. Her forleden måtte jeg i gang med terrinen klokken halvt om natten for at nå det. Tre gryder a 96 liter sættes i sving for at klare det.

— Nu de her boller, hvordan når man dem. Mundsmuttes de?

— Nej da, ork, det er langt forbi den tid. Næh, nu foregår det med bollemaskine, der i løbet af godt eet minut sprøjter boller ud til 30 kuverter — og til hver kuvert hører to portioner suppe, og til hver portion hører 60 blandede boller.

11. MAJ 1969

Ernst Jensen har Gud ved hvor mange liter fryseskabe rundt om i Gylling, og kogekonerne har han også ganske og aldeles støvsuget ned i sit køkken. De ældre kogekoner gider ikke at gå ud mere. Enten skal de stå på hotellet i Gylling, eller også skal de bare rette til, når Ernst kommer med suppen.

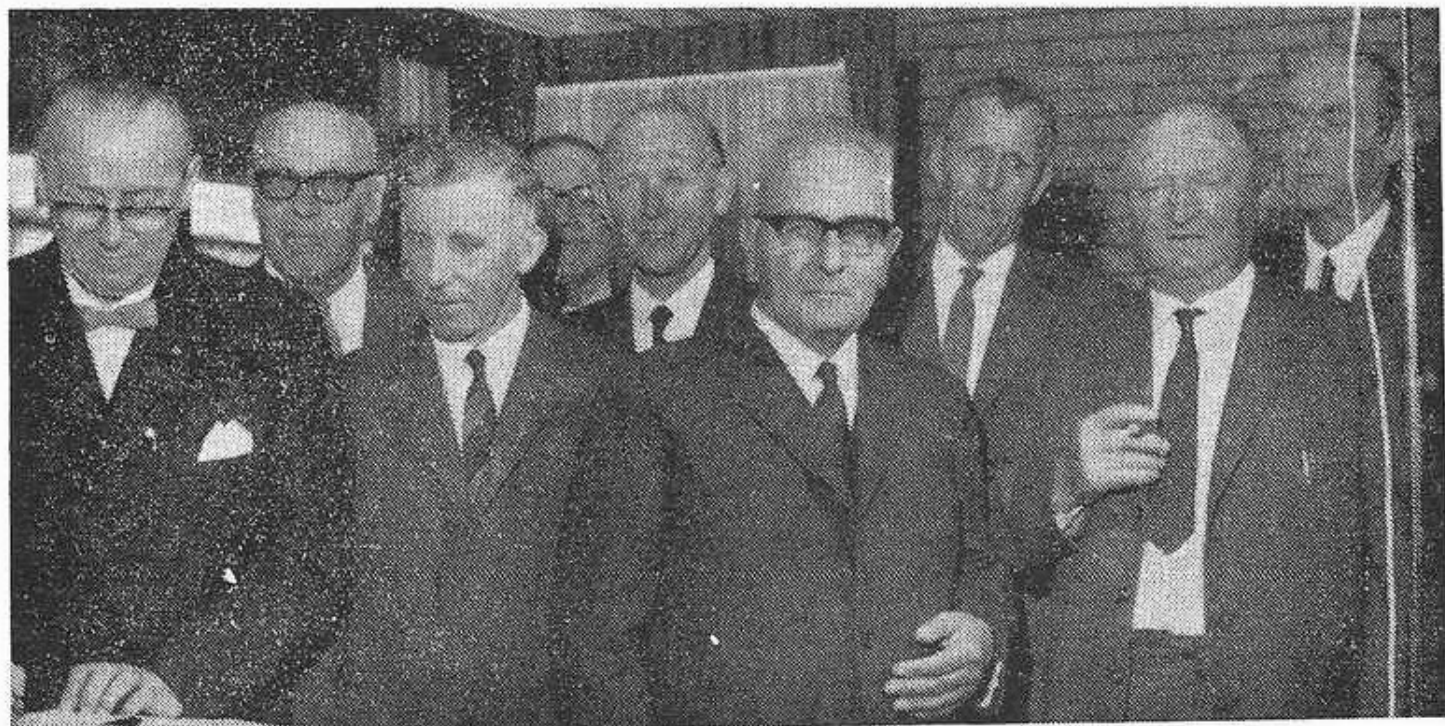
Men i disse gode, gamle dage var det altså bare om at rubbe sig for at få sognets dygtigste kogekone. Med hende stod og faldt konfirmationen. Og det er noget, selv præster havde forståelsen for, enkelte så meget, at de ventede lidt med at advisere den højtidelige konfirmationsdag, til de selv havde skaffet kogekone eller dinér transportable.

— Men stort set har jeg et prima samarbejde med præsterne. „Hvis du ikke hører andet, Ernst, så holder jeg altså konfirmationen hver den første søndag i maj“, siger de, der altså har konfirmation første søndag i maj, og så fremdeles.

Og indtil nu har præsternes ord stået til troendes, kan man forstå på Ernst.

Slagteren i Gylling synes også, at Ernsts idé med at køre maden ud til folk er god. Sidste månedsretning var på omkring 15.000 kr., og så var der altså lige 4.10 kr. for en spegepølse til privaten. Man skal jo også selv leve — godt.

w a m m

De ni sognerådsformænd efter underskrivelsen af overenskomsten

- Da der rent kommunalt blev slået „8 om kongen“

Historisk øjeblik, da sognerådsformænd underskrev dokumentet om oprettelse af storkommunen Odder

Noget frafald var vel næppe ventet, da de ni sognerådsformænd mødtes lørdag formiddag for at underskrive det dokument, der fra 1. april næste år gør Odder til en storkommune bestående af de otte kommuner i Hads herred og Tunø.

Men alligevel — man kunne jo aldrig vide, om et enkelt sogneråd skulle have fået betænkeligheder, og det kan på længere sigt kun virke styrkende på det samarbejde, der er indgået, at alle kommuners repræsentanter underskrev i lørdags på, at man kommunalt vil stå sammen i tiden, der kommer.

Dokumentets undertegnelse, en begivenhed, der nok kan kaldes historisk, blev filmet til egnsarkivet, og der blev drukket en sherry-skål på den fuldbyrdede kendsgerning.

Arbejdet ikke forbi

Formanden for de ni kommuners fællesudvalg, sognerådsformand Søren Aagaard, Odder, var den første, der tog ordet og rettede en tak for det gode samarbejde, der var gået forud for den opnåede enighed, og til arbejdsudvalget, som har udformet overenskomsten. Ar-

bejdet er ikke forbi med dokumentets underskrivelse. Der venter endnu store opgaver, herunder det betydelige fællesbudget.

De tilstedeværende loftede glassene, og Søren Aagaard udtalte ønsket om, at den ny Odder kommune, som nu bliver født, må blive til gavn og lykke for det område, den omfatter, og at de nuværende kommuneskel hurtigst må blive fjernet, så alle kan gå ind i et positivt arbejde.

Fællesudvalget besluttede at sende en hilsen til kæmner E. Kjærsgaard, Odder, der har været alvorligt syg, men nu er i god bedring, og det oplystes iøvrigt, at der for fremtiden vil blive møde i fællesudvalget hver tredje mandag, mens de ordinære sognerådsmøder i de ni kommuner fortsætter.

Ved den efterfølgende frokost kom flere af fællesudvalgets medlemmer med bemærkninger.

Sognerådsformand Holger Jensen, Tunø, takkede for den gode behandling, hans ø har fået, og sognerådsformand, amtsrådsmedlem N. P. Jensen, Randlev, gav udtryk for, at mens de lidt ældre jo nok stadig vil tænke på kommunegrænserne, vil de unge snart glemme disse, og først da har man en rigtig storkommune.

Odder naturligt centrum

Sognerådsmedlem Niels Petersen, Randlev, sagde, at Odder er kongen i et spil kegler, og de andre sammenlægningskommuner er de almindelige kegler. Når kuglen har ramt rigtigt, står kongen, mens de 8 omkring den er faldet. Han foreslog, at man opretter grønne områder på Tunø.

Sognerådsformand Niels Fisker, Saxild-Nølev, understregede vigtigheden af at bevare kontakten med befolkningen og håbede, at det i fremtiden ikke ville blive svært at råbe sognerådet op.

Sognerådsform. Johannes Kuur, Gylling, havde været skeptisk fra begyndelsen, men indset, at der ikke var anden vej end sammenlægningens, og han takkede Søren Aagaard og Aage Knudsen, Odder, for det store læs, de har trukket under forberedelserne.

Sognerådsformand Michael Gjørdertsen, Alrø, betegnede sammenlægningen som bygningen af et hus — ved underskrivelsen af dokumentet fejrede man rejsegildet. Nu skal huset indrettes, så der bliver godt at bo i det.

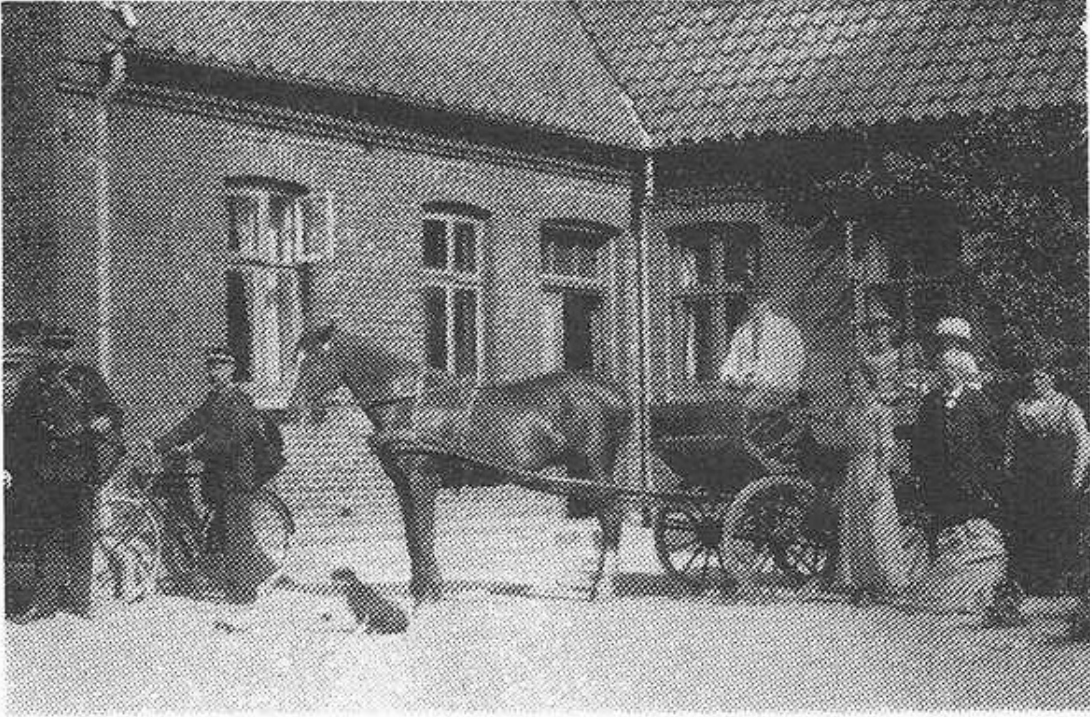
Sognerådsformand Henry Jensen, Ørting-Falling, sagde blandt andet, at Ørting altid står sidst i alfabetet, og nu er vi efterhånden helt slettet ud. Det er ikke ukendt, at vi gerne ville have ventet med sammenlægningen, men jeg vil, sagde Henry Jensen, ønske alt godt for fremtiden.

Endelig blev der talt af amtsrevisor Chr. Sørensen, der henviste til, at Odder altid har taget sig af landområderne på betryggende måde, og af Aage Knudsen, Odder, der udtrykte en vis betænkelighed ved, at 77 kommunalbestyrelsesmedlemmer nu bliver til 19. En storkommune, tilføjede han, skal være bæredygtig, og det mener jeg, at den ny Odder kommune vil blive.

Fællesudvalgets formand, Søren Aagaard, Odder, med fyldepenen

27. MAJ 1969

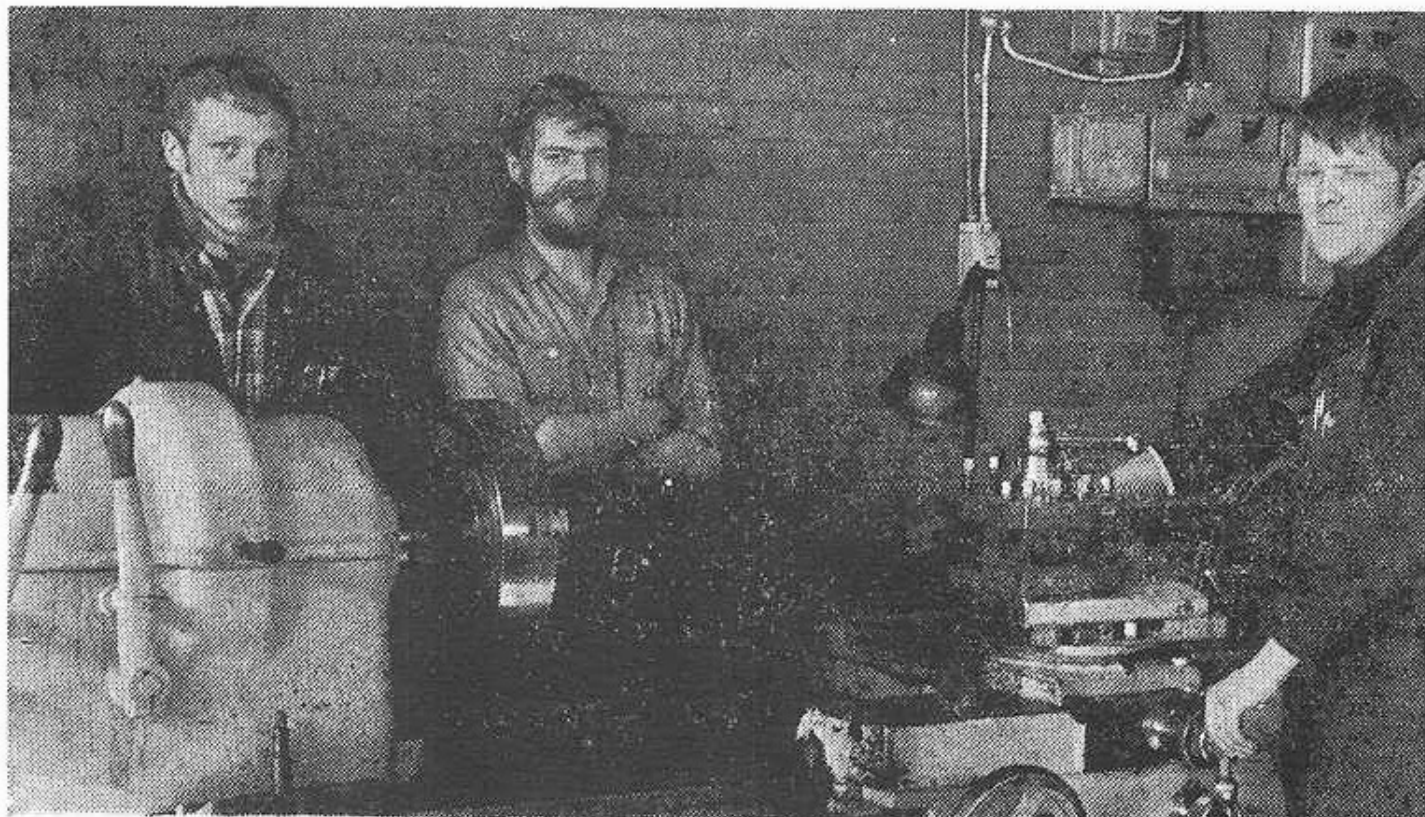

I 1910 fungerede Gylling Skole også som posthus. Degnen, førstelærer H. Hansen, der ses yderst til højre i billedet sammen med sin kone og datter, var postmester. Kusk på postvognen er den senere folketingsmand M. P. Rasmussen. Yderst til venstre ses postbud Jacob Laursen og ved siden af postbud P. Laursen.

Et andet billede fra samme tid, der viser Gylling Skole fra en anden vinkel. Postmester, degn og førstelærer H. Hansen ses helt oppe ved skolen, mens børnene i frikvarteret leger nede på gaden.

OKTOBER 1969

Jørn Færgemann, til højre, sammen med Jens Knudsen, til venstre, og Aage Knudsen.

ODDER — Hvis De ikke føler Dem oplagt til at arbejde, så bliv hjemme! Iøvrigt gør det ingen forskel, om De møder kl. 7 eller kl. 10. Sådan ville mange ønske at være stillet på arbejdspladsen. Men kun de færreste er det.

For nogle arbejdere i Gylling er det derimod muligt. Gylling Maskinværkstedets chef, den 31-årige Jørn Færgemann hænger ikke i en klokkestreng. Hans medarbejdere får ikke ballade, fordi de bliver væk et par dage eller af og til venter med at møde til hæn på formiddagen.

— Jeg har altid hadet at skulle arbejde på bestemte tidspunkter, hvis det ikke passer mig, siger Jørn Færgemann. Derfor ved mine medarbejdere, at der ikke vanker ballade, selv om de venter med at møde til hæn på dagen. Men trods alt skal jeg så nogenlunde vide, hvornår de kommer. Ellers er det umuligt at tilrettelægge arbejdet.

Jørn Færgemanns virksomhed beskæftiger fem arbejdere. Den væsentligste del af produktionen er hydrauliske cylindere, pumpeanlæg og pressere.

— Samarbejdet er overordentlig godt, siger Jørn Færgemann. Vi har det hyggeligt, men der bliver bestilt noget, når først vi går i gang. Hvis en medarbejder er blevet borte en dag, fortsætter han med at arbejde, efter at vi andre er gået

hjem. Han må selv få timetallet til at passe.

I begyndelsen af sidste uge blev en medarbejder fra arbejdet i tre dage. Jeg undrede mig noget, men der er ikke grund til panik af den årsag. Han var ikke oplagt til at arbejde, men han undskyldte sig ikke med sygdom, da han kom igen. I stedet arbejder han i weekenden. Så får han udført godt 40 timers arbejde, og han har fortjent sin løn. Men selvfølgelig får han ikke overarbejdspenge for weekenden.

Normalt begynder vi kl. 7 om morgenen. Hæn på formiddagen og midt på eftermiddagen drikker vi kaffe. Jeg giver kaffe og brød — og medarbejderne giver tiden. De bliver her lidt længere om aftenen eller kommer lørdag formiddag, hvis de har „ødet“ for megen tid væk i løbet af ugen.

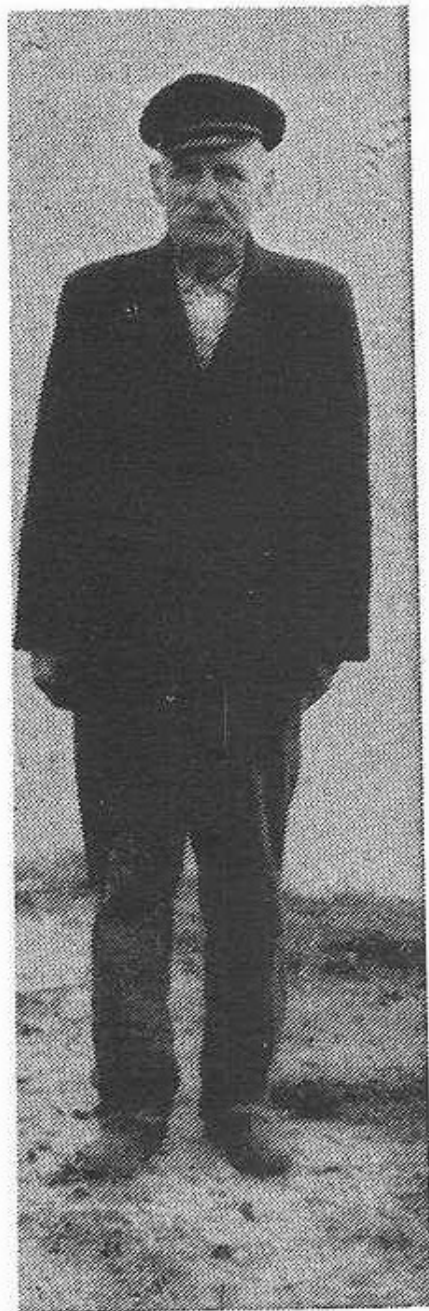
Jørn Færgemann grundlagde virksomheden for næsten tre år siden. Han rejste tidligere som repræsentant for Hydro-Teknik Akts. i Odder. Han besluttede imidlertid at starte for sig selv — og i øjeblikket aftages hele hans virksomheds produktion af Odder-firmaet.

Jeg er i stand til at producere væsentlig mere end i øjeblikket. Men jeg ser ikke nogen grund til det. Vi har det hyggeligt — og vi kan alle eksistere. Derfor er der ikke grund til at ansætte en masse folk, som jeg måske i perioder har vanskeligt ved at beskæftige.

Arealmæssigt udvider fabrikken dog en del. I øjeblikket bygges en produktionshal på 120 kvadratmeter. Herefter bliver det samlede areal på 270 kvadratmeter. — Så kan der blive plads til nogle flere nye maskiner — men der skal ikke ansættes flere. Blot skal vi have lidt mere albuerum, slutter Jørn Færgemann.

7. OKT. 1971

Gyllings sidste fisker, Chr. Petersen, Gyllingskov, fortæller om gamle dage, da der var havn ved Gylling Strand

Chr. Petersen.

Gylling er mange ting. Dels er det en idyllisk landsby, dels et landsogn med et smukt landskab og gode gårde, og dels er det et kulturcentrum for hele egnen.

Tidligere var der også et fiskerleje i sognet. Det lå på grænsen mellem Splidholm og Gyllingskov, og der var bygget en regulær mole ud i det lave vand. En tilhørende rende var gravet op, så fiskerne kunne komme ud til deres større både, som lå for anker længere ude.

Men det er længe siden, og Gyllings sidste fisker Chr. Petersen, der bliver 90 år på mandag den 25. september, har nu kun minderne tilbage, om dengang Gylling-folk kunne tjene føden på havet.

Trods den høje alder er Chr. Petersen rask og åndsfrisk og kan fortælle meget fra egnens tid som hjemsted for fiskere.

Selv kom han fra Sjælland til Jylland i 1905. Han bosatte sig i Hou, men efter tre års forløb flyttede han og hans kone Marie til Gyllingskov, hvor de fik deres hjem, og hvor Chr. Petersen stadig bor.

Daglejeren byggede mole

- Allerede da vi kom her i 1908 var der bygget en mole ud fra stranden, fortæller han. Det var en daglejer på Gyllingnæs, Niels Lien, der omkring århundredeskiftet i sin sparsomme fritid byggede molen og med en skovl og sine to hænder gravede en rende ud i sandet og dyndet, så vi kunne sejle ud i pramme til bådene, der lå for anker en kilometers vej længere ude. Renden sandede til hver vinter, men fiskerne gik sammen om at grave den ud igen om foråret.

Nu er der ikke andet tilbage af molen end en lille dyngkampesten på stranden, og renden er naturligvis sandet helt til.

- Det var ikke så mange af fiskerfamilierne, der boede i Gyllingskov. De fleste boede i Hou, men vi fiskede i det samme farvand og i tiden op til 1935 var der fisk nok til os alle. I 1917 skiftede jeg min sejldrevne fiskerkvase ud med en motorbåd for ikke at være så afhængig af vejret, men det er nu et spørgsmål, hvor stor en gevinst motorbåden var. Der var flere udgifter ved den end ved sejlbåden, så jeg tror egentlig ikke, jeg tjente mere efter at have fået motorbåden.

Tangen forsvandt

Det var imidlertid ikke motoriseringens kvaler, der slog fiskerne ud, men den kendsgerning, at tangen i farvandet forsvandt i 1935. Tangen havde været opholdssted for mange fisk og især ål, og det var fortrinvis denne fisk, der blev hentet hjem. Men da tangen forsvandt, forsvandt fiskene med den - og til sidst forsvandt fiskerne også.

Chr. Pedersen lagde op som fisker i 1938, da det slet ikke kunne svare sig længere, og i de næste 10 år arbejdede han i moserne i Alstrup, hvor krigstidens brændsel - tørvene - blev hentet.

Og her var god brug for den forhenværende fisker. Tørvemassen blev hentet op i net, og når de skulle repareres, var der bud efter Chr. Petersen. Han var den eneste som forstod sig på at bøde garn, og desuden var en af hans sønner vodbinde, så han ad denne vej kunne skaffe nye garn.

Arbejdet i mosen holdt op nogle år efter krigens slutning, og siden arbejdede Chr. Petersen ved forskellige landbrug på egnen. Det er ikke mange år, siden han holdt op med at have fast arbejde. Nu får han tiden til at gå med arbejdet i sin have, hvor han dyrker blomster og køkkenurter, men livet på havet ligger ham stadig i blodet, og hver dag startes med en tur til stranden.

Et godt hjem

Trods de skiftende tider og skiftende erhverv lykkedes det Chr. Petersen og hans hustru Marie, der døde for en halv snes år siden, at skabe et ualmindelig godt hjem for en stor børneflokk. Et hjem, der oven i købet var samlingssted for egnens andre børn, der gerne kom hos fiskerkonen og legede inden døre eller hjalp til i haven.

Der var mange munde at mætte, og det meste af haven blev brugt til dyrkning af kartofler og kål. Men Marie Petersen værnede om et lille hjørne, der var hendes, og som blev tilplantet med blomster, som børnene bragte med hjem på besøg fra deres nye hjemegn efter at de efterhånden flyttede hjemmefra. Fra Skagen kom en tidsel, der i Maries have fik navnet Skagens Rose, og på samme måde kom der blomster og planter andre steder fra.

Børnene, hvoraf der nu er syv tilbage, kommer stadig i deres gamle hjem, og på mandag bliver det en stor forsamling, når familien mødes i Gylling forsamlingshus for at fejre den gamle fiskers 90 års fødselsdag.

Gylling-børnene viderefører med liv og sjæl den ældgamle fastelavnstradition og rasler hvert år flere tusinde kroner ind

ODDER — Midt i Gylling stod i går en lille flot soldat på 10 år. Hvid skjorte med røde bånd og en flot soldaterhue havde han på. Alligevel så han en smule misfornøjet ud. — Jeg er nylig stor nok til at komme med næste år, sagde han.

Den enlige soldat hedder John. Han har i god tid sørget for at få sit udstyr i orden, så han næste år ved fastelavnstid kan deltage i Gyllings ældgamle tradition.

Alle piger og drenge fra fjerde til syvende klasse klæder sig ud i flotte soldaterdragter og besøger hver eneste husstand i landsbyen og de omliggende gårde. Hvert sted synger de deres sang og modtager som kvittering et beløb — stort eller lille.

Den farverige fastelavnsindsamling i Gylling er nøje organiseret — af børnene selv. Traditionen byder ganske bestemte regler, som skal overholdes. Pigerne udgør deres egen division og får tildelt deres distrikt, mens drenge-divisionen dækker resten af området. Naturligvis opstår der en hård konkurrence mellem de to hold om, hvem der kan få samlet flest penge ind.

Det er forresten ikke småpenge, der bliver indsamlet på denne festlige måde. I mangfoldige år har resultatet været overvældende, og de enkelte familiers bidrag synes at følge godt med pristal og inflation. Sidste år blev der ialt indsamlet 2200 kr., og 1973-resultatet bliver sikkert ikke dårligere, når kassen i aften kan gøres op.

I går koncentrerede de to soldater-divisioner sig om landdistriktet, og det blev en meget fugtig omgang. Den kolde regn silede ned på pigerne og drengene, der troligt marcherede ad de små landeveje fra gård til gård. Da drengetroppen var kommet til den yderste ende af sognet, forbarmede en gårdejer sig over soldaterne og transporterede dem tilbage til Gylling i sin grisevogn.

Fest bagefter

Efter formiddagens strabadser samledes de to divisioner på skolen, hvor de spiste deres medbragte madpakker og noterede de foreløbige resultater op på tavlen. Så blev der igen givet marchordre, og resten af landdistriktet blev finkæmmet. Eftermiddagens højdepunkt var besøget på Gyllingnæs, hvor der altid vanker en klækkelig skilling.

I dag besøges alle husene i Gylling By, og hele arrangementet afsluttes med en fest på

I i den iskolde, silende regn marcherede den festlige soldaterkolonne ad de små veje ved Gylling for at aflægge besøg på gårdene.

Gylling Skole mandag aften med boller, sodavand, tønde-slagning og alt, hvad der hører sig til. Børnene betaler selv det hele, og alligevel bliver der et klækkeligt overskud, som bruges til udflugter, teaterture, skolefester m. m.

Ingen ved rigtigt, hvor gammel Gylling-børnenes fastelavnstradition egentlig er, men da førstelærer Gunnar Madsen for 40 år siden kom til Gylling, var soldaternes skikke så etablerede, at Madsen fik total fiasko, da han ville ændre dem på et enkelt punkt.

fortæller lidt om, hvordan skikken har været før i tiden. Skolen kom først ind i billedet som garant for indsamlingen i 1934. Før den tid var det børnene selv, der helt og holdent stod for arrangementet. Det blev afsluttet med et gevaldigt børnegilde i Falling Forsamlingshus med kager, sodavand, musik og dans. En børnefest uden indblanding af de voksne, og det fortsatte ofte til langt ud på morgenstunden.

— Forholdet var nemlig det, at forældrene troede, at skolen havde hånd i hanke med arrangementet, mens skolen troede, at det var en forældre-kreds, der havde fat i tømmene, beretter Gunnar Madsen. Virkeligheden var det børnene selv, der stod for det hele, og da indsamlingen også dengang gav gode penge, blev børnene ved med at forlange overdans for samlingshuset.

De bakkes op

Nu er tiderne med de løslupne børnefester i forsamlingshuset længst forbi. Skolen er garant for de indsamlede midler, og måske er det forklaaringen på, at børnene hver fastelavn kan samle flere tusind kroner ind. Folk i Gylling bakker nemlig gerne skolen op.

Næste år er John på 10 år rykket op i 4. klasse, og så kan han være med til at videreføre traditionen. Så kan han være med til i al hemmelighed at vælge kongen, dronningen, kommandanten, fanebæreren og kassereren til den festlige soldatertrop. Børnene i Gylling kan altid være sikre på at blive vel modtaget på deres fastelavnstur. Forældregenerationen var nemlig også „soldater“, da de gik i skole.

røn.

Sang-fiaskoen

— Børnene havde en sang, som egentlig ikke var særlig godt forfattet med hensyn til versfødder, rim og den slags, fortæller Gunnar Madsen. Jeg tilbød børnene at lave en ny sang, som de kunne bruge til fastelavnsindsamlingen, og vi gik omhyggeligt i gang med at lære teksten udenad. Vi øvede den nye sang igennem adskillige gange op til fastelavn, men da dagen så endelig oprandt, kunne jeg høre flokken af soldater stå uden for skolen og synge — deres gamle sang! Og den har de i øvrigt sunget siden. Her er et par vers:

Her kommer vi lystige drenge

og fanen den bringer vi med
Til morskab for gamle og unge
vi drager fra sted til sted.

Vi tager den frihed at bede
om en gave I skænke os vil
Så vi kan en aften med glæde
svinge pigerne i dans efter
spil.

De sidste linier af andet vers

John på 10 år er først gammel nok til at komme med på soldaterturen næste år — men han havde udstyret i orden.

SØNDAG 4. MARTS 1973

Har tre butikker på rad ved den gamle mølle i Gylling Her samles børn og unge

ODDER — „Hvad er det bedste, I ved i Gylling?“

„Møller-Signe!“

Det spontane svar på Erik Svenssons spørgsmål gav børnene i Gylling i TV-udsendelsen „To små byer“, der blev sendt tirsdag.

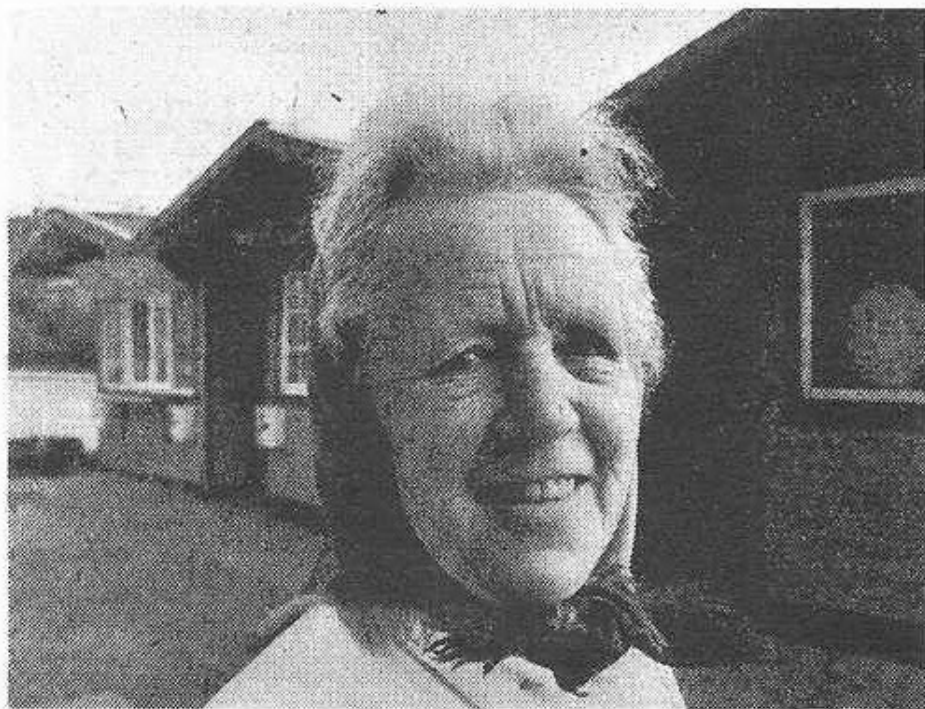
Møller-Signe er Gyllings „slikmutter“. Og en mere rigtig „slikmutter“ findes næppe. Møller-Signe har et udvalg så stort, at man skal besøge mange slikbutikker for at finde dets lige. Og hendes tålmodighed over for børnene er enestående.

Tre slikhuse er der på rad ved den gamle mølle i Gylling. De er tyve år gamle, og de har hver sin funktion. I den ene selve slikbutikken, i den anden er der pølse- og sodavandsforretning, og i den tredje er der brødsalg.

Navnet „Møller-Signe“ har Signe Møller Jensen haft, siden hun blev gift med Gyllings møller, Herluf Møller Jensen. Det var i 1933, da parret købte møllen i Gylling. Vingehjulene var i fart indtil for en halv snes år siden, da Herluf Møller Jensens helbred svigtede. Siden har den mistet vingerne, men der er stadig liv ved møllen. Hos Møller-Signe.

— Der er næsten altid mange børn og unge ved kiosken, siger Møller-Signe. Hvor skal de ellers gå hen i Gylling? spørger hun. Kun ungdomsskolen levner plads til de unge, og det er jo kun dem mellem 14 og 18 år.

Der er åbent hver dag indtil 22 om aftenen i Møller-Signes forretninger. Det er et hårdt slid, men der skal jo tjenes penge, siger hun. Og på den anden side er det også hyggeligt at træffe så mange mennesker. Det værste er, at der er

Møller-Signe — de unges samlingspunkt i Gylling

blevet så mange regnskaber at TORS DAG 15. MARTS 1978
føre. Dem passer min mand da heldigvis. Hvis de skulle passes samtidig med forretningen, blev arbejdet alt for stort.

Og børnene flokkes altid om Møller-Signe. Hun har altid tålmodighed til at blande den helt rigtige pose med slik, og det er hos hende, dagens problemer skal drøftes.

Som skoleinspektør Jens Nørgaard, Gylling, siger: „Møller-Signe kunne ikke undværes af børnene i Gylling. Her møder de kammeraterne, og her bruger de deres penge. Hun kan trøste dem, når de re kede af det, og hun kan skælde ud, hvis de ikke er ordentlige. Møller-Signe er det bedste, børnene i Gylling kender.“

T o r B

Hyldet i TV af sine små kunder

Ingen Gylling-børn var i tvivl, da TV-intervieweren spurgte, hvad de bedst kunne lide ved deres landsby. „Møller-Signe“, lød det spontane svar. Læs mere side 25 om den populære slikmutter i Gylling, som i øvrigt også handler med pølser og kager. For børnene i Gylling repræsenterer Møller-Signe det sande og søgte miljø. (Foto: Jørn Timm).

16 ældre hjemløse efter voldsom brand

85-årig sengeliggende patient

i Gylling

blandt de reddede ved brand, der ødelagde alderdomshjem

31. DECEMBER 1973

MANDAG 31. DECEMBER 1973

Flammerne slog hurtigt op gennem taget fra branden på Gylling Alderdomshjem.

Gylling Alderdomshjem syd for Odder blev i aftonen raseret af en voldsom brand, der ødelagde store dele af bygningen. Alderdomshjemets 16 beboere og personale blev reddet ud af den brændende bygning.

De fleste af beboerne kunne reddes ud af hovedindgangen, men enkelte måtte af brandvæsnet bjærges ud gennem vinduer i den brændende bygningens første sal. Det gjaldt blandt andre en 85-årig sengeliggende patient, der blev kørt på Odder Sygehus.

De evakuerede beboere blev straks anbragt i private hjem i Gylling. Også Gylling Skole ligger i umiddelbar nærhed af alderdomshjemmet, blev gjort klar til at modtage beboerne.

Lod ild være ild

Odder Brandvæsen modtog alarmen ved 18.30-tiden og kørte med to vogne mod Gylling.

Flere kilometer før bygningen kunne udrykningsholdet skæret fra den brændende bygning, og der gik melding tilbage til Odder Brandstat med besked om at sende yderligere en vogn og alt disponibelt mandskab af sted. Også ambulancer fra Falck, Odder blev dirigeret til Gylling.

— I de første 20-30 minutter lod vi ild være ild, sagde brandinspektør Hans Jensen fra Odder. Den første indsats blev en række udelukkende om at redde beboerne ud og gennem søge alle værelser i bygningen. Efter en halv times forløb kunne vi med sikkerhed sige, at der ikke var flere mennesker i den brændende bygning.

Stor lettelse

Da beboerne efter at være kommet ud af den brændende bygning hurtigt blev bragt til forskellige private hjem i nærheden af brandstedet, var det på et tidspunkt vanskeligt at få konstateret, om nogle savnedes.

Alderdomshjemets forstanderinde, Gerda Andersen, og læge H. Schmedes, Gylling, tog sig af beboerne, bistået af mange frivillige. Stor var lettelsen, da det kunne konstateres, at ingen var kommet noget til.

Endnu foreligger der intet officielt om årsagen til den voldsomme brand. Det forløb på brandstedet, at ilden var startet på første sal i den nordlige sidefløj, hvor et par af hjemmets unge kvindelige assistenter har deres værelser.

Under kontrol

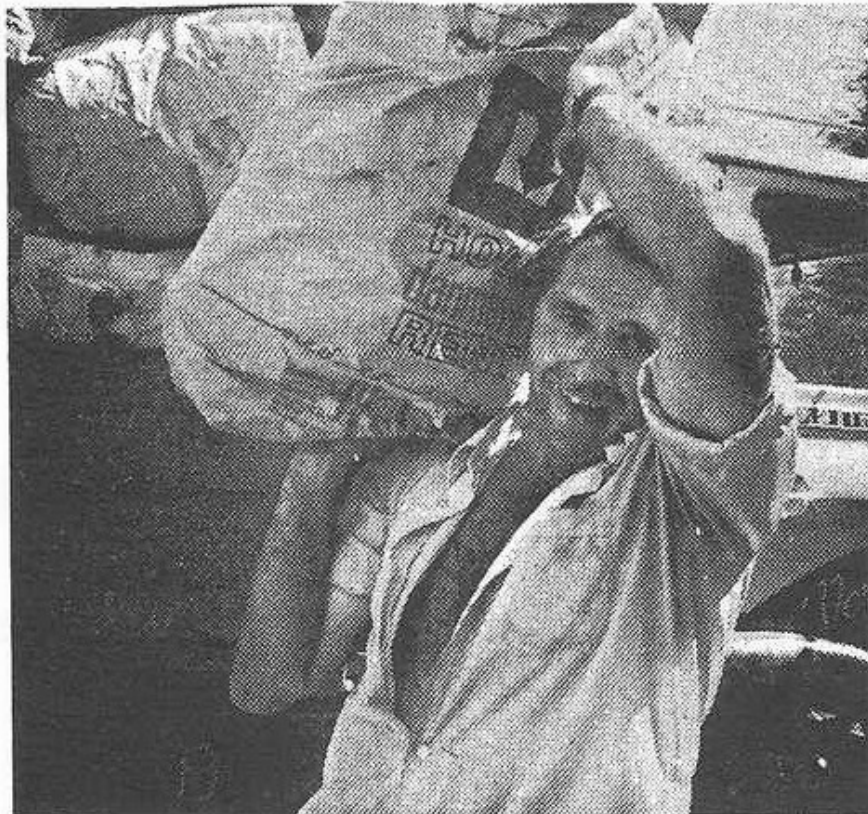
Ved 19.30-tiden — en time efter alarmen — var branden under kontrol. Det kunne da konstateres, at en ny tilbygning til institutionen var intakt. Derimod er hele den gamle del af alderdomshjemmet ødelagt af ild og vand.

Alderdomshjemmet i Gylling blev i perioden 1966—70 moderniseret og nyindrettet for flere hundrede tusinde kroner.

Forstanderinden Gerda Andersen blev opmærksom på branden, da en intern vagtklokke begyndte at ringe. Det menes at være ilden, der satte klokken i gang.

r ø n.

Det er ikke sjovt at tømme lokumsspande i trope-klima, siger en af landets sidste »natmænd»

Verner Franck Jensen — en af landets sidste »natmænd» — på arbejde i sommerlandet. Her gælder det opsamlingen af de almindelige skraldeposer. Om natten er jobbet langt mere ubehageligt.

ODDER — Det er meget svært at få medhjælp til dette arbejde, siger vognmand Verner Franck Jensen, Gylling. Og det forstår man egentlig godt.

Verner Franck Jensen er en af landets sidste »natmænd«. To gange om ugen tømmer han lokumsspandene i ca. 180 sommerhuse ved Saxild-Rude Strand. Det foregår om natten fra kl. 2 til kl. 7.

— Naturligvis slipper man ikke for at høre den sædvanlige vits: »Det er sgu da et rigtigt lorte-job, du har«, siger Verner Franck Jensen. Og jeg skal ærligt indrømme, at jeg ikke ligefrem elsker denne del af mit arbejde. Særlig i denne tid med tropeklima er det ikke sjovt. Det er svært at udholde stanken på sådan en nat.

Verner Franck Jensen og hans medarbejder udfører jobbet på gammeldags manér. Hver enkelt spand fra sommerhusene tømmes over i større spande, hvis indhold igen fyldes på en metaltank på lastbilen. Herfra køres renovationen til en ajlebeholder for senere at ende som gødning på en mark i omegnen.

— I nogle sommerhuse er der meget pæne og rene forhold, men andre steder undlader man at bruge de desinficerende midler, og så har vi stanken, siger »natmanden«.

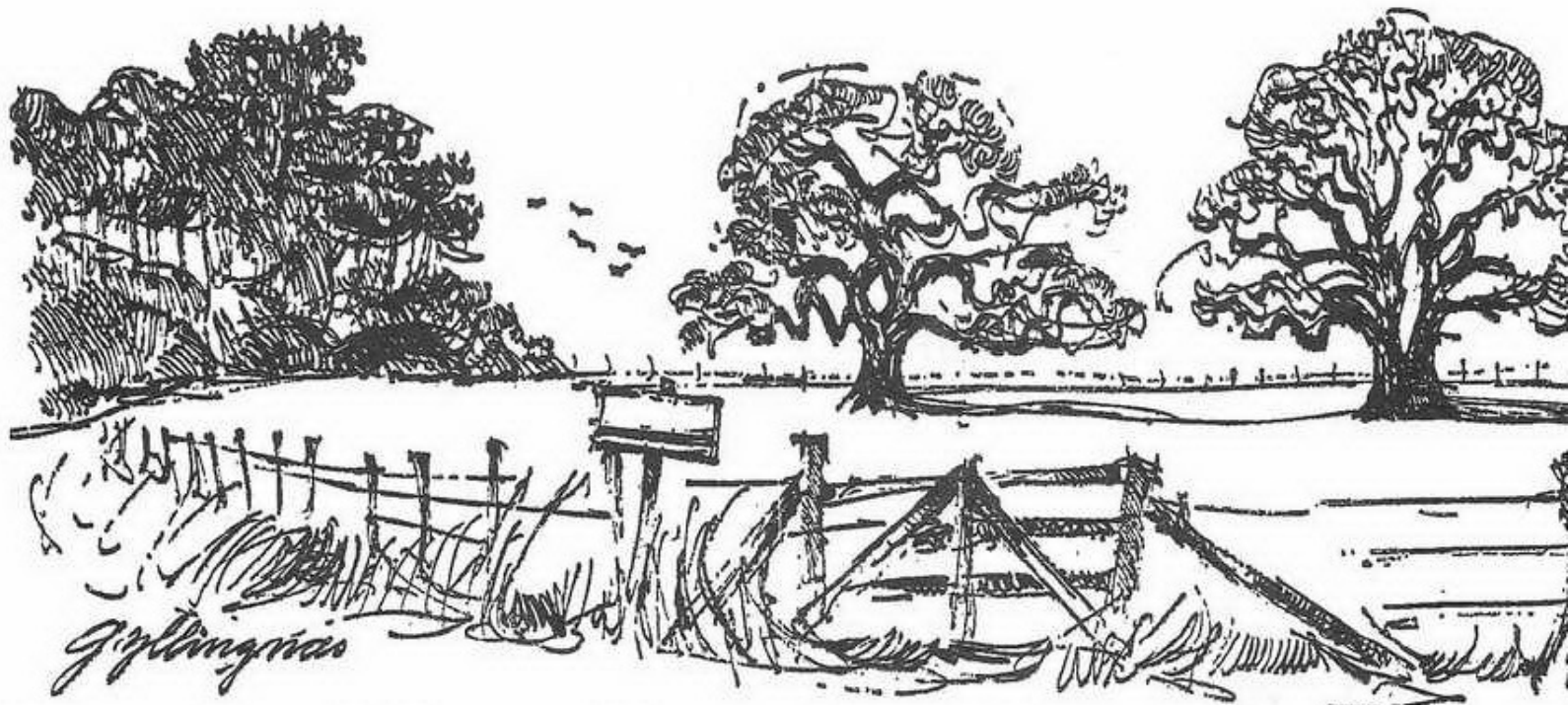
Den ene af de to ugentlige nat-tømninger i Odders sommerland foregår natten til søndag. Problemerne med at få medhjælp har tvunget Verner Franck Nielsen til at lægge det ubehagelige job på det tidspunkt.

Foruden nat-renovationen klarer Verner Franck Jensen en del af den almindelige dag-renovation i sommerhusområdet. Renovationen administreres af Strandgrundejerforeningernes Fællesudvalg, hvis formand, Vagn G. Thuesen, på et møde for nylig oplyste, at det formentlig er sidste sæson med nat-renovation. Flere og flere områder bliver kloakeret.

— Det bliver en lettelse at slippe for nat-turene, siger vognmanden fra Gylling. Det har bestemt heller ikke været nogen guldgrube, når man tænker på arbejdstiden og arbejdets art. Pr. hus får jeg 65 kroner for 36 tømninger.

r ø n

10. AUG. 1975

På tærsklen til atomalderen sover Gyllingnæs endnu Tornerose-søvn

I årevis havde vi snakket om Gyllingnæs og længselsfuldt skuet ind mod den tætte skov, der set fra søsiden, ligesom sejler på Kattegat. Vi kunne imidlertid også godt tænke os at se Gyllingnæs fra

landsiden, og startede en klar frostmorgen bilen med kurs mod Gylling by. Dette Hads herreds Venedig, med sin bæk og husbroer, er jo en sjælden landsby-idyl, som man godt kunne have lyst til

at dvæle lidt ved.

Men vi skyndte os videre mod eventyret, ifølge solen, sydpå mod den forjættede skov, som var så besnærende nær, da vi løb køleren ind i et stort skilt med teksten: Privat. Og så måtte vi beskæmmet vende om, hvilket nu ikke er nemt på en to meter markvej med dyb drøft til begge sider. En oplevelse man hellere ville reservere sine bedste fjender.

Nå, men det lykkedes, og vi prøvede den første den bedste smutvej ned mod en hyggelig gård, hvor vi på et skilt ved markvejen kunne læse den forunderlige tekst „N. U. Yoga Ashrama“. - Nu følte vi virkelig eventyrets nærhed, kunne dette være Hads herred overhovedet? Vi blev endnu mere i tvivl, da vi efter at have kørt ind i gården blev omringet af østerlandsk udseende ungersvende. Men da vi på forhånd havde opgivet

at spørge om vej på hindustansk, fik vi at vide på bredt københavnsk at det altså ikke var så godt, at vi holdt her, og at der også i miles omkreds var meget privat.

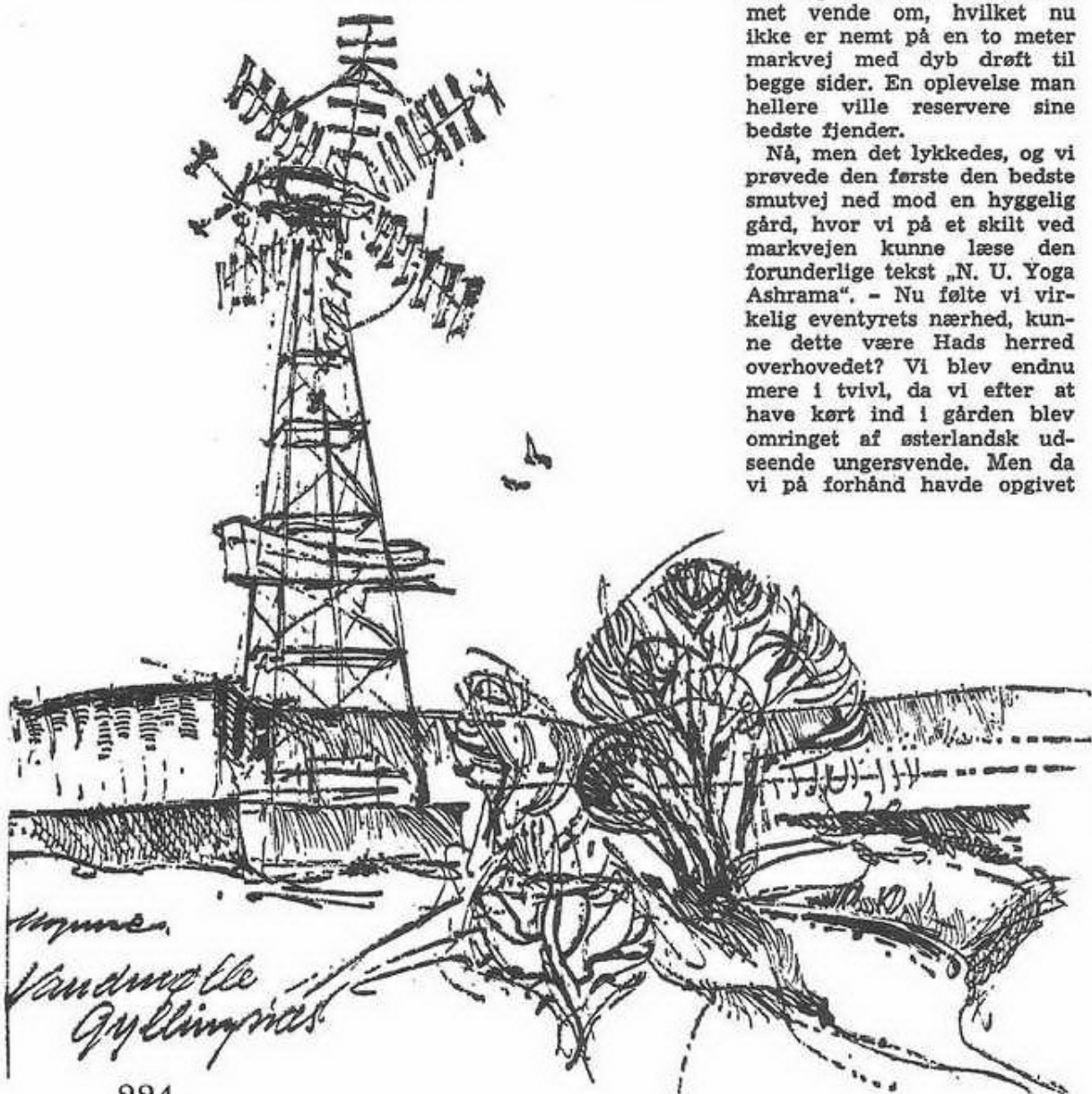
Nå, men vi ville nu ikke efter snart 50 års længsel efter Gyllingnæs herligheder, opgive ekspeditionen, men forsøgte en sidste leret og smal udvej, som viste sig at føre til stranden mod øst. Her gik vi på diget, langs kanalen, hvor en gebrækkelig, rusten vandmølle stadig knejsede med en vis værdighed, selvom dens rolle forlængst var udspillet af en gemen motorpumpe der nu dræner sletten der breder sig bag diget mod vest.

Vi kæmpede os videre mod kulingen over stok og steen langs næsten uendelige pigetrådshegn, frem til endnu et skilt, hvoraf det fremgik, „at her opdrættedes vildt, og at adgang ikke kunne tillades“.

Vi havde da også nærmest vadet i agerhøns de sidste 3 kvarter, og nåedes så med den nære og dejlige udsigt til „næsset“, med den lille fyrrelund og den grønne eng med de 6 gamle egetræer, som må være de eneste „Englænderne på Gyllingnæs“ levned i deres umættelige trang til at hugge egetræ. Men på tærsklen til atom-alderen, sover Gyllingnæs stadig sin uforstyrrede Tornerosesøvn bag skilteskoven.

MC

LØRDAG 16. MARTS 1974

Gårdejer Jens Erik Sørensen dyrker majs til kreaturerne på tredje år og vil udvide sit majsareal

Gdr. Jens Erik Sørensen og hustru ved den mere end to meter høje majs

Det hævdes, at dyrkningen af majs er ved at rykke stadig længere mod nord. På Fredericiaegnen dyrkes der majs til kreaturfoder, og man finder da også nu en velvoksen majsmark her i Hads herred.

Det er på Søby Strandgaard mellem Gylling og Hou, hvor gårdejer Jens Erik Sørensen har en flot majsmark på fire tønder land. Majsen har netop blomstret - et imponerende syn - og den har nu en højde på ca. 2½ meter.

Det er tredje år, Jens Erik Sørensen har majs på Søby Strandgård, og hans erfaringer med majsen er så gode at han ikke blot vil fortsætte, men formentlig også udvide sit majsareal væsentligt til næste år.

Majs er her på egnen tidligere blevet dyrket bl. a. på Øster Skovgaard ved Odder af går-

dens tidligere ejer, Ejnar Nielsen, som iøvrigt fik ideen til majsdyrkningen, da han som ung virkede på forsøgsstationen i Askov. Det gik udmærket med majsen på Øster Skovgaard, og majsen var et glimrende kreaturfoder. Man ophørte dog senere med denne dyrkning, fordi arbejdet med roerne gennem mekaniseringen blev lettere, men Ejnar Nielsen har aldrig tvivlet på, at majsen havde en fremtid også her på egnen.

Når Jens Erik Sørensen, Søby Strandgård, nu med så væsentlige fordele kan dyrke og høste majs, skyldes det blandt andet, at man med en special-majshøster har fået bedre høstbetingelser for majsen.

På Søby Strandgård, der er på ca. 70 tønder land, er der 120 kreaturer. deraf 40 malkekøer, og majsen som ensileres,

er et fortrinligt foder for kreaturerne. I fjor gav majsen ca. 1700 foderenheder pr. hektar, og man venter at udbyttet bliver så nogenlunde det samme i år. Det vil sige, at majsen klarer sig fint i en sammenligning med roerne, når talen er om foderenheder pr. hektar.

- Hvordan kom De ind på at dyrke majs, Jens Erik Sørensen?

- Jeg syntes, det kunne være sjovt at prøve noget nyt, og jeg tænkte, at når majsen kan dyrkes med held helt op i Nordtyskland, måtte det også kunne ske her.

Man skal sørge for at så på det rigtige tidspunkt, så majsen ikke i for høj grad bliver udsat for nattefrost. Her på Søby Strandgård såede vi majsen i maj måned, og vi regner med at høste den midt i oktober.

Partier fra Lerdrup Bugt

